

संचयात् समृद्धीः

28 वा
वार्षिक अहवाल
2023-24

विश्वास को-ऑप. बैंक लि, नाशिक

**आर्थिक
विश्लेषण**

विश्वास जयदेव ठाकूर
संस्थापक अध्यक्ष

विश्वविश्वास पार्क, स्वातंत्र्यवीर सावरकर नगर, गंगापूर रोड, नाशिक ४२२०१३

(0253) 2305600-603 9130020888 vishwasbank@gmail.com www.vishwasbank.com

www.facebook.com/VishwasBankOfficial www.instagram.com/vishwasbank twitter.com/Vishwas_bank

संचालक मंडळ - २०२३-२०२८

विश्वास ठाकूर
संस्थापक अध्यक्ष

अजित मोडक
उपाध्यक्ष

मंगेश पंचाक्षरी
मानद कार्यकारी संचालक

सी.ए. घनःश्याम येवला
जनसंपर्क संचालक

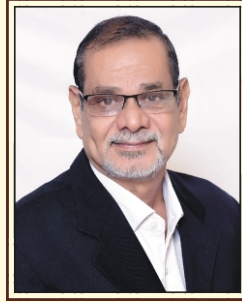
विलास हावरे
संचालक

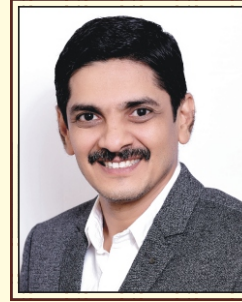
डॉ. वासुदेव भेंडे
संचालक

सौ. वैशाली होळकर
संचालिका

डॉ. सुभाष पवार
संचालक

डॉ. चंद्रकांत संकलेचा
संचालक

शशिकांत पारख
संचालक

विक्रम उगले
संचालक

सौ. मंगला कमोद
संचालिका

कैलास पाटील
संचालक

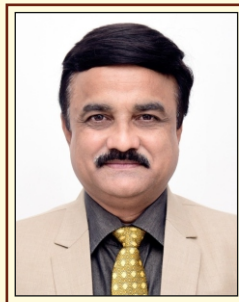
विजय लगड
व्यवस्थापन मंडळ

प्रा. प्रशांतकुमार पाटील
व्यवस्थापन मंडळ

अॅड. दत्तप्रसाद निकम
व्यवस्थापन मंडळ

प्रसाद पाटील
मुख्य कार्यकारी अधिकारी

सौ. सारिका देशपांडे
सह मुख्य कार्यकारी अधिकारी

रमेश बागुल
अति.मुख्य कार्यकारी अधिकारी

२८ वा
वार्षिक अहवाल
२०२३-२०२४

विश्वास को-ऑप. बँक लि, नाशिक

Date & No. of Registration : NSK/NSK/BNK/1658/96/Dt.8.10.96

Date & No. of R.B.I. Licence : UBD/MAH./1343 P, Dt. 8.01.97

प्रशासकीय कार्यालय

विश्वविश्वास पार्क, स्वातंत्र्यवीर सावरकरनगर, गंगापूर रोड, नाशिक-४२२०१३. (महाराष्ट्र)

टेलिफोन : (०२५३) २३०५६०० ते २३०५६०३

E-mail : vishwasbank@gmail.com, Website : www.vishwasbank.com

Facebook : <https://www.facebook.com/VishwasBankOfficial>, Whatsapp : 91300 20888

Instagram : <https://instagram.com/vishwasbank/>, Twitter : https://twitter.com/Vishwas_bank

कामकाजाची वेळ : सोमवार ते शनिवार सकाळी ९:३० ते सायंकाळी ६:००

(लंच : दुपारी १:०० ते १:३०)

विनम्र श्रद्धांजली

अहवाल वर्षात देशातील जे राजकीय, सामाजिक, सहकार, कला व साहित्य क्षेत्रातील कार्यकर्ते तसेच बँकेचे सभासद, हितचिंतक, ठेवीदार, खातेदार, ज्ञात-अज्ञात पंचत्वात विलीन झाले.

त्याचप्रमाणे देशाचे रक्षण करताना शहीद झालेले वीर जवान या सर्वांच्या कुटुंबियांच्या दुःखात

आम्ही सहभागी आहोत. परमेश्वर त्यांच्या आत्म्यास शांती देवो हीच प्रभुचरणी प्रार्थना.

त्यांच्या पवित्र स्मृतीस आमची भावपूर्ण श्रद्धांजली...

अनुक्रमणिका

०१) २८व्या अधिमंडळाच्या वार्षिक बैठकीची सूचना	०३
०२) अध्यक्षीय मनोगत	०४
०३) अंतर्गत लेखापरीक्षण/उपसमित्यांच्या सभा.....	०५
०४) आर्थिक स्थितीचा आढावा	०६
०५) व्यवसायिक प्रमाणके	११
०६) वैधानिक लेखा परीक्षकांचा अहवाल	१२
०७) वार्षिक ताळेबंद	१४
०८) नफा-तोटा पत्रक	१५
०९) ताळेबंद परिशिष्ट	१६
१०) नफा वाटणी/नफा-तोटा पत्रकाचे विवेचन/यंदा उत्पन्न व खर्चाचा रुपया असा	२६
११) पंचवार्षिक आढावा	२७
१२) भाग वर्गीकरण/भांडवल पर्याप्तता दर्शविणारा तक्ता	२८
१३) एन.पी.ए. वर्गीकरण	२९
१४) नेट अॅडव्हान्सेस/एनपीए/संचालक व त्यांच्या नातेवाईकांना दिलेली कर्जे	३०
१५) कर्ज मंजूरी व येणेबाकी	३१
१६) थकबाकी वर्गीकरण/शाखानिहाय आर्थिक स्थिती	३२
१७) सर्व प्रकारच्या ठेवींची वर्गवारी	३३
१८) परिशिष्ट-अ	३४
१९) अतिरिक्त मापदंड पत्रक	३५
२०) कॅश फ्लो स्टेटमेंट	३६
२१) अकाऊंटिंग पॉलिसी	३७
२२) नोट टू अकाऊंटस्	४१
२३) उत्पन्न व खर्चाचे अंदाजपत्रक	५०
२४) संचालक व कर्मचारी प्रशिक्षण	५१
२५) पोटनियम दुरुस्ती	५३
२६) बँकिंग विषयी लेख/पुरस्कार/विविध दैनिकांमधील बातम्या	५४
२७) महाराष्ट्र राज्य नागरी सहकारी बँकस् परिषद २०२३-२४ : वृत्तांत	७७
२८) सभासदांसाठी महत्त्वाच्या सूचना	८७
२९) शाखा विस्तार	८८

२८व्या अधिमंडळाच्या वार्षिक बैठकीची सूचना

सन्माननीय सभासद बंधू व भगिनी,

बँकेच्या सर्व सन्माननीय सभासदांना कळविण्यात येते की, बँकेची २८वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा शनिवार, २७ जुलै २०२४ रोजी सकाळी १०:०० वाजता विश्वास गार्डन, ठाकूर रेसिडेन्सी, विश्वास बँकेसमोर, स्वातंत्र्यवीर सावरकरनगर, गंगापूर रोड, नाशिक-४२२०१३ या ठिकाणी बँकेचे संस्थापक अध्यक्ष श्री. विश्वास जयदेव ठाकूर यांच्या अध्यक्षतेखाली खालील विषयांचा विचार करण्यासाठी आयोजित केली आहे. तरी कृपया सभासदांनी वेळेवर उपस्थित रहावे, ही नम्र विनंती.

विषयपत्रिका

- वि.क्र. ०१ : शनिवार, २९ जुलै २०२३ रोजी झालेल्या २७व्या अधिमंडळाच्या वार्षिक बैठकीचे इतिवृत्त वाचून कायम करणे.
- वि.क्र. ०२ : दि. ३१ मार्च २०२४ अखेर संपलेल्या आर्थिक वर्षाचा संचालक मंडळाने तयार केलेल्या कामकाजाचा अहवाल वाचून त्यास मंजुरी देणे.
- वि.क्र. ०३ : दि. ३१ मार्च २०२४ अखेरच्या ताळेबंद, नफा-तोटा पत्रकास मंजुरी देणे.
- वि.क्र. ०४ : संचालक मंडळाने शिफारस केलेल्या दि. ३१ मार्च २०२४ अखेरच्या नफा वाटणीस मंजुरी देणे.
- वि.क्र. ०५ : सन २०२४-२५ साठी शिफारस केलेल्या वार्षिक अंदाजपत्रकास मंजुरी देणे.
- वि.क्र. ०६ : सन २०२२-२३ या वर्षाच्या लेखापरीक्षण दोष दुरुस्ती अहवालाचे वाचन करणे.
- वि.क्र. ०७ : सन २०२३-२४ या वर्षाचा वैधानिक लेखापरीक्षकांचा तपासणी अहवाल वाचून त्यास मान्यता देणे.
- वि.क्र. ०८ : आर्थिक वर्ष २०२४-२५ साठी केंद्रीय वैधानिक लेखापरीक्षकाच्या नेमणुकीबाबत.
- वि.क्र. ०९ : रु. ३ लाखांवरील भांडवली खर्चास मंजुरी देणे.
- वि.क्र. १० : पोटनियम दुरुस्तीबाबत विचार करणे.
- वि.क्र. ११ : मयत/पीडित कर्जदारांचे १००% तरतूद असलेल्या संशयित व बुडीत वर्गवारीतील कर्जखात्यांच्या वसुलीचा हक्क अबाधित ठेवून निर्लेखित करण्यास मान्यता मिळणेबाबत.
- वि.क्र. १२ : संचालक मंडळ सदस्य किंवा त्यांच्या कुटुंबातील कोणत्याही सदस्यास दिलेल्या कर्जाचे विवरणपत्र वाचून त्यास मान्यता देणे.
- वि.क्र. १३ : लाभांशाची मंजूर रक्कम जादा शेअर्समध्ये/इमारत निधीमध्ये वर्ग करणेबाबत...
- वि.क्र. १४ : ह्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेस हजर नसलेल्या सभासदांच्या अनुपस्थितीबाबत निर्णय घेणे.
- वि.क्र. १५ : मा. अध्यक्ष यांचे पूर्वपरवानगीने ऐनवेळी येणाऱ्या विषयांचा विचार करणे.

नाशिक

शुक्रवार १२ जुलै २०२४

संचालक मंडळाच्या आदेशानुसार

S. S. S. S.

(सौ. सारिका समीर देशपांडे)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी

सूचना :

- ०१) वरील सभेस सकाळी ठिक १०:०० वाजता प्रारंभ होईल. त्यासाठी आवश्यक गणसंख्या पूर्ण झाली नसेल तर ती सभा स्थगित केली जाईल. अशा स्थगित सभेचे कामकाज त्याच दिवशी, त्याच ठिकाणी सकाळी १०:३० वाजता सुरू होईल व या स्थगित सभेस गणसंख्या पूर्तीची आवश्यकता राहणार नाही. या सभेत वरील नोटीशीमध्ये नमूद केलेल्या विषयांचा विचार करण्यात येईल.
- ०२) सन २०२३-२४ वर्षाचे आर्थिक पत्रके बँकेच्या प्रशासकीय कार्यालयात कामकाजाच्या वेळेत पाहण्यासाठी उपलब्ध आहेत.
- ०३) बँकेच्या कामकाजाबाबत सन्माननीय सभासदांच्या काही सूचना असल्यास त्यांनी लेखी स्वरूपात बँकेच्या नोंदणीकृत कार्यालयात पोस्टाने, कुरियरने किंवा ई-मेल द्वारे सोमवार २२ जुलै २०२४ पर्यंत सायंकाळी ६:०० वाजेपर्यंत मिळतील अशारितीने पाठवाव्यात.
- ०४) पोटनियम दुरुस्तीचे पत्रक स्वतंत्रपणे अहवालात जोडलेले आहेत.
- ०५) सभासदांनी नाव, पत्ता, मोबाईल क्रमांक, ई-मेल अथवा वारसदार बदलला असल्यास त्याची बँकेच्या नोंदणीकृत कार्यालयातील शेअर्स विभागात नोंद करून घ्यावी.
- ०६) बँकेचा वार्षिक अहवाल बँकेचे संकेतस्थळ www.vishwasbank.com वर उपलब्ध आहे.
- ०७) या सभेची नोटीस बँकेच्या सर्व शाखांमध्ये लावण्यात आलेली आहे तसेच वार्षिक अहवालाच्या प्रती वाचण्यासाठी ठेवण्यात आलेल्या आहेत.

अध्यक्षीय मनोगत

प्रिय सभासद बंधू-भगिनींनो

सविनय नमस्कार,

आपल्या बँकेच्या २८व्या अधिमंडळाच्या वार्षिक बैठकीस संचालक मंडळाच्यावतीने आपणा सर्वांचे मी मनापासून स्वागत करतो!

बँकिंग क्षेत्रातील आधुनिक कार्यप्रणाली, आव्हाने यांचा स्वीकार करून उत्कृष्ट ग्राहकसेवा देऊन बँकेने नावलौकिक प्राप्त केला आहे, हे सांगताना मनस्वी आनंद होत आहे. कॉर्पोरेट बँकिंगच्या युगात आधुनिक सेवा-सुविधा देण्यासाठी विश्वास बँक कायमच कटिबद्ध आहे. कॉर्पोरेट व्हिजन व मिशनचा वापर करून नवनवीन संकल्पना, गुणवत्तापूर्ण बँकिंग आपली बँक ग्राहकांना देत आहे. सर्वसामान्यांचे हित व सेवाभावी वृत्ती, सामाजिक, सांस्कृतिक उपक्रमांच्या माध्यमातून समाजाशी नाळ जोडून बँक आपले वेगळेपण टिकवून आहे.

बँकेच्या सातपूर व नाशिकरोड या दोन नूतन शाखा सुरू करण्यात आल्या असून त्यांनाही ग्राहकांचा उत्स्फूर्त प्रतिसाद लाभत आहे, हे बँकेच्या प्रगतीशील व गतीमान वाटचालीसाठी बळ देणारे आहे. बँकेने ९०० कोटी रुपयांपर्यंत मिश्र व्यवसाय केला असून लवकरच १,००० कोटी व्यवसायापर्यंतचे लक्ष्य साध्य करू, हे आपल्या सर्वांच्या सामूहिक प्रयत्नांचेच फळ आहे.

बँकेच्या व्यवस्थापनातील आदर्श कार्यप्रणालीमुळे अनेक पुरस्कारांनी बँकेला सन्मानित करण्यात आले आहे. यावर्षी बँकिंग फ्रंटियर्सतर्फे बेस्ट एनपीए मॅनेजमेंट व बेस्ट ऑडिट इनिशिएटिव्ह या विभागात राष्ट्रीय पुरस्कारांनी सन्मानित करण्यात आले तसेच महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँकस् असोसिएशनच्या रौप्य महोत्सवी पारितोषिक वितरण समारंभात 'पद्मश्री वसंतदादा पाटील उत्कृष्ट नागरी सहकारी बँक पुरस्कार' प्राप्त झाला, हे बँकेच्या वाटचालीसाठी गौरवास्पद आहे.

नाशिक येथे शनिवार/रविवार २७/२८ जानेवारी २०२४ रोजी भव्य राज्यस्तरीय सहकार परिषदेचे आयोजन करण्यात आले होते. या परिषदेचे निमंत्रक म्हणून काम करण्याची संधी मला मिळाली. नागरी सहकारी बँका व भविष्यातील आव्हाने या सुत्राने दोन दिवस परिषदेत विचारमंथन झाले. बँकिंग क्षेत्रातील तज्ज्ञ, अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी मोठ्या संख्येने सहभाग नोंदवला व सहकार परिषद यशस्वी झाली.

बँकेच्या या यशस्वी वाटचालीत संचालक मंडळ, सभासद, ग्राहक, अधिकारी व कर्मचारी यांचे सहकार्य मोलाचे आहे. भविष्यकालीन नव्या ग्राहकाभिमुख योजना घेऊन विकासाचे गुणात्मक यशस्वी पाऊल म्हणून बँकेच्या वाटचालीकडे आपण बघूया व त्यात सहभागी होऊया.

आपल्या सर्वांना आरोग्यदायी शुभेच्छा देऊन माझ्या मनोगताला विराम देतो.

जयहिंद... जय महाराष्ट्र... जय सहकार...!

आपला स्नेहांकित,

विश्वास-जयदेव ठाकूर

संस्थापक अध्यक्ष

अंतर्गत लेखापरीक्षण

अचूक व गुणवत्तापूर्ण लेखा परीक्षणाच्या दृष्टीने सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षासाठी विश्वास को-ऑप. बँकेने बारा शाखा व केंद्र कार्यालयासाठी खालील चार्टर्ड अकाउंटंट्स यांची कंकरंट ऑडिटर म्हणून नेमणूक केलेली आहे.

प्रशासकीय कार्यालय	: ओस्तवाल अॅण्ड कंपनी	खुटवडनगर शाखा	: ढालकरी अॅण्ड भवाळकर
सावरकरनगर शाखा	: ओस्तवाल अॅण्ड कंपनी	इंदिरानगर शाखा	: व्ही.एन. धुत अॅण्ड कंपनी
रविवार कारंजा शाखा	: एम.एच. जोशी अॅण्ड कंपनी	म्हसूरूळ शाखा	: महेंद्र सागर अॅण्ड असोसिएट्स
मुंबई नाका शाखा	: एम.एच. जोशी अॅण्ड कंपनी	पंचवटी शाखा	: के.पी.एन. अॅण्ड कंपनी
एचपीटी कॉलेज रोड शाखा	: व्ही.एन. धुत अॅण्ड कंपनी	पाथर्डी फाटा शाखा	: ए.व्ही. कोठावदे अॅण्ड असोसिएट्स
नाशिक-पुणे रोड शाखा	: शेखर ए पारखी अॅण्ड असोसिएट्स	सातपूर शाखा	: ओस्तवाल अॅण्ड कंपनी
चांदशी शाखा	: अजय पी. मेहता		(१ जानेवारी २०२४ पासून)

बँकेच्या सन २०२३-२४ मधील संपन्न झालेल्या उपसमित्यांच्या सभा

अ.क्र.	समितीचे नाव	झालेल्या सभा
१	कार्यकारी समिती	१२
२	गुंतवणूक समिती	१२
३	लेखापरीक्षण समिती	१२
४	फ्रॉड डिटेक्शन समिती	४
५	थकबाकी वसुली समिती	१२
६	कर्ज उपसमिती	५२
७	अॅसेट लायबिलिटी मॅनेजमेंट समिती	४

आर्थिक स्थितीचा आढावा

वसुल भागभांडवल : बँकेचे भागभांडवल मागील आर्थिक वर्षी रु. १६८४.२६ लाख असुन अहवाल वर्षात त्यामध्ये रु. ८१.७३ लाख वाढ होवुन दि. ३१ मार्च २०२४ रोजी भागभांडवल रु. १७६५.९९ लाख इतके आहे. बँकेचे भागधारक संख्या ९८८४ व नाममात्र सभासद संख्या ७२६ आहे.

राखीव निधी : राखीव निधीची उभारणी ही सहकारी कायदानुसार एकूण निव्वळ नफ्याचे कमीत कमी २५% करणे आवश्यक आहे. मागील आर्थिक वर्षात बँकेचा राखीव निधी ६९९.०८ लाख असुन अहवाल वर्षात राखीव निधी मध्ये रु. ७४.५० लाखाने वाढ होऊन दि. ३१ मार्च २०२४ च्या अखेरीस बँकेचा एकूण राखीव निधी रु. ७७३.५८ लाख झाला आहे. बँकेच्या राखीव निधीतील वाढ ही आर्थिक सक्षमतेचे निदर्शक असल्यामुळे यावर्षी देखील या राखीव निधीसाठी ९१.५७ लाख इतकी रक्कम नफा वाटणीतून वर्ग करण्याची शिफारस संचालक मंडळाने केली आहे.

इमारत निधी : बँकेला स्वतःची इमारत बांधण्यासाठी / खरेदी करण्यासाठी ह्या निधीच्या उभारणीचा मुख्य उद्देश आहे. हा निधी भांडवल निधी म्हणून धरला जातो. बँकेच्या सभासदांना वैयक्तिक व ग्रुप कर्ज मर्यादा ठरवितांना हा निधी वसुल भागभांडवला सोबत धरला जातो. तसेच सीआरएआर काढताना टायर-१ मध्ये समाविष्ट केला जातो. मागील आर्थिक वर्षात बँकेचा इमारत निधी रु. ४३१.२७ लाख असुन अहवाल वर्षात रु. २१८.६४ लाख वाढ होवुन ३१ मार्च २०२४ रोजी बँकेचा इमारत निधी रु. ६४९.९१ लाख इतका आहे. यावर्षी संचालक मंडळाने या निधीसाठी रु. १७०.१६ लाखाची रक्कम नफ्यातून वर्ग करण्याची शिफारस केली आहे.

गुंतवणूक चढ-उतार निधी : आपल्या बँकेने सरकारी प्रतिभूतीमध्ये रु. १९३६१.२१ लाख रिजर्व बँकेच्या नियमानुसार गुंतवणुक केली आहे. रिजर्व बँकेच्या नियमानुसार HFT/AFS मध्ये असलेल्या सरकारी प्रतिभूती मधील गुंतवणुकीवर IFR हा कमीत कमी ५% असायला पाहिजे. बँक HFT/AFS वर्गवारीत सरकारी प्रतिभूती मध्ये मोठ्या प्रमाणात गुंतवणुक करत आहे. ३१ मार्च २०२४ अखेर गुंतवणूक चढ-उतार निधी रु. ३९४.१९ लाख इतका आहे. यावर्षी संचालक मंडळाने नफ्यातून रु. १७.५६ लाख वर्ग करण्याचे सुचविले आहे.

स्टँडर्ड असेटस् तरतुद : बँकेने रिजर्व बँकेच्या नियमानुसार रियल ईस्टेट कर्जावर १%, गृहतारण कर्जावर ०.७५% व इतर कर्जावर ०.४०% प्रमाणे स्टँडर्ड असेटस्ची तरतुद करावी लागते. मागील आर्थिक वर्षात बँकेची स्टँडर्ड असेटस् तरतुद रु. १३५.०० लाख असुन अहवाल वर्षात पुरेशी तरतुद असल्याने ३१ मार्च २०२४ अखेर रु. १३५.०० लाख इतकी तरतुद कायम आहे.

ठेवी : अहवाल वर्षात ठेवी मध्ये ९.३८% वाढ झाली आहे. मागील आर्थिक वर्षात बँकेच्या ठेवी रु. ५०५०५.६६ लाख असुन अहवाल वर्षात त्यामध्ये रु. ४७३९.७६ ने वाढ होऊन दि. ३१ मार्च २०२४ अखेर ठेवी रु. ५५२४५.४२ लाख आहे. भागधारक, ठेवीदार व हितचिंतक यांचा बँकेवरील विश्वासांमुळे बँकेच्या ठेवींमध्ये दरवर्षी वाढ होत आहे. बँकेमधील कासा (CASA) ठेवीचे प्रमाण १८.५५% आहे.

रोख व तरल निधी : रिझर्व्ह बँक नियमन कायदा १९४९ मधील कलम १८ व २४ नुसार रोख निधी व तरल निधी NDTL च्या अनुक्रमे ४.५% व १८% प्रमाणे राखणे अनिवार्य असून बँकेने आर्थिक वर्षात निकषानुसार निर्देशाचे काटेकोरपणे पालन केले आहे.

गुंतवणूक : बँकींग व्यवसायामध्ये बँकेकडील ठेवी, कर्ज यांच्या इतकीच बँकेची सुयोग्य गुंतवणूक हा सुध्दा तेवढाच महत्वाचा घटक असतो. रिजर्व बँकेने सुचविलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार व त्यांच्या सुचनेनुसार बँकेच्या गुंतवणूकीचे धोरण (Investment

Policy) ठरविले आहे, त्यामध्ये दरवर्षी रिजर्व बँकेच्या सुचना नुसार बदल केला जातो. बँकेची गुंतवणूक करतांना उत्तम तरलता (Immediate Liquidity) सुयोग्य परतावा (Reasonable Profit Return) व कमीत कमी जोखीम (Minimum Risk) या प्रमुख निकषावर केली जाते. मागील आर्थिक वर्षात बँकेची गुंतवणूक रु. १८३७०.५१ असून अहवाल वर्षात त्यामध्ये रु. १४६४.४३ वाढ होवुन दि. ३१ मार्च २०२४ अखेरीस गुंतवणूक रु. १९८३४.९४ लाख असून बँकेच्या गुंतवणूकीचे स्वतंत्रपणे लेखा परिक्षण केले जाते, तसेच सरकारी प्रतिभूतीचा अहवाल रिजर्व बँकेला दर तिमाहीस नियमित पाठविला जातो. बँकेच्या गुंतवणूकीत केंद्र व राज्य सरकारचे रोखे (Central / State Govt. Security) मध्ये गुंतवणूक रु. १९३६१.२१ लाख इतकी असून शेड्युल बँकेत मुदत ठेवीत रु. ४१०.११ लाख केलेल्या गुंतवणूकीचा समावेश आहे. तसेच को-ऑप. शेअर्स रु.१३.६२ व अम्ब्रेला ऑर्गनायझेशनचे शेअर्स रु.५० लाख इतके आहेत.

कर्ज : दि. ३१ मार्च २०२४ अखेरीस बँकेने एकूण कर्ज वितरण रु. ३४९०२.३८ लाख केले असून मागील आर्थिक वर्षाच्या तुलनेत बँकेने तुलनात्मक व्याजदर निश्चित केलेले असून त्याचा फायदा बँकेच्या ग्राहकांना होवून आर्थिक वर्षात कर्ज वाटपा मध्ये ७.२८% वाढ झाली आहे. त्याच प्रमाणे रिजर्व बँकेचे मापदंडानुसार अग्रक्रम क्षेत्रास ६१.८८% व दुर्बल घटकास १२.६४% कर्ज वितरित केले आहे. बँकेचे कर्ज व ठेवीचे गुणोत्तर प्रमाण सी.डी. रेशो ६३.१८% असून ग्राहकांच्या गरजा ओळखून रिजर्व बँक व सहकार खात्याचे नियमांना अधिन राहून सभासदांना अधिकाधिक कर्ज पुरवठा करण्याचे बँकेचे धोरण आहे. त्याचप्रमाणे MSME करीता एकूण कर्जाच्या ७.५०% कर्ज वितरण करावे असे रिजर्व बँकेने सुचित केले आहे त्यानुसार आपली बँक MSME कर्ज प्राधान्याने वितरित करित आहे.

संचालक व त्यांच्या नातेवाईकांकडील कर्ज : रिजर्व बँकेच्या नियमाप्रमाणे बँकेचे संचालक व त्यांचे नातेवाईक यांना त्यांच्या नावाने असलेल्या ठेवी व एल.आय.सी. पॉलिसी तारणावर कर्ज वगळता इतर कर्ज असू नये अशा रिजर्व बँकेच्या मार्गदर्शक सूचना आहे त्या निर्देशांचे बँकेने तंतोतंत पालन केले आहे.

थकबाकी व निव्वळ अनुत्पादित कर्ज (एनपीए) : रिजर्व बँक व सहकार खात्याच्या नियमानुसार बँकेचा एन.पी.ए. कमीत कमी असणे हे बँकेच्या प्रगतीचे व सक्षमतेचे सूचक आहे. अहवाल वर्षात संचालक मंडळाच्या मार्गदर्शनामुळे व कर्मचारी वर्गाची नियोजनबद्ध वसुली कार्यवाहीमुळे आपल्या बँकेचे थकबाकीचे प्रमाण १.७०% तर ग्राँस एनपीए चे प्रमाण ३.५९% व नेट एनपीएचे प्रमाण १.४९% आहे.

निव्वळ नफा व नफ्याचे विनियोजन : ठेवीदारांना आकर्षक व्याज देण्या सोबतच कर्जदारांनाही अल्प व्याजदराने कर्ज पुरवठा केला असून नियोजनबद्ध सरकारी प्रतिभूतीची गुंतवणूक व आवश्यक त्या तरतूदी करून बँकेस दि. ३१ मार्च २०२४ अखेर रु. ३६६.३० लाख इतका निव्वळ नफा झालेला आहे.

लाभांश : बँकेने गेल्या २७ वर्षांपासून उत्कृष्ट, तत्पर व विश्वसनिय विनम्र बँकिंग सेवा बँकेचे भागधारक व ग्राहकांना देऊन त्यांचा बँकेप्रती विश्वास संपादन केल्यामुळे बँकेची उत्तरोत्तर निरंतर प्रगती होत आहे. बँकेच्या या यशात अर्थातच सिंहाचा वाटा हा भागधारकांचा असतो. आर्थिक वर्ष २०२३-२४ साठी संचालक मंडळाने भागधारकांकरीता ५% लाभांशाची शिफारस केली आहे.

भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (CRAR) : रिजर्व बँकेच्या नियमानुसार बँकांना भांडवल पर्याप्तता प्रमाण कमीत कमी ९% राखणे बंधनकारक आहे. त्यानुसार आपल्या बँकेचे सदर प्रमाण १३.८३% असून ते बँकेची सक्षम व सुदृढ स्थिती दर्शविते.

रिजर्व बँक तपासणी : बँकेची ३१ मार्च २०२४ अखेरची भारतीय रिजर्व बँकेच्या तपासणीकामी त्यांनी मागणी केल्याप्रमाणे आवश्यक ते स्टेटमेंट्स पाठविण्यात आले आहेत.

वैधानिक लेखा परिक्षण : आर्थिक वर्ष २०२३ - २४ या कालावधीसाठी बँकेचे वैधानिक लेखापरिक्षण मे. एलएसएन अॅण्ड कं., नाशिक यांनी मुदतीच्या आंत पूर्ण करून बँकेच्या कामकाजाबाबत समाधान व्यक्त केले. आर्थिक वर्ष २०२३-२४ करिता वैधानिक लेखा परिक्षणाचा 'अ' वर्ग प्रदान करण्यात आला आहे.

समवर्ती लेखा परिक्षण : ३१ मार्च २०२४ अखेरचे बँकेच्या मुख्य कार्यालय व १२ शाखांचे समवर्ती लेखापरिक्षण पूर्ण केले आहे. त्यामुळे बँकेच्या कामकाजात आवश्यक सुधारणा करण्यास मदत झाली आहे.

फ्रँकिंग मुद्रांक विक्री सुविधा : बँकेस महाराष्ट्र शासनाने फ्रँकिंग मुद्रांक विक्रीचा परवाना दिला आहे. बँकेने नुकतीच सुरक्षिततेचे नवीन मापदंड अंतर्भूत असलेली अत्याधुनिक फिचर्स युक्त फ्रँकिंग मशीन ग्राहकांच्या सोयीकरीता घेतलेली आहे. सदर सुविधा बँकेच्या भागधारक, खातेदार, सर्व सामान्य नागरिक, इतर संस्था व बँका इ. यांच्यासाठी बँकेच्या एच.पी.टी. कॉलेज रोड शाखा येथे सुविधा उपलब्ध आहे.

ई-पेमेंट सुविधा : बँकेने सर्व नागरीकांकरीता इलेक्ट्रॉनिक टॅक्स पेमेंट सुविधा उपलब्ध करून दिली आहे. या सुविधेचा आपल्या बँके मार्फत बँकेचे खातेदार व नागरीक रक्कम मोठ्या प्रमाणात त्यांचे टी.डी.एस., जी. एस. टी., इन्कम टॅक्स, सेल्स टॅक्स, प्रोफेशनल टॅक्स चलन भरणा करून या सुविधेचा लाभ घेत आहेत.

RTGS / NEFT सुविधा : बँकेच्या सर्व शाखांना रिझर्व्ह बँकेकडून एचडीएफसी बँकेमार्फत IFSC कोड प्राप्त असून बँकेच्या सर्व शाखांमधून या सुविधेचा लाभ ग्राहक मोठ्या प्रमाणावर NEFT, RTGS चे व्यवहार करण्यासाठी घेत आहेत.

आधार ब्रीज पेमेंट सिस्टीम व नॅशनल ऑटोमेटेड क्लिअरिंग हाऊस सिस्टिम (PBS / NCH) सुविधा : बँकेने NPCI च्या मान्यतेने बँकेच्या खातेधारकांना आधार ब्रीज पेमेंट सिस्टीम द्वारे LPG सबसिडी, सरकारी / निम सरकारी अनुदान रक्कम खात्यात थेट जमा करण्याची सोय उपलब्ध करून दिली आहे.

एस.एम.एस. (SMS) बँकींग सुविधा : बँकेच्या सर्व शाखांमधून खातेधारांना त्यांचे खात्यावर झालेल्या व्यवहाराची सूचना खातेधारकांनी रजिस्टर केलेल्या मोबाईलवर SMS च्याद्वारे पाठविली जाते. खात्यावरील व्यवहारा शिवाय बँकेचे कार्यक्रम, उपक्रम, नवीन योजना, ठेवीची मुदत संपत असलेली सूचना, वाढदिवस शुभेच्छा इत्यादी माहिती एसएमएस द्वारे पाठविली जाते. तेव्हा या सुविधेचा लाभ घेण्यासाठी ज्या खातेधारकांनी आपला मोबाईल नंबर आपल्या खात्यात रजिस्टर केला नसेल त्यांनी तो अवश्य करावा.

चेक ट्रॅकेशन सिस्टिम (CTS) सुविधा : रिजर्व बँकेने क्लिअरिंगच्या पूर्वी चालू असलेल्या पध्दती मध्ये चेक क्लिअरिंगसाठी लागणारा वेळ, क्लिअरिंग मध्ये होणाऱ्या फसवणुकी व गैरव्यवहार टाळण्यासाठी चेक ट्रॅकेशन सिस्टिम चालू केली आहे. CTS योजना आपल्या बँकेने बँकेच्या सर्व शाखांमध्ये चालू केली आहे. या सुविधेकरीता बँकेने एचडीएफसी बँकेची सबमेंबरशिप घेतली आहे.

एटीएम (ATM) सुविधा : आपल्या बँकेने सारस्वत बँकेमार्फत (NPCI) नॅशनल पेमेंट कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया यांचे कडून सबमेंबरशिप घेवून रूपे डेबिट कार्डची (RUPAY DEBIT CARD) सुविधा आपल्या खातेधारकांना दिलेली असून या सुविधेस

ग्राहकांचा उत्तम प्रतिसाद मिळत आहे. बँकेच्या खातेधारकांना देशातील कोणत्याही बँकेच्या ATM मधून रोख रक्कम काढता येते. तसेच कॅशलेस व्यवहार करण्यासाठी बँकेचे RUPAY DEBIT CRD चा वापर खातेधारकांना मॉल, पेट्रोल पंप, बिग बाजार, डी-मार्ट इत्यादी ठिकाणी खरेदी करण्यासाठी उपयोग करता येईल.

ई-कॉम (E-COM) सुविधा : ही सुविधा बँकेने आपल्या ATM CARD खाते धारकांना सुरू केली आहे. या सुविधेअंतर्गत खातेदार ऑनलाईन खरेदी, इलेक्ट्रीक बिल भरणा, फोन बिल भरणा, विमा भरणा, रेल्वे रिझर्व्हेशन, मोबाईल रिचार्ज इत्यादी सुविधेचा उपयोग मोठ्या प्रमाणावर करित आहेत.

QR Code सुविधा : बँकेने आपल्या खातेदारांसाठी QR Code ची सुविधा उपलब्ध करून दिली आहे.

भारत बिल पेमेंट सुविधा (BBPS) : ग्राहकांची गरज लक्षात घेता बँकेच्या सर्व शाखांमधून विद्युत बिल, फोन बिल, डिटीएच रिचार्ज, लॅन्डलाईन बिल इत्यादी बिलांचा भरणा करण्याची सुविधा उपलब्ध आहे. यामुळे ग्राहकांची बँकेत विशेष सोय झालेली आहे.

आपला ग्राहक जाणून घ्या (Know Your Customer-KYC) : भागधारक, खातेदारांना विनंती करण्यात येते की, ज्यांनी अद्यापही KYC ची पूर्तता केली नसेल त्यांनी त्वरीत आपले ज्या शाखेत खाते आहे त्या शाखेत KYC ची पूर्तता करावी.

डिपॉझीट व एज्युकेशन अँड अवेरनेस फंड (DEAF) : आरबीआयच्या DEAF अंतर्गत गेल्या १० वर्षात केवळ व्याज वगळता अन्य कोणताही व्यवहार झाला नसल्यास अशी खाती त्यामधील रक्कम रिजर्व बँकेच्या DEAF खात्यात वर्ग करावी लागते. मार्च २०२४ अखेर बँकेतील एकूण ५६५८ खातेधारकांची एकूण रक्कम रू. ७२.१० लाख मात्र रिजर्व बँकेला वर्ग केली आहे. अशा खातेधारकांची माहिती बँकेच्या वेबसाईट व बँकेच्या मुख्य कार्यालयात उपलब्ध आहे. यापुढेही वेळोवेळी मागील १० वर्षात व्यवहार नसलेली खात्याची रक्कम रिजर्व बँकेला वर्ग करावी लागते, त्यामुळे सर्व सभासद व खातेधारकांनी त्यांचे खात्यावर नियमित व्यवहार करावेत.

ठेव विमा : रिजर्व बँकेच्या प्रचलित धोरणानुसार बँकेच्या ठेवीदारांना आता दि. ४ फेब्रुवारी २०२० पासून रू. ५ लाखांचा विमा कवच प्राप्त झाला आहे त्यामुळेच बँकेच्या सर्व खातेदारांना आर्थिक सुरक्षा प्राप्त होत आहे. बँकेने आर्थिक वर्ष २०२३-२४ करिता एकूण प्रिमियम रू. ६३.०१ लाख इतका भरला आहे तसेच बँकेमधील सर्व ठेवींच्या विम्याचे प्रिमियमची रक्कम बँक नियमित DICGC (Deposit Insurance and Credit Guarantee Corporation) ला पाठवित आहे.

व्यवस्थापन मंडळ : भारतीय रिजर्व बँकेच्या मार्गदर्शक सुचना दि. ३१ डिसेंबर २०२९ नुसार ज्या बँकांच्या ठेवी १०० कोटी पेक्षा जास्त आहे अशा सर्व नागरी सहकारी बँकांना व्यवस्थापन मंडळ स्थापित करणे गरजेचे आहे. त्यानुसार बँकेच्या व्यवस्थापन मंडळात एकूण ५ सदस्य आहेत, ज्या मध्ये बँकेच्या संचालक मंडळातील २ तर विशेष ज्ञान व व्यावसायिक अनुभव असलेले बाहेरील ३ असे एकूण ५ सदस्यांचे व्यवस्थापन मंडळ बँकेने स्थापन केले आहे.

संचालक मंडळ : बँकेच्या सर्वांगीण प्रगतीसाठी बँकेच्या सर्व शाखांसाठी पालक संचालक नियुक्त करून त्यांना शाखांचे नेतृत्व देण्यात आले आहे तसेच बँकेच्या व्यवसायात व व्यवस्थापनाच्या सुलभतेसाठी बँकेच्या उपसमितीचे कार्याध्यक्ष पद संचालकांना देण्यात आले आहे. संचालकांचा बँकेच्या कामकाजात जास्तीत जास्त सहभाग वाढविण्यात आला आहे. स्पर्धात्मक दृष्टीकोन ठेऊन कार्यक्षमता वाढविण्यासाठी संचालक मंडळ दक्ष असून नवनवीन आव्हानांचा सामना करण्यासाठी, नेतृत्व कौशल्य विकसित करण्यासाठी, रिजर्व बँक व सहकार खात्याच्या धोरणानुसार भविष्यातील वाटचाल व दिशा ठरविण्यासाठी संचालक मंडळ विविध संस्थांच्या बँकिंग विषयक कार्यशाळांमध्ये सहभागी होऊन स्वतःच्या क्षमतांचा विकास करित आहे. बँकेची आजपर्यंतची वाटचाल

संचालक मंडळाच्या एकवाक्यतेमुळे झाली असून व्यावसायिक दृष्टीकोन, आर्थिक शिस्त व पारदर्शकता हाच आमच्या कामगिरीचा भरभक्कम आधार आहे. त्यामुळे धोरण आखणी, अंमलबजावणी व व्यवसाय वाढीमध्ये उत्साह दिसून येत आहे. बँकेचे संस्थापक अध्यक्ष मा.श्री. विश्वास जयदेव ठाकूर यांचे कुशल मार्गदर्शन उत्साहपूर्ण सहभाग संचालक मंडळास प्राप्त झाला आहे.

कर्मचारी व्यवस्थापन : सदैव उत्साही व जबाबदारीची जाणीव ठेवणारा उच्चशिक्षित कर्मचारी वर्ग हा बँकेच्या प्रगतीमधील एक महत्वाचा घटक असून कर्मचाऱ्यांचे बँकेच्या कामकाजात मोलाचे स्थान आहे. कर्मचारी वर्ग प्रशिक्षित व अद्यावत असण्यासाठी त्यांना दरवर्षी प्रशिक्षणासाठी पाठविले जात आहे. यासाठी बँकींग कार्यशाळा आयोजित करून अद्यावत प्रशिक्षणाद्वारे कर्मचारी वर्गाची तयारी करून घेतली जाते व त्यासाठी त्यांना प्रोत्साहित करण्यात येते. कर्मचारी व त्यांच्या परिवाराची मेडीक्लेम पॉलिसी बँकेने काढली असून दरवर्षी नियमित प्रिमियम भरणा केला जात आहे.

सामाजिक बांधिलकी : बँकिंग व्यवसाय समाजाभिमुख असला पाहिजे सदैव याची जाण बँकेच्या संचालक मंडळाने अगदी बँकेच्या स्थापने पासून सतत बाळगली आहे. त्या दृष्टीकोनातून नेहमी वेगवेगळ्या सेवा कार्य करण्याकरीता संचालक मंडळ अग्रेसर राहिले आहे. सामाजिक बांधिलकीच्या नात्याने बँकेने सामाजिक, सांस्कृतिक इ. क्षेत्रात अनेक संस्थांना त्यांच्या कार्यात आर्थिक योगदान देऊन आपला सक्रिय सहभाग घेतला आहे.

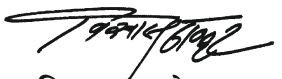
बँकेचे सन २०२४-२५ करीता व्यवसायाचे उद्दिष्ट : बँकेने सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षाकरीता एकूण व्यवसायाचे उद्दिष्ट रु.१००० कोटींचे ठेवले आहे.

सभासद शिक्षण व प्रशिक्षण कार्यशाळा : केंद्र शासनाच्या ९७ व्या घटना दुरुस्तीच्या अनुषंगाने सहकारी कायद्यात जे बदल झाले त्यामध्ये महत्वाचा बदल म्हणजे संचालक, भागधारक व कर्मचारी यांना शिक्षण व प्रशिक्षण देणे अनिवार्य झाले आहे. त्यानुसार बँक वेळोवेळी संचालक, कर्मचारी यांना रिजर्व बँक, फेडरेशन, असोसिएशन व इतर संस्थेकडून प्रशिक्षणाचीसाठी पाठवित आहे.

आभार : बँकेचे भागधारक, ठेवीदार, ग्राहक व हितचिंतक यांच्या स्नेह व सक्रीय सहभागामुळे बँकेच्या प्रगती पथावरील ही वाटचाल सुव्यवस्थीत होऊ शकली याची विनम्र जाणीव आम्हाला आहे. माझ्या सहकारी संचालकांनी वेळोवेळी केलेल्या मार्गदर्शन व सहकार्यामुळे बँकेच्या प्रगतीत मी योगदान देऊ शकलो. तसेच भारतीय रिझर्व्ह बँक, सहकार खाते, शासकीय कार्यालय, बँकेच्या पॅनलवरील सर्व मालमत्ता मुल्यांकक, वकील, सोने तपासनीस यांचे पण आभार व्यक्त करतो.

पत्रकारिता पवित्र राष्ट्रीय कार्य आहे. वस्तुस्थिती व वास्तविकतेचे दर्शन समाजापर्यंत पोहचवण्याचे महत्त्वपूर्ण माध्यम आहे. पत्रकारिता हा लोकशाहीचा चौथा स्तंभ आहे. विश्वास को-ऑप. बँकेकडून सतत विकासात्मक अर्थकारण आणि सामाजिक उत्थान करण्याचा प्रयत्न केला जात आहे व या माध्यमातून राष्ट्रबांधणीकरीता खारीचा वाटा उचलण्याचे कर्तव्य संपन्न होत आहे. बँकेद्वारा राबविण्यात येणारे अनेक आर्थिक व सामाजिक उपक्रमास विविध वृत्तपत्रांचे आदरणीय संपादक आणि पत्रकार बंधू बातम्यांच्या रूपाने समाजापर्यंत तत्परतेने नेहमी पोहचवतात. बँक आणि ग्राहक यांच्यातला दुवा बनून ग्राहकांच्या मनात अतुट विश्वास निर्माण करतात. विविध प्रिंटस् व इलेक्ट्रॉनिक्स मिडीया, रेडिओ विश्वास ९०.८ कम्युनिटी रेडिओचे मिळत असलेल्या सकारात्मक सहकार्याबद्दल हार्दिक आभार व मनःपूर्वक धन्यवाद व्यक्त करतो.

बँकेच्या २८व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत सर्व सभासद बंधू-भगिनी यांचे प्रती पुन्हा आभार व्यक्त करून भविष्यात सर्वांचा सहयोग प्राप्त होईल, अशी आशा व्यक्त करतो.

विश्वास जयदेव ठाकूर
संस्थापक अध्यक्ष

व्यवसायिक प्रमाणके

क्र.	विवरण	आदर्श प्रमाणके	३१ मार्च २०२३ प्रत्यक्ष प्रमाणके	३१ मार्च २०२४ प्रत्यक्ष प्रमाणके
१	भागभांडवलचे खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	२ ते ५%	३%	२.८९%
२	रिझर्व फंडाचे खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	४ ते ६%	५.६३%	५.७२%
३	ठेवीचे खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	८५%	९०.०७%	९०.५६%
४	कर्जाचे खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	६५%	५८.०२%	५७.२२%
५	गुंतवणुकीचे खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	२५%	३२.७६%	३२.५२%
६	भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (C.R.A.R.)	९%	१३.२२%	१३.८३%
७	एकूण उत्पन्नाचे खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	१०%	८.०७%	८.३०%
८	खर्च उत्पन्न प्रमाण (Cost to Income Ratio)	५०% पेक्षा कमी	६२.८६%	६३.३२%
९	व्यवस्थापकीय खर्चाचे खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	२% पेक्षा कमी	१.८७%	१.८०%
१०	ढोबळ नफ्याचे खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	२.५०%	१.१८%	१.०४%
११	निव्वळ नफ्याचे खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	१%	०.५२%	०.६०%
१२	ढोबळ एन.पी.ए चे एकूण कर्जाशी प्रमाण	७% पेक्षा कमी	२.७०%	३.५९%
१३	निव्वळ एन.पी.ए चे एकूण कर्जाशी प्रमाण	३% पेक्षा कमी	०.५५%	१.४९%
१४	रिटर्न ऑन असेट	कमीत कमी १%	०.५७%	०.६३%
१५	नेट इंटरेस्ट मार्जिन	३% पेक्षा जास्त	३.१७%	२.८३%
१६	इंटरेस्ट स्प्रेड	४%	४.६१%	४.२५%
१७	सी.डी. रेशो	६५ ते ७०%	६४.४२%	६३.१८%
१८	कर्मचारी खर्चाचे खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	२%	०.९९%	०.९३%
१९	कर्मचारी खर्चाचे एकूण उत्पन्नाशी प्रमाण	१५% पेक्षा कमी	१२.२७%	१०.७३%
२०	प्रती सेवक व्यवसाय रूपये (आकडे लाखात)	३ कोटी पेक्षा जास्त	५१२.५९	५६३.४२
२१	प्रती सेवक नफा रूपये (आकडे लाखात)	रु.१.२५ लाखापेक्षा जास्त	१.७९	२.२९

वैधानिक लेखापरीक्षकांचा अहवाल

प्रति,

मा. सभासद,

विश्वास को-ऑप. बँक लि. नाशिक

आर्थिक पत्रकाबाबत वैधानिक लेखापरीक्षकांचा अहवाल

१. आम्ही विश्वास को-ऑप. बँक लि., नाशिक यांच्या दिनांक ३१/०३/२०२४ अखेरचे सोबत जोडलेले ताळेबंद, नफा-तोटा पत्रक व रोखता प्रवाह पत्रक तसेच व्यवस्थापनाने अंगीकृत केलेली हिशोबाची तत्त्वे व इतर माहिती यांची बँकेच्या आणि शाखांसह मुख्य कार्यालयाचे लेखापरीक्षण केले आहे.

आर्थिक पत्रकाबाबत व्यवस्थापनेची जबाबदारी

२. महाराष्ट्र सहकारी कायदा १९६०, महाराष्ट्र सहकारी नियम १९६१, बँकिंग रेग्युलेशन अँक्ट १९४९ तसेच रिझर्व्ह बँकेच्या निर्देशानुसार आर्थिक पत्रके बनविणे ही व्यवस्थापनेची जबाबदारी आहे. तसेच सदर आर्थिक पत्रकात कोठेही अनुचितता वा अनियमितता नसल्याची व अंतर्गत नियंत्रणाद्वारे सदर आर्थिक पत्रकाबाबत नियमावली बनविणे, अंमलात आणणे व त्यावर देखरेख ठेवणे ही जबाबदारी व्यवस्थापनेची आहे.

वैधानिक लेखापरीक्षकाची जबाबदारी

३. आम्ही केलेले लेखापरीक्षण हे भारतात प्रचलित असणाऱ्या लेखा परीक्षणाच्या मानदंडानुसार केलेले आहे. या मानदंडानुसार आम्ही आमचे लेखापरीक्षणाचे नियोजन व अंमलबजावणी करून ही आर्थिक पत्रके चुकीच्या माहितीपासून मुक्त आहेत, याची आम्ही योग्य ती खात्री करणे आवश्यक आहे. लेखापरीक्षण आर्थिक पत्रकात नमूद केलेल्या रकमा आणि माहिती यांची पुराव्यांच्या आधारे नमुना पद्धतीने तपासणी करणे याचा समावेश होतो. तसेच लेखापरीक्षणात व्यवस्थापनाने अंगीकृत केलेली हिशोबाची तत्त्वे आणि अर्थपूर्ण अंदाज यांची समीक्षा करणे. आम्हाला असा विश्वास आहे की, आमच्या लेखापरीक्षणाचा आमच्या मत प्रदर्शनास पुरेसा आधार आहे.

लेखापरीक्षकाचा अभिप्राय

४. आमच्या मते आम्हास दिलेली माहिती व दिलेल्या खुलाश्यानुसार, बँकेने बँकिंग रेग्युलेशन अँक्ट, १९४९ तसेच महाराष्ट्र सहकारी कायदा, १९६० च्या कायदानुसार आवश्यक ती सर्व हिशोब पुस्तके योग्य रितीने ठेवलेली आहे. तसेच भारतात स्वीकारलेल्या प्रचलित हिशोब पद्धतीनुसार खरी व अचूक परिस्थिती दर्शविणारी आहेत.

अ. दि. ३१/०३/२०२४ वर्ष अखेरचे ताळेबंदानुसार बँकेची सांपत्तिक स्थिती.

ब. दि. ३१/०३/२०२४ वर्ष अखेरचे नफा-तोटा पत्रकानुसार वर्ष अखेर दिनांकाचा नफा.

क. दि. ३१/०३/२०२४ अखेरचे रोखता प्रवाह पत्रकानुसार वर्ष अखेरच्या दिनांकाचा रोखता प्रवाह.

इतर कायदेशीर अभिप्राय

५. आमच्या मते तयार करण्यात आलेला ताळेबंद, नफा-तोटा पत्रक आणि रोखता प्रवाह पत्रक हे बँकिंग रेग्युलेशन कायद्याच्या कलम २९ अन्वये तसेच महाराष्ट्र सहकार कायदा व कानूनला अनुसरून नमुन्याप्रमाणे बनविलेली आहेत.
६. आम्ही अहवाल देतो की,
 - अ. आमच्या लेखापरीक्षणाच्या उद्देशासाठी आमचे संपूर्ण ज्ञानाप्रमाणे, माहितीप्रमाणे व विश्वासाप्रमाणे जरूर ती सर्व माहिती व खुलासे बँकेकडून आम्हास उपलब्ध झालेले आहेत.
 - ब. आमच्या लेखापरीक्षण तपासणीत बँकेने केलेले व्यवहार हे नियमाप्रमाणे बँकेच्या अखत्यारीत आहेत.
 - क. शाखेकडून वेळोवेळी आलेले अहवाल व इतर माहिती ही लेखापरीक्षणकामी पुरेशी आहे.
७. आमच्या मते बँकेने बनविलेला ताळेबंद, नफा-तोटा पत्रक व रोखता प्रवाह पत्रक हे भारतात प्रचलित असणाऱ्या लेखापरीक्षणाच्या मानदंडानुसार आहे.
८. आम्ही आमच्या अहवालाच्या भाग 'अ', 'ब' व 'क' मधील शेऱ्यास पात्र राहून अहवाल देतो की,
 - अ. बँकेचा ताळेबंद, नफा-तोटा पत्रक व रोखता प्रवाह पत्रक हे दाखविण्यात आलेल्या हिशेब पुस्तकानुसार आहे.
 - ब. आमच्या मते हिशेब पुस्तकांच्या तपासणीत असे दिसून आले की, बँकेने कायदानुसार आवश्यक ती सर्व हिशेब पुस्तके ठेवली आहेत.
 - क. आमच्या लेखापरीक्षण अहवालात आम्ही केलेल्या शाखांचे लेखापरीक्षण तसेच समवर्ती लेखापरीक्षकांनी केलेले लेखापरीक्षण अहवाल लक्षात घेतलेले आहेत.
 - ड. सन २०२३-२०२४ च्या आर्थिक वर्षासाठी बँकेस ऑडिट वर्ग 'अ' देण्यात आलेला आहे.

एल एस एन अँड कं.
चार्टर्ड अकौंटंट्स करिता,

Devin

सी.ए.संतोष एस. समदडिया
पार्टनर, में.नं.१२२९९८
को-ऑप.पं.नं.१०१२३
FRN No.103925W
UDIN : 24122998BKDDTT5686

ठिकाण : नाशिक
दिनांक : २९/०४/२०२४

As Per Master Direction on Financial Statements - Presentation and Disclosures,
RBI/DOR/2021-22/83, DOR.ACC.REC.No.45/21.04.018/2021-22, August 30, 2021

VISHWAS CO-OP. BANK LTD., NASHIK BALANCE SHEET AS ON 31st March 2024

(Rs. in Thousnd's)

	Schedule	As on 31-3-2024 (Current year)	As on 31-3-2023 (Previous year)
Capital and Liabilities			
Capital	1	176599	168426
Reserves and Surplus	2	385342	344930
Deposits	3	5524542	5050566
Borrowings	4	0	0
Other Liabilities and Provisions	5	40023	70571
Overdue Int. Reserve NPA(contra)		39047	24866
	Total	6165553	5659359
Assets			
Cash and Balances with Reserve Bank of India	6	230772	99010
Balance with Banks and Money at Call and Short Notice	7	285338	464373
Investments	8	1942483	1682664
Advances	9	3490238	3253366
Fixed Assets	10	131900	93260
Other Assets	11	45775	41820
Overdue Int. Reserve NPA (contra)		39047	24866
	Total	6165553	5659359
Contingent Liabilities (BG & DEAF)	12	8585	7157

As per our Report of even date
For L S N & Co.
Chartered Accountants, FRN 103925W

Drain
CA Santosh S. Samdadiya-Partner
M. No : 122998, Co-op. Panel No. 10123
UDIN - 24122998BKDDTT5686

Mangesh Kamlakar
Mangesh Kamlakar Panchakshari
Managing Director

Vishwas Jaydev Thakur
Vishwas Jaydev Thakur
Founder Chairman

Prasad Vijay Patil
Prasad Vijay Patil
Chief Executive Officer

Ajit Manohar Modak
Ajit Manohar Modak
Vice Chairman

Master Direction on Financial Statements - Presentation and Disclosures,
RBI/DOR/2021-22/83, DOR.ACC.REC.No.45/21.04.018/2021-22, August 30, 2021

VISHWAS CO-OP. BANK LTD., NASHIK

Profit and Loss Account for the year ended on 31st March 2024

(Rs. in Thousand's)

	Schedule	Year ended on 31-3-2024 (Current year)	Year ended on 31-3-2023 (Previous year)
I. Income			
Interest Earned	13	506495	430848
Other Income	14	20561	21578
Total		527056	452426
II. Expenditure			
Interest Expended	15	353848	281952
Operating Expenses	16	109668	104583
Provisions and Contingencies	17	26910	36873
Total		490426	423408
III. Profit / Loss			
Net Profit for the year		36630	29018
Profit/Loss(-) Brought Forward		0	0
Total		36630	29018
IV. Appropriations			
Transfer to Statutory Reserves		9158	7255
Transfer to Other Reserves		18772	13965
Proposed Dividend		8700	7798
Balance Carried Over to Balance Sheet		0	0

As per our Report of even date
For L S N & Co.
Chartered Accountants, FRN 103925W

Drain
CA Santosh S. Samdadiya-Partner
M. No : 122998, Co-op. Panel No. 10123
UDIN - 24122998BKDDTT5686

Prasad
Prasad Vijay Patil
Chief Executive Officer

Ajit
Ajit Manohar Modak
Vice Chairman

Mangesh
Mangesh Kamalakar Panchakshari
Managing Director

Vishwas
Vishwas Jaydev Thakur
Founder Chairman

VISHWAS CO-OP. BANK LTD., NASHIK

Schedule 1-Capital

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
Authorised Capital (Divided Into 1165500 Shares of Rs.100 each & Divided Into 766900 Shares of Rs. 500 each as on 31.03.2024)	500000	500000
Subscribed Capital (884357 Shares of Rs100/- each & 176327 shares of Rs 500/- each as on 31.03.2024)	176599	168426
Total	176599	168426

Schedule 2 - Reserves And Surplus

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. Statutory Reserves	77358	69908
Opening Balance	69908	63100
Additions during the year	7450	6810
Deductions during the year	0	2
II. Building Fund	64991	43127
Opening Balance	43127	33501
Additions during the year	21864	9626
Deductions during the year	0	0
III. BDDR	74369	69869
Opening Balance	69869	69869
Additions during the year	4500	0
Deductions during the year	0	0
IV. Chairty Fund	903	903
Opening Balance	903	703
Additions during the year	0	200
Deductions during the year	0	0

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
V. Dividend Equilisation Fund	633	633
Opening Balance	633	633
Additions during the year	0	0
Deductions during the year	0	0
VI. General Reserve	2130	2130
Opening Balance	2130	2130
Additions during the year	0	0
Deductions during the year	0	0
VII. Investment Fluctuation Reserve	39419	39419
Opening Balance	39419	36919
Additions during the year	0	2500
Deductions during the year	0	0
VIII. Investment Depreciation Reserve	34049	36391
Opening Balance	36391	15873
Additions during the year	0	20518
Deductions during the year	2342	0
IX. Standard Assets Prov.	13500	13500
Opening Balance	13500	12000
Additions during the year	3000	1500
Deductions during the year	3000	0
X. Special Reserve Fund	9000	7500
Opening Balance	7500	6900
Additions during the year	1500	600
Deductions during the year	0	0
XI. Staff Welfare Fund	1345	1441
Opening Balance	1441	1282
Additions during the year	85	200
Deductions during the year	181	41
XII. Elecation Fund	1848	1248
Opening Balance	1248	1635
Additions during the year	600	350
Deductions during the year	0	737
XIII. Technology Fund	1500	1500
Opening Balance	1500	1000
Additions during the year	0	500
Deductions during the year	0	0

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
XIV. Silver Jubilee Fund	402	402
Opening Balance	402	935
Additions during the year	0	0
Deductions during the year	0	533
XV. Emergency Fund	900	900
Opening Balance	900	700
Additions during the year	0	200
Deductions during the year	0	0
XVI. Revaluation Reserve	26365	27041
Opening Balance	27041	27734
Additions during the year	0	0
Deductions during the year	676	693
XVII. Balance In Profit and Loss Account	36630	29018
Total	385342	344930

Schedule 3 - Deposits

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
A.I Demand deposits		
(i) From banks	0	0
(ii) From Others	380131	322921
1. Current Deposit	375623	316395
2. Matured deposit	3825	3221
3. Credit Balance in CC & OD	683	3305
II. Savings Bank Deposits	649358	641740
III. Term Deposits		
(i) From banks	0	0
(ii) From others	4495053	4085905
Total (I, II, and III)	5524542	5050566
B. (i) Deposits Of branches in India	5524542	5050566
(ii) Deposits Of branches outside India	0	0
Total	5524542	5050566

Schedule 4 - Borrowings

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I . Borrowings in India		
(a) Reserve Bank Of India	0	0
(b) Other Banks	0	0
(c) Other Institutions and Agencies	0	0
II . Borrowings Outside India	0	0
Total (I and II)	0	0
Secured Borrowings Included in I and II above-Rs.		-

Schedule 5 - Other Liabilities and Provisions

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. Bills Payable	390	21257
II. Inter-Office adjustment (net)	0	0
III. Interest Accrued	20733	30229
IV. Others (including provisions)	0	0
1. Professional Tax Payable	24	30
2. Audit Fee Payable	1164	930
3. TDS Payable	2717	1787
4. Provision For Expenses	461	454
5. Sundry Creditors	534	940
6. Provident Fund Payable	380	348
7. Deffered Tax	3212	3850
8. Unrealised Cheques	937	1105
9. Staff Insurance Payable	0	16
10. NFS/POS/E-COM/BBPS Parking	743	840
11. Unclaim Dividend	2475	2451
12. GST Payable	419	737
13. Outward Clearing	2445	645
14. Staff Welfare Contribution	3289	4672
15. HDFC Bank DD	58	129
16. MSSEDCL Bills Collection Payable	42	151
Total	40023	70571

Schedule 6 - Cash and Balances with Reserve Bank of India

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. Cash in hand (including foreign currency notes)	30772	29010
II. Balances With Reserve Bank of India		
(a) in Current Account	200000	70000
(b) in Other Accounts	0	0
Total (I and II)	230772	99010

Schedule 7 - Balances With Banks And Money at Call and Short Notice

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. In India		
(i) Balances With Banks		
(a) in Current Accounts	244327	309986
(b) in Other Deposit Accounts	41011	44387
(ii) Money at call and short notice		
(a) With Banks	0	110000
(b) With Other institutions	0	0
Total (i and ii)	285338	464373
II. Outside India	0	0
Grand Total (I and II)	285338	464373

Schedule 8 - Investments

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. Investments in India in		
(i) Government Securities	1936121	1681302
(ii) Other approved securities		
(iii) Shares	6362	1362
(iv) Debentures and Bonds	0	0
(v) Subsidiaries and/or joint ventures	0	0
(vi) Others (Debt Mutual Fund)	0	0
Total	1942483	1682664
II. Investments Outside India in	0	0
Grand Total (I and II)	1942483	1682664

Schedule 9 - Advances

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
A. (i) Bills purchased and discounted	0	0
(ii) Cash credits , overdrafts and loans payable on demand	954229	837324
(iii) Term loans		
1. Medium Term Loans	2312015	2196500
2. Long Term Loans	223994	219542
Total	3490238	3253366
B. (i) Secured by tangible assets	3416020	3152713
(ii) Covered by Bank/Government Guarantees	0	0
(iii) Unsecured	74218	100653
Total	3490238	3253366
C.I. Advances in india		
(i) Priority Sectors	2013179	1711533
(ii) Public Sector	0	0
(iii) Banks	0	0
(iv) Others	1477059	1541833
Total	3490238	3253366
C.II. Advances Outside India	0	0
Total	0	0
Grand Total(C.I and II)	3490238	3253366

Schedule 10 - Fixed Assets

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. Premises	86450	50918
At cost as on 31 st March of the preceding year	50918	52223
Additions during the Year	36805	0
Deductions during the year	0	0
Depreciation to date	597	612
Depriciation on Revaluation Reserve	676	693
II. Other Fixed Assets (including furniture and fixtures)	45450	42342
At cost as on 31 st March of the preceding year	42342	44384
Additions during the Year	9961	4513
Deductions during the year	955	32
Depreciation to date	5898	6523
Total (I and II)	131900	93260

Schedule 11- Other Assets

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. Inter-office adjustments (net)	412	368
II. Interest accrued	31379	29650
III. Tax paid in advance/tax deducted at source		
IV. Stationery and Stamps	2739	2692
V. Non-banking assets acquired in satisfaction of claims	0	0
VI. Others *		
1. T.D.S. Receivable	43	20
2. Sundry Debtors	63	59
3. Prepaid Exp	1975	408
4. MSEB & Telephone Deposit	346	321
5. Income Tax Paid but disputed in appeal	2685	4824
6. Silver Statue (Lord Ganesh)	101	101
7. MSDCL/BSNL Commission Receivable	113	138
8. MSDCL Security Deposit	2600	2600
9. Input Tax Credit GST	1013	634
10. CGST/SGST Cash Ledger	4	1
11. Branch Renovation (WIP)	2268	0
12. DEAF CLAIM	2	4
13. RCM URD GST	32	0
Total	45775	41820

Schedule - 12 Contingent Liabilities

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. Claims against the bank not acknowledged as debts	0	0
II. Liability for partly paid investments	0	0
III. Liability an account of outstanding forward exchange contracts	0	0
IV. Guarantees given on behalf of constituents		
(a) In India	1375	1325
(b) Outside India	0	0
V. Acceptances, endorsements and other obligations	0	0
VI. Other items for which the bank is contingently liability (DEAF)	7210	5832
Total	8585	7157

Schedule 13 - Interest Earned

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. Interest/discount on advances/ bills	364918	304004
II. Income on investments	130012	119206
III. Interest on balances with Reserve Bank of India and other inter-bank funds	3792	3533
IV. Others	7773	4105
Total	506495	430848

Schedule 14 - Other Income

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. Commission, exchange and brokerage	925	781
II. Profit on sale of investments	1644	857
Less: Loss on sale of investments	0	0
III. Profit on revaluation of investments	0	0
Less: Loss on revaluation of investments	0	0
IV. Profit on sale of land, buildings and other assets	0	0
Less: Loss on sale of land, buildings and other assets	0	0
V. Profit on exchange transaction	0	0
Less: Loss on exchange transactions	0	0
VI. Income earned by way of dividends, etc. from subsidiaries/ companies and/or joint ventures abroad/in India	0	0
VII. Miscellaneous Income		0
1. Service charges	15571	19875
2. NFS & POS Income	69	55
3. Dividend Received on Shares	10	10
4. Excess IDR Prov. Trf	2342	0
Total	20561	21578

Schedule 15 - Interest Expended

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. Interest on deposits	353848	281941
II. Interest on Reserve Bank of India / Inter-bank borrowings	0	11
III. Others	0	0
Total	353848	281952

Schedule 16 - Operating Expenses

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
I. Payments to and provisions for employees	56566	55518
II. Rent, taxes and lighting	10821	9651
III. Printing and Stationery	1480	625
IV. Advertisement and publicity	1865	2078
V. Depreciation on bank's property	7170	7167
VI. Directors's fees, allowances and expenses	639	170
VII. Auditors fees and expenses (including branch auditors)	2454	2520
VIII. Law Charges	4	257
IX. Postages, Telegrams, telephones, etc.	764	792
X. Repairs and maintenance	3149	3272
XI. Insurance	6940	5993
XII. Other Expenditure		
1.Travelling	1432	1439
2.Vardhapan Din	37	83
3.Subscription	356	238
4.Training Exp	153	1563
5.AGM Exp	830	852
6.Advisory Charges	2944	1170
7.News Paper & Periodicals	80	65
8.Visitors Exp	44	47
9.Security Guard Exp	103	212
10.Consumable Exp	446	556
11.Staff Welfare Exp	864	1039
12.Office Up Keep	667	780
13.Office Exp	411	907
14.Vehicle Repairs & Maint.	358	274
15.Other Exp	180	35
16.Amortiasation on G.sec	3233	3224
17.Mission 2030 Exp	119	258
18.ATM Exp	256	220
19.NFS Charges	377	410
20.Rent Agreement Exp.	140	9
21.Fuel Exp	1043	1032
22.GST Exp	3100	2127
23.RCM GST URD	643	0
Total	109668	104583

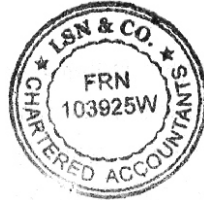

Schedule 17 - Provisions

(All Amount in Thousand's)

	As on 31-03-2024 (Current Year)	As on 31-03-2023 (Previous Year)
Provisions on Deffered Tax	1500	250
Provisions For Bad & Doubtful Debts	4500	0
Provisions For IDR	0	20518
Spl. Reserve u/s 36(1)(viii) of I. T.	1500	600
Standard Assets Prov	0	1500
Income Tax Paid	19410	14005
Total	26910	36873

As per our Report of even date
For L S N & Co.
Chartered Accountants, FRN 103925W

Drain

CA Santosh S. Samdadiya-Partner
M. No : 122998, Co-op. Panel No. 10123
UDIN - 24122998BKDDTT5686

Prasad

Prasad Vijay Patil
Chief Executive Officer

Ajit

Ajit Manohar Modak
Vice Chairman

Mangesh

Mangesh Kamalakar Panchakshari
Managing Director

Vishwas

Vishwas Jaydev Thakur
Founder Chairman

नफा वाटणी (दि. ३१/०३/२०२४ अखेर)

अ.क्र.	तपशील	नफा वाटणी रक्कम	एकूण नफ्याशी %
१	राखीव निधी	८५,७२,०३५.००	२५.००%
२	लाभांश (५% प्रमाणे)	८७,००,०००.००	२५.३७%
३	इमारत निधी	१,७०,१६,१०५.०१	४९.६३%
	(अ) निव्वळ नफा	३,४२,८८,१४०.०१	१००.००%
	१. राखीव निधी	५,८५,४२७.००	२५.००%
	२. गुंतवणूक चढ-उतार निधी	१७,५६,२८१.७५	७५.००%
	(ब) गुंतवणूक घसारा निधीची ताळेबंदाकडून वर्ग केलेली जादा तरतुद	२३,४१,७०८.७५	१००%
	एकूण (अ + ब)	३,६६,२९,८४८.७६	

नफा-तोटा पत्रकाचे विवेचन

(रक्कम रुपये लाखात)

तपशील	मार्च २०२३	खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण	मार्च २०२४	खेळत्या भांडवलाशी प्रमाण
खेळते भांडवल	५६०७४.५२	-	६१००१.४१	-
एकूण उत्पन्न (अ+ब)	४५२४.२६	८.०७	५२७०.५६	८.६४
अ) व्याज उत्पन्न	४३०१.१५	७.६७	५०६४.९५	८.३०
ब) इतर उत्पन्न	२२३.११	०.४०	२०५.६१	०.३४
एकूण खर्च (अ+ब+क)	३८६५.३५	६.८९	४६३५.१७	७.६०
अ) व्याज खर्च	२८१९.५२	५.०३	३५३८.४८	५.८०
ब) सेवक पगार	५६५.५६	१.००	५७४.३०	०.९४
क) प्रशासकीय खर्च	४८०.२७	०.८६	५२२.३९	०.८६
ढोबळ नफा तरतुदीपूर्वीचा	६५८.९१	१.१८	६३५.४०	१.०४
वजा तरतुदी	२२८.६८	०.४१	७५.००	०.१२
वजा आयकर	१४०.०५	०.२५	१९४.१०	०.३२
निव्वळ नफा	२९०.१८	०.५२	३६६.३०	०.६०

यंदा उत्पन्न व खर्चाचा रुपया असा...

उत्पन्नाचा रुपया असा आला	
कर्जावर मिळालेले व्याज	६९.२४
सरकारी रोखे व्याज	२४.५७
गुंतवणुकीवरील व्याज	२.२९
इतर उत्पन्न	३.९०
एकूण रुपया	१००.००

खर्चाचा रुपया असा खर्च झाला	
ठेवीवर दिलेले व्याज	६७.१४
सेवक पगार व भत्ता इ.	१०.९०
प्रशासकीय खर्च	८.५५
घसारा	१.३६
तरतूद	१.४२
आयकर	३.६८
निव्वळ नफा	६.९५
एकूण रुपया	१००.००

पंचवार्षिक आढावा (सन २०२० ते २०२४)

३१ मार्च अखेर

(रक्कम रुपये लाखात)

क्र.	तपशील	२०२०	२०२१	२०२२	२०२३	२०२४
०१.	सभासद संख्या	९८७०	९५७१	९७७८	९८७८	९८८४
०२.	वसूल भागभांडवल	१२२०.६५	१२८९.७४	१४६४.९५	१६८४.२६	१७६५.९९
०३.	ठेवी	३०२८२.९३	३६३१३.६६	४३६१७.९२	५०५०५.६६	५५२४५.४२
०४.	राखीव व इतर निधी	१९०१.८३	२४८४.२५	२७४९.१४	३१५९.१२	३४८७.१२
०५.	स्वनिधी (भांडवल+निधी)	३१२२.४८	३७७३.९९	४२१४.०९	४८४३.३८	५२५३.११
०६.	गुंतवणूका	१११७८.२६	१४९९३.१९	१७२५२.५६	१८३७०.५१	१९८३४.९४
०७.	कर्ज वाटप	१८६८९.५१	२२४४५.९६	२७६२३.७७	३२५३३.६६	३४९०२.३८
०८.	सी.डी. रेशो %	६१.७२%	६१.८१%	६३.३३%	६४.४२%	६३.१८%
०९.	थकबाकी वसुली %	९६.१४%	९७.२०%	९७.५३%	९८.६७%	९८.३०%
१०.	थकबाकी रक्कम	७२२.२५	६२८.१४	६८१.५३	४३३.८७	५९३.३९
११.	थकबाकी प्रमाण %	३.८६%	२.८०%	२.४७%	१.३३%	१.७०%
१२.	ग्रॉस एन.पी.ए. रक्कम	१११६.७२	११४९.०१	८११.०८	८७७.१९	१२५१.३६
१३.	ग्रॉस एन.पी.ए. %	५.९८%	५.१२%	२.९४%	२.७०%	३.५९%
१४.	नेट एन.पी.ए. रक्कम	६६१.१४	४६८.४३	११२.३९	१७८.५०	५०७.६७
१५.	नेट एन.पी.ए. %	३.६३%	२.१५%	०.४२%	०.५६%	१.४९%
१६.	अग्रक्रम क्षेत्रासाठी कर्ज %	४२.२१%	५०.३४%	५५.१५%	६१.९६%	६१.८८%
१७.	दुर्बल घटकांसाठी कर्ज %	१४.६५%	१७.६७%	१७.६७%	१६.९६%	१२.६४%
१८.	ढोबळ नफा	५४०.२२	४७८.९०	५५८.८३	६५८.९१	६३५.४०
१९.	नफा आयकरापूर्वी	३८०.७२	३५२.२५	४४२.६४	५१८.८६	४४१.३०
२०.	निव्वळ नफा	२३४.९९	२४३.२५	२६५.६४	२९०.१८	३६६.३०
२१.	ढोबळ नफ्याचे खेळत्या भांडवलाशी %	१.५९%	१.१४%	१.१५%	१.१८%	१.०४%
२२.	व्याज उत्पन्नाचे खेळत्या भांडवलाशी %	९.१५%	७.३४%	७.५७%	७.६८%	८.३०%
२३.	कासा डिपॉझीटचे एकूण ठेवीशी %	२६.६१%	२४.८१%	२४.२५%	१८.९७%	१८.५५%
२४.	कॉस्ट ऑफ डिपॉझीट %	६.१८%	६.२६%	६.११%	६.२०%	६.७०%
२५.	रिटर्न ऑन अॅव्हरेज अॅसेट %	०.७०%	०.६६%	०.६०%	०.५७%	०.६३%
२६.	सी.आर.ए.आर. %	१५.००%	१४.३२%	१३.२६%	१३.२२%	१३.८३%
२७.	कर्मचारी संख्या	१६२	१५९	१५५	१६२	१६०
२८.	प्रती कर्मचारी ठेवी	१८६.९३	२२८.३९	२८१.४१	३११.७६	३४५.२८
२९.	प्रती कर्मचारी कर्ज	११५.३७	१४१.१७	१७८.२२	२००.८३	२१८.१४
३०.	प्रती कर्मचारी ढोबळ नफा	३.३३	३.०१	३.६१	४.०७	३.९७
३१.	प्रती कर्मचारी निव्वळ नफा	१.४५	१.५३	१.७१	१.७९	२.२९
३२.	प्रती कर्मचारी व्यवसाय	३०२.३०	३६९.५६	४५९.६२	५१२.५९	५६३.४२
३३.	आयकर भरणा रक्कम	१५९.५०	१२६.६५	११६.१९	१४०.०५	१९४.१०
३४.	खेळते भांडवल	३३९५९.४२	४१८६३.५९	४८६९२.४२	५६०७४.५२	६१००१.४१
३५.	एकूण व्यवसाय	४८९७२.४४	५८७५९.६२	७१२४१.६९	८३०३९.३२	९०१४७.८०
३६.	ऑडिट वर्ग	अ	अ	अ	अ	अ

३१ मार्च २०२४ अखेर

भाग वर्गीकरण : भागमूल्यानुसार भागधारकांचे वर्गीकरण

(रक्कम रुपये लाखात)

भाग मूल्य रुपये	सभासद संख्या	सभासदांचे एकूण सभासदांशी प्रमाण %	एकूण भाग रक्कम	भाग रकमेचे भागभांडवलाशी प्रमाण %
५०० - १,०००	१७९३	१८.१४	११.२०	०.६३
१,००१ - २,०००	९९४	१०.०६	१५.२९	०.८७
२,००१ - ३,०००	२७८९	२८.२२	७९.०४	४.४८
३,००१ - ४,०००	८६९	८.७८	३०.५८	१.७४
४,००१ - ५,०००	५६९	५.७६	२६.८९	१.५२
५,००१ - १०,०००	१२५५	१२.७०	८५.४५	४.८४
१०,००१ - २०,०००	६००	६.०७	८६.२९	४.८९
२०,००१ - ३०,०००	३३५	३.३९	८५.०१	४.८१
३०,००१ - ५०,०००	१८८	१.९०	७२.२६	४.०९
५०,००१ - १,००,०००	१५८	१.६०	१०८.४४	६.१४
१,००,००१ - २,००,०००	१२८	१.३०	१८३.१८	१०.३७
२,००,००१ - ३,००,०००	५०	०.५१	१२५.५९	७.११
३,००,००१ - ४,००,०००	३७	०.३७	१२९.१२	७.३१
४,००,००१ - ५,००,०००	३७	०.३७	१६५.१७	९.३५
५,००,००१ - १०,००,०००	७५	०.७६	४९१.०३	२७.८०
१०,००,००१ वरील	७	०.०७	७१.४६	४.०५
एकूण	९८८४	१००.००	१७६५.९९	१००.००

भांडवल पर्याप्तता दर्शविणारा तक्ता

(रक्कम रुपये लाखात)

तपशील	मार्च २०२३	मार्च २०२४	वाढ/घट %
कॅपिटल- टायर १			
भागभांडवल	१६८४.२६	१७६५.९९	४.८५
वैधानिक निधी	६९९.०८	७७३.५८	१०.६६
इतर निधी	५०६.२६	७३९.९१	४६.१५
नफा	२९०.१८	२७९.३०	-३.७५
एकूण (१)	३१७९.७८	३५५८.७८	११.९२
कॅपिटल- टायर २			
जनरल व उत्तम जिंदगीवरील तरतूद	२२६.५७	२१३.१३	-५.९३
गुंतवणुकीच्या चढ-उतारावरील तरतूद	३९४.१९	३९४.१९	०.००
पुनर्मूल्यांकन निधी	१२१.६८	११८.६४	-२.५
एकूण (२)	७४२.४४	७२५.९६	-२.२२
(अ) एकूण १+२	३९२२.२२	४२८४.७४	९.२४
रिस्क असेट्स			
फंडेड रिस्क	२९६६४.६०	३०९७७.४७	४.४३
नॉन फंडेड रिस्क	१३.२५	१३.७५	३.७७
(ब) रिस्क वेटेड असेट्स	२९६७७.८५	३०९९१.२२	४.४३
भांडवल पर्याप्तता प्रमाण	१३.२२%	१३.८३%	०.६१

एन.पी.ए. वर्गीकरण CLASSIFICATION OF NPAs

As on 31/03/2024

(Rs. in Lakh)

Particular	No. of A/c.s	Amount Outstanding in Rs.	% of Col. 3 to Loans & Advances	Provisions required to be made		Existing Provision at the beginning of the year	Provision made this year	Total Provision at the end of year
				%	Amount			
Total Loans and Advances	3425	34902.38	100		574.76	833.69	45.00	878.69
A. Standard Assets	3138	33651.02	96.41	0.40%	134.60	135.00	0.00	135.00
B. Non Performing Assets	287	1251.36	3.59		440.16	698.69	45.00	743.69
1. Sub-Standard	105	421.31	1.21	10%	42.13	45.70	-3.57	42.13
a) Secured	6	378.15	1.08	10%	37.81	40.38	-2.49	37.81
b) Unsecured	99	43.17	0.13	10%	4.32	5.40	-1.09	4.32
2. Doubtful								
i) Upto 1 Year	52	441.44	1.26		125.34	87.68	37.67	125.34
a) Secured	3	395.12	1.13	20%	79.02	0.44	78.59	79.02
b) Unsecured	49	46.32	0.13	100%	46.32	87.24	-40.92	46.32
ii) Above 1 Year and Upto 3 Years	112	281.10	0.81		165.17	135.11	30.07	165.17
a) Secured	1	165.62	0.47	30%	49.68	82.68	-32.99	49.68
b) Unsecured	111	115.49	0.33	100%	115.49	52.43	63.06	115.49
iii) Above 3 Years	18	107.51	0.31		107.51	2.74	104.77	107.51
a) Secured	5	97.07	0.28	100%	97.07	1.79	95.28	97.07
b) Unsecured	13	10.44	0.03		10.44	0.95	9.50	10.44
Total Doubtful Assets	182	830.05	2.38		398.03	225.52	172.51	398.03
(i) + (ii) + (iii)								
a) Secured	9	657.80	1.88		225.77	84.90	140.87	225.77
b) Unsecured	173	172.25	0.49	100%	172.25	140.62	31.64	172.25
3. Loss Assets	0	0.00	0.00		0.00	0.00	0.00	0.00
4. Note : Additional B.D.D.R. (NPA) Provision						427.47	0.00	303.53
5. Gross NPAs	287	1251.36	3.59		440.16	698.69	168.93	743.69
(B1 + B2 + B3 + B4)								

POSITION OF NET ADVANCES / NET NPAs As on 31/03/2024

(Rs. in Lakh)

PARTICULARS	31/03/2023	31/03/2024
1) Gross Advances	32533.66	34902.38
2) Gross NPAs	877.19	1251.36
3) Gross NPAs percentage to Gross Advances (%)	2.70%	3.59%
4) Deduction	--	--
Balance in Interest Suspense account / O.I.R.	--	--
DICGC/ECGC claims received and kept in suspense account	--	--
Total Deduction	--	--
5) Total NPA provisions held (BDDR, Special BDDR, Balance after appropriation)	698.69	743.69
6) Net Advances 1 (-) 4 (-) 5	31834.97	34158.69
7) Net NPAs 2 (-) 4 (-) 5	178.50	507.67
8) Net NPAs percentage to net advances (%)	0.56%	1.49%

संचालक व त्यांच्या नातेवाईकांना दिलेली कर्जे

(रक्कम रुपये लाखात)

तपशील	संचालक	नातेवाईक	एकूण
वर्षाच्या सुरुवातीला येणे रक्कम	१.३१	९०४.४६	९०५.७७
आर्थिक वर्षात दिलेली रक्कम	१.००	२०९३.००	२०९३.००
आर्थिक वर्षात लागलेले व्याज	०.०८	११८.८७	११८.९५
आर्थिक वर्षात फेड केलेली रक्कम	०.४५	३७३.७२	३७३.१७
आर्थिक वर्षात येणेबाकी रक्कम	१.९४	२७४२.६१	२७४४.५५
येणे रक्कमपैकी थकीत रक्कम	निरंक	निरंक	निरंक

कर्ज मंजूरी व येणेबाकी

Amountwise Classification of Loans Sanctioned and Outstanding as on 31/03/2024

Sr.No.	Amount in Rs.	No. of Accounts	Sanction Amount	Outstanding as on 31-03-2024
1	UP TO 50000	381	12747705.00	11101675.58
2	50001 TO 100000	1378	124870100.00	70095893.19
3	100001 TO 200000	373	56716356.00	40835878.03
4	200001 TO 300000	109	29196733.00	21555937.66
5	300001 TO 400000	58	21726111.00	16362502.84
6	400001 TO 500000	145	71057239.00	50139068.87
7	500001 TO 600000	27	15408000.00	11608398.69
8	600001 TO 700000	26	17535451.20	12852496.68
9	700001 TO 800000	33	25839000.00	15370933.03
10	800001 TO 900000	23	19942511.00	13305903.69
11	900001 TO 1000000	39	38604000.00	30194619.44
12	1000001 TO 1100000	24	25698986.00	22850063.90
13	1100001 TO 1200000	34	40325721.00	32511536.48
14	1200001 TO 1300000	17	21728046.00	17250059.41
15	1300001 TO 1400000	14	19375000.00	14750862.32
16	1400001 TO 1500000	42	62729322.00	56851662.18
17	1500001 TO 2000000	83	152661981.20	131867044.69
18	2000001 TO 2500000	243	602618000.00	540692037.22
19	2500001 TO 3000000	29	84925000.00	67296645.19
20	3000001 TO 3500000	16	54526049.00	41446819.76
21	3500001 TO 4000000	11	43200000.00	29746640.73
22	4000001 TO 4500000	2	8700000.00	7482294.20
23	4500001 TO 5000000	21	104381000.00	80724357.45
24	5000001 TO 5500000	5	26534000.00	19800435.89
25	5500001 TO 6000000	13	77200000.00	50855582.12
26	6000001 TO 6500000	5	31900000.00	29773775.88
27	6500001 TO 7000000	5	34800000.00	24260932.29
28	7000001 TO 7500000	10	74800000.00	64280012.52
29	7500001 TO 8000000	7	55250000.00	40416637.12
30	8000001 TO 8500000	0	0.00	0.00
31	8500001 TO 9000000	6	54000000.00	40106454.19
32	9000001 TO 9500000	1	9357885.00	8990525.92
33	9500001 TO 10000000	17	170000000.00	113941832.96
34	10000001 TO 20000000	48	800753052.00	694365222.83
35	20000001 TO 30000000	20	519500000.00	444794769.67
36	30000001 TO 40000000	13	462170000.00	354073788.47
37	40000001 TO 50000000	0	0.00	0.00
38	Above 50000000	2	351500000.00	267684683.10
	TOTAL	3280	4322277248.40	3490237984.19

Total Share Holder : 9884		
	No. of Loan Holder	Percentage
Total Loan Holder	3280	100.00%
Loan Holder - Male	2115	64.48%
Loan Holder - Female	833	25.40%
Loan Holder - Firms	332	10.12%

थकबाकी वर्गीकरण (31/03/2024)

Sr. No.	Overdue Amount (In Rupees)	Total No. of A/c.	Total Overdue Amount (Rs. in Lakh)	% of Total Loan	% of Total Overdue
1	Above 1,00,00,001/-	0	0.00	0.00	0.00
2	50,00,001/- TO 1,00,00,000/-	0	0.00	0.00	0.00
3	40,00,001/- TO 50,00,000/-	0	0.00	0.00	0.00
4	30,00,001/- TO 40,00,000/-	1	38.38	0.11	6.47
5	20,00,001/- TO 30,00,000/-	2	55.32	0.16	9.32
6	15,00,001/- TO 20,00,000/-	3	48.02	0.14	8.09
7	10,00,001/- TO 15,00,000/-	4	50.05	0.14	8.43
8	6,00,001/- TO 10,00,000/-	5	37.69	0.11	6.35
9	5,00,001/- TO 6,00,000/-	3	16.38	0.05	2.76
10	4,00,001/- TO 5,00,000/-	9	40.14	0.12	6.76
11	3,00,001/- TO 4,00,000/-	14	47.13	0.14	7.94
12	2,00,001/- TO 3,00,000/-	16	41.80	0.12	7.04
13	1,00,001/- TO 2,00,000/-	51	70.08	0.20	11.81
14	70,001/- TO 1,00,000/-	64	52.54	0.15	8.85
15	50,001/- TO 70,000/-	57	34.46	0.10	5.81
16	40,001/- TO 50,000/-	18	7.95	0.02	1.34
17	35,001/- TO 40,000/-	18	6.82	0.02	1.15
18	30,001/- TO 35,000/-	24	7.75	0.02	1.31
19	25,001/- TO 30,000/-	15	4.02	0.01	0.68
20	20,001/- TO 25,000/-	32	7.17	0.02	1.21
21	15,001/- TO 20,000/-	52	9.12	0.03	1.54
22	10,001/- TO 15,000/-	33	3.91	0.01	0.66
23	7,001/- TO 10,000/-	43	3.50	0.01	0.59
24	5,001/- TO 7,000/-	77	4.60	0.01	0.78
25	100/- TO 5,000/-	245	6.17	0.02	1.04
26	BELOW 100/-	1	0.39	0.00	0.07
	TOTAL	787	593.39	1.70	100.00

Branchwise Financial Position - 31/03/2024

(Rs. in Lakh)

Branch Name	Deposit	Loans	Profit	Overdue
Mumbai Naka	10856.36	5882.89	19.04	88.94
Savarkar Nagar	10709.01	8341.51	41.85	56.38
HPT College Road	7621.73	3941.50	101.07	76.69
Raviwar Karanja	4967.95	2501.34	27.11	62.24
Nashik-Pune Road	4893.11	3097.72	60.01	94.98
Khutwad Nagar	3938.03	2284.81	64.23	36.00
Indira Nagar	3654.03	2144.19	47.37	53.95
Mhasrul	2838.87	2089.39	20.64	42.14
Pathardi Phata	2225.65	1535.63	62.34	20.42
Panchavati	2108.26	1401.45	16.20	36.58
Chandshi	918.05	956.78	9.68	25.07
Satpur	514.37	725.17	2.08	0.00

Amountwise Classification of Deposit as on 31/03/2024

Sr. No.	Deposit Size (In Rupees)	No. of A/c.	Amount (Rs. in Lakh)
1	Upto Rs. 1,000/-	15423	36.95
2	Rs. 1,001/- to 10,000/-	14449	492.77
3	Rs. 10,001/- to 25,000/-	6020	1107.17
4	Rs. 25,001/- to 50,000/-	3897	1424.90
5	Rs. 50,001/- to 1,00,000/-	5118	3628.51
6	Rs. 1,00,001/- to 2,00,000/-	4376	5938.50
7	Rs. 2,00,001/- to 3,00,000/-	1692	4114.56
8	Rs. 3,00,001/- to 4,00,000/-	719	2478.00
9	Rs. 4,00,001/- to 5,00,000/-	569	2652.54
10	Rs. 5,00,001/- to 10,00,000/-	891	5899.31
11	Rs. 10,00,001/- to 20,00,000/-	384	5402.36
12	Rs. 20,00,001/- to 30,00,000/-	173	4280.40
13	Rs. 30,00,001/- to 40,00,000/-	57	1940.06
14	Rs. 40,00,001/- to 50,00,000/-	42	1966.35
15	Rs. 50,00,001/- to 75,00,000/-	52	3082.12
16	Rs. 75,00,001/- to 1,00,00,000/-	14	1219.69
17	Above Rs. 1 Crore	69	9581.23
	TOTAL	53945	55245.42

Annexure - A**परिशिष्ट - अ**

Name of the Bank	: Vishwas Co-op. Bank Ltd., Nashik
Head Office Address	: Vishwavishwas Park, Savarkar Nagar, Gangapur Road, Nashik-422 013.
Date & No. of Registration	: NSK/NSK/BNK/1658/96/Dt. 08/10/1996
Date & No. of R.B.I. Licence	: UBD/MAH./1343 P, Dt. 08/01/1997
Jurisdiction	: Maharashtra State

As on 31st March 2024

Items		(Rs. in Lakh)
No. of Branches including H.O.		13
Membership	Regular	9884
	Nominal	726
Paid up Share Capital		1765.99
Total Reserves & Funds		3487.12
Deposit	Saving	6493.58
	Current	3756.23
	Fixed	44995.61
Advances	Secured	34160.20
	Unsecured	742.18
	% of Priority Sector	61.88%
	% of Weaker Sector	12.64%
Borrowing		0.00
Investment		19834.94
Overdue Amount		593.39
Overdue %		1.70%
Gross N.P.A. Amount		1251.36
Gross N.P.A. %		3.59%
Net N.P.A. Amount		507.67
Net N.P.A. %		1.49%
Tax Paid Amount 2023-24		194.10
Audit Classification of 2023-24		"A"
Profit for the year 2023-24	Before Tax	441.30
Total Staff		
	Sub Staff	22
	Other Staff	138
Working Capital		61001.41

Additional Disclosures**अतिरिक्त मापदंड पत्रक**

In terms of RBI Circular dt. 25 March 2014, following additional disclosures are made

(Amt. in Lakh)

No.	Particulars	31/03/2023	31/03/2024
1	Capital to Risk Weight Asset Ratio (CRAR)	13.22%	13.83%
2	Movement of CRAR		
	Tier I Capital	3179.78	3558.78
	Tier II Capital	742.44	725.96
	Total Capital	3922.22	4284.74
	Total Risk Assets	29677.85	30991.22
	Capital Ratio	13.22%	13.83%
3	Investments		
	a) Book value of investments in government securities	16813.02	19361.21
	b) Face value of investments in government securities	16330.89	18867.79
	c) Market value of investments in government securities	15969.01	17709.51
	d) Non SLR investment		
	i) Debt Mutual Funds	0.00	0.00
	ii) Co-op. Shares	13.62	63.62
	e) Other Banks FDR & Call money	1543.87	410.11
4	a) Advances against real estate, construction business	2298.55	2485.44
	b) Advances for housing	1383.03	1447.74
5	Advances against Shares & Debentures	Nil	Nil
6	Advances to directors their relatives companies firms in which they are interested		
	i) Funded bases	905.77	2744.55
	ii) Non Funded Bases	Nil	Nil
7	Amount of NPAs		
	Gross NPAs Amt.	877.19	1251.36
	% of Gross NPAs to Loan	2.70%	3.59%
	Net NPAs Amt.	178.50	507.67
	% of Net NPAs to Net Loan	0.56%	1.49%
8	Movement of NPAs (Amountwise)		
	Opening Balance	811.08	877.19
	Addition during the year	546.44	1458.01
	Reduction during the year	480.33	1083.84
	Balance at the end of the year	877.19	1251.36
	Net NPAs Amt.	178.50	507.67
9	Profitability		
	a) Interest income as a % of working capital	7.68	8.30
	b) Non interest income as a % of working capital	0.38	0.34
	c) Operating profit as a % of working fund	1.18	1.04
	d) Return of Average Assets	0.57	0.63
	e) Business (Deposit + Adv.) per employee	512.59	563.42
	f) Profit per employee	1.79	2.29
10	Cost of deposit		
	Average cost of deposit	6.20%	6.70%
11	Provision made towards NPAs and Depreciation in investment, Standard Assets		
	a) Towards NPAs	0.00	45.00
	b) Towards depreciation on investment	205.18	0.00
	c) Towards standard assets	15.00	0.00
12	Movement in provision (Amountwise)		
	a) Towards NPAs	698.69	743.69
	b) Towards depreciation of investment	363.91	340.49
	c) Towards standard assets	135.00	135.00
13	DICGC Premium paid up to	Sept. 2023	Sept. 2024

VISHWAS CO-OP. BANK LTD., NASHIK CASH FLOW STATEMENT 31/03/2024

(Rs. in Lakh)

Sr.No	Particulars	2022-23	2023-24
A)	Cash Flow From Operating Activity		
	Increase in Net Profit	2454	7612
	Increase in Deposit From Customers	688774	473976
	Increase in Borrowing	-26804	0
	Increase in Loans & Advances	-490989	-236872
	Increase in Investment	-111795	-146443
	Increase in Reserves	40998	32800
	Increase in Interest Receivable	628	-1729
	Decrease in Interest Payable	2356	-9496
	Decrease in Other Assets	7009	-2182
	Decrease in Other Liabilities	7778	-21052
	Decrease in Branch Adjustment (Assets)	-78	-44
	Decrease in Branch Adjustment (Liabilities)	0	0
	Net Cash Flow From Operating Activity	120331	96570
B)	Cash Flow From Investing Activity		
	Decrease in Fixed Assets	3347	-38640
	Net Cash Flow From Investing Activity	3347	-38640
C)	Cash Flow From Financing Activity		
	Increase in Share Capital	21931	8173
	Net Cash Flow From Financing Activity	21931	8173
	Net Increase / Decrease in Cash & Bank Balance Equivalent (A + B + C)	145609	66103
	Opening Cash & Bank Balance	263387	408996
	Closing Cash & Bank Balance	408996	475099

अकाउंटिंग पॉलिसी

VISHWAS CO-OPERATIVE BANK LTD; NASHIK
Notes forming part of the Balance Sheet as at March 31, 2024 and
Profit and Loss Account for the year ended March 31, 2024

(I) Significant Accounting Policies:

1) Background :

The Vishwas Co-operative Bank Ltd was incorporated in 1996 and provides a complete range of retail banking & other products through network of 11 branches in Nashik District.

2) Basic of preparation:

The financial statements have been prepared and presented under the historical cost convention on the accrual basis of accounting, unless otherwise stated, and comply with generally accepted accounting principles, statutory requirements prescribed, unless otherwise stated, under the Banking Regulation Act, 1949, and the Maharashtra Co-operative Societies Act 1960, circulars and guidelines issued by the Reserve Bank of India ('RBI') from time to time, the Accounting Standards ('AS') issued by the Institute of Chartered Accountants of India ('ICAI') and current practices prevailing within the Banking industry in India.

3) Use of estimates:

The preparation of the financial statements, in conformity with generally accepted accounting principles, requires management to make estimates and assumptions that affect the reported amounts of assets and liabilities, revenues and expenses and disclosure of contingent liabilities at the date of the financial statements. Actual results could differ from those estimates. Management believes that the estimates used in the preparation of the financial statements are prudent and reasonable. Any revisions to the accounting estimates are recognized prospectively.

(II) Significant Accounting Policies:

1) Accounting Convention:

The financial statements are drawn up in accordance with the historical cost convention and on going concern concept and confirm to the statutory provisions and prevailing practices except otherwise stated.

2) Investments:

2.1 Categorisation of Investment:

In accordance with guidelines issued by RBI, the Bank classifies its investment portfolio into the following three categories:

2.1.1 'Held to Maturity' - Securities acquired by the Bank with the intention to hold till maturity.

2.1.2 'Held for Trading' - Securities acquired by the Bank with the intention to trade.

2.1.3 'Available for Sale' - Securities which do not fall within the above two categories are classified as 'available for sale'.

2.2 Classification of Investments:

For the purpose of disclosure in the Balance Sheet, Investments have been classified under four groups as required under RBI guidelines - Government Securities, Other Approved Securities, Shares and Bonds of PSU, Other Investments.

2.3 Valuation of Investments:

2.3.1 'Held to Maturity' - These investment are carried at their acquisition cost. Any premium on acquisition is amortized over the balance period to maturity, with a debit to P & LA/c. The book value of security is reduced to the extent of amount amortized during the relevant accounting period.

2.3.2 'Held for Trading' - Each security in this category is valued at the market price and the net resultant depreciation in each classification is recognized in the Profit and Loss Account, Net Appreciation, if any, is ignored.

2.3.3 'Available for Sale' - Each security in this category is valued at the market price and the net resultant depreciation in each classification is recognized in the Profit and Loss Account. Net appreciation, if any, is ignored.

2.3.4 Treasury bills are valued at carrying cost, which includes discount amortized over the period to maturity.

2.3.5 Units of mutual funds are valued at the lower of cost and net asset value provided by the respective mutual funds.

2.3.6 Broken period interest on debt instruments is treated as a revenue item, Brokerage, commission, etc. pertaining to investments paid at the time of acquisition is charged to revenue.

2.3.7 Profit in respect of investment sold is included in Profit on Sale of Investments and substantial amount is transferred to Investment Fluctuation Reserve, considering the amount of profit with materiality aspect.

3) Advances:

3.1 Advances are classified into Standard, Sub-Standard, Doubtful and Loss Assets in accordance with the Income Recognition Assets Classification (IRAC) norms of the Reserve Bank of India from time to time.

3.2 Provision on Advances categorized under Sub-Standard, Doubtful and Loss Assets is made in accordance with the guidelines issued by the Reserve Bank of India. In addition, a general provision is made on following categories of standard assets as per RBI guidelines, as under:

Category	Provision (%)
Direct advances to Agricultural And SME Sectors	0.25 %
Commercial and real estate loans	1.00 %
Commercial and real estate loans – residential housing	0.75 %
Other advances	0.40 %

- 3.3 The overdue interest in respect, of non-performing advances is provided separately under "Overdue Interest Reserve" as per the directives issued by RBI and hence these NPA advances are net of interest receivable.
- 4) Fixed Assets and Depreciation:**
- 4.1 Depreciation is provided on the fixed assets at the following rates:
Building	WDV	2.5 %
Furniture and Fixtures	WDV	10 %
Vehicles	WDV	20 %
Electrical Items	WDV	10 %
Computers	SLM	33.33 %
- 4.2 Capital expenditure in respect of leased premises is amortized over a period of the years.
- 4.3 Stamp duty and registration charges on leasehold premises are amortized over the period of lease.
- 4.4 Depreciation on Fixed Assets purchased before the 15th of the month is charged for full month & if purchased after the 15th of the month is charged for the half of the month; including rest of the year.
- 4.5 Profit / Loss on sale or disposal of asset is recognized in the year in which such sale or disposal takes place.
- 4.6.
- Fixed Asset, other than those that have been revalued, are carried at historical cost less amortization / depreciation accumulated thereon. Cost comprises of purchase price, including non-refundable taxes and any directly attributable cost of bringing the asset to its working condition for intended use. Any trade discount, rebates are deducted in arriving at the purchase price.
 - Impairment: The Carrying amounts of assets are reviewed at each balance sheet date for any indication of impairment based on internal/ external factors. An impairment loss is recognized wherever the carrying amount of an asset exceeds its recoverable amount. The recoverable amount is the greater of the asset's net selling price and value in use. The Bank has ascertained that there is no impairment of any of its asset and as such, no provision under Accounting Standard 28 on impairment of asset issued by ICAI is required.
 - The Bank has ascertained that there is no material impairment of any of its assets & as such no provision under AS 28 on Impairment of Assets is necessary.
 - Assets are capitalized considering the nature of asset and the materiality aspect.
- 5) Revenue Recognition:**
- 5.1 Items of income and expenditure are accounted for on accrual basis except for the following:
- 5.1.1 Interest on Advances classified as 'Non-performing assets' is recognized, to the extent realized, as per the directive issued by the RBI. Unrealized interest on nonperforming advance is shown under 'Overdue Interest Reserve' and as 'Interest Receivable' on both sides of Balance Sheet.
- 5.1.2 Recovery in non-performing assets is appropriated in account of the borrower first towards interest including de-recognised interest & recorded interest & there after towards arrears of installment in term loans & principal irregularity in others accounts. However, recovery in decreed, suit filed accounts and compromise cases are appropriated as per terms of decree / settlement.
- 5.1.3 Commission and Exchange are recognized as income on receipt basis & on the basis of TDS information.
- 5.1.4 Dividend on investments is recognized on receipt basis.
- 5.1.5 Interest on Fixed Income Securities is recognized on accrual basis in case it is serviced regularly.
- 6) Employee Benefits:**
- 6.1 Contribution to Provident and other funds is charged to Profit and Loss Account.
- 6.2 The Bank has made the provision in respect of terminal dues payable to the employees. As per details given below -
- 6.2.1 The Bank has taken 'Master Policy' from the 'Life Insurance Corporation of India' for making payment of Gratuity to the employees. Premium paid is debited to the profit and loss account. LIC certificate of liability of Gratuity against fund held is obtained and provision is made accordingly
- 6.2.2 Leave encashment payment is accounted on cash basis.
- 7) Provisions, contingent liabilities and contingent assets:**
- A provision is recognized when the Bank has a present obligation as a result of past event where it is probable that an outflow of resources will be required to settle the obligation, in respect of which a reliable estimate can be made. Provisions are not discounted to its present value and are determined based on best estimate required to settle the obligation at the balance sheet date. These are reviewed at each balance sheet date and adjusted to reflect the current best estimates. When there is a possible or a present obligation in respect of which the likelihood of outflow of resources is remote, no provision or disclosure is made. Contingent assets are not recognized in the financial statements. However, contingent assets are assessed continually and if it is virtually certain that an inflow of economic benefits will arise, the asset and related income are recognized in the period in which the change occurs.
- 8) Expenditure is accounted on accrual basis except in following cases –**
- 8.1 Interest on matured term deposits is accounted as & when such deposits are renewed.
- 8.2 Property tax is accounted on payment basis (cash system)
- 9. Earnings per share (AS-20) :**
- Earning per share is calculated by dividing the net profit for the period, after tax, attributable to equity shareholders (before Appropriation) by the equity shares outstanding at the end of the year.

10. Taxes on Income (AS – 22):

- Tax expenses comprises of current and deferred tax. Current Income Tax is measured on the basis of estimated taxable income for the year in accordance with the provisions of Income Tax Act, 1961, and Rules framed there under.
- Deferred income tax reflects the impact of timing differences between taxable income and accounting income originating during the current year and reversal of timing differences for earlier year. Deferred tax is measured using tax rates and tax laws enacted or substantially enacted at reporting date. Deferred tax assets are recognized for only to the extent that there is reasonable certainty that sufficient future taxable income will be available against which such deferred tax assets can be realized.
- Deferred Tax Assets are reassessed at each reporting date, based upon management's judgment as to whether the realization is reasonably certain.

11. Provisions (AS - 29) :

In accordance with Accounting Standard 29, Provisions, Contingent Liabilities & Contingent Assets issued by ICAI, the Bank recognize the provision where it has present obligations as a result of a past event, and it is probable that an outflow of resources of embodying economic benefits will be required to settle the obligation as & when a reliable estimate of the amount of the obligations can be made.

12. Segment Reporting (AS – 17) :

The Bank is carrying on Banking Business as defined under the Banking Regulation Act 1949, which covers insurance business too. As stated by Bank Management, entire operations of Bank are in one district only viz. Nashik District and hence no Segment Reporting is necessary. However, interest income from advances portfolio and interest income from investment portfolio has been reported separately.

13. Impairment of Assets:

The Bank has ascertained that there is no material impairment of any of its asset and as such, no provision under Accounting Standard 28 on impairment of asset issued by ICAI is required.

II. Notes to financial statements for the year ended March 31, 2024

A. Appropriation of Profit :

The board of directors have not yet recommended appropriation of profit for the year ended 31st March 2024. After recommendation from the board the appropriation of profit will be approved by the shareholders at the AGM.

Statement of Appropriation 31.03.2024	N.A.
Net profit for the year ended March 31, 2024	Rs. 3,66,29,848.76

B. Provisioning of Advances:

Provision for Bad and Doubtful Debts (for Non-Performing Assets) is made as prescribed by RBI directives or Section 36(1) (viii) of the Income Tax Act. Provisions made in earlier years, along with the additional amount created as BDDR continue to be reflected in the Reserves as in the past.

C. Prior Period Items (AS - 5):

No Prior period expenses/income; debited/credited to Profit & Loss A/c, considering the materiality aspect and the date on which the liability is crystallized.

D. Investments:

The profit on sale of investments during the year 2023-24 is Rs. 16.44 Lakh. Investment Fluctuation Reserve as on 31/03/2023 was Rs.394.19 Lakh. Whereas Investment Fluctuation Reserve as on 31/03/2024 is Rs.394.19 Lakh. Investment under HFT & AFS category as on 31/3/2024 is Rs. 9462.74 Lakh and Bank should build up IFR of a minimum of 5% on these investments. The IFR as on 31/03/2024 is Rs.394.19 Lakh. The AFS Securities as on 31/03/2024 are Rs.9462.74 Lakh. The market value of the AFS Securities as on 31/03/2024 is Rs. 9151.49 Lakh. Ignoring the excess market value, the deficit in these securities is Rs.327.88 Lakh. The Investment Depreciation Reserve as on 31/03/2024 is Rs.327.88 Lakh & IDR for Co-op. Shares Rs. 12.61 Lakh (Total IDR 340.49 Lakh) Hence, the required reserve has been created.

E. Earnings Per Share (AS - 20):

Earnings available to shareholders after recommendation by the Board.

- No. of Shares (considering Rs.500/- 3,53,198 No. Shares as face value of each share)
- Earnings Per Share (considering Rs. 103.71 Rs.500/- as face value of each share)

F. Segment Reporting (AS - 17):

Part A : Business Segments

(Amount in Rs. Thousand)

Business Segments	Treasury		Retail Banking Business		Total	
	Current Year 2024	Previous Year 2023	Current Year 2024	Previous Year 2023	Current Year 2024	Previous Year 2023
Revenue	131131	119206	395925	333220	527056	452426
Cost/Expenses	1092	24780	489334	398628	490426	423408
Result	130039	94426	-944993	-65408	36630	29018
Unallocated expenses						
Operating profit					63540	65891
Income Taxes					19410	14005
Extraordinary profit / loss						
Net profit					36630	29018
Other Information						
Segments Assets	1942483	1682664	4157658	3924788	6100141	5607452
Unallocated Assets						
Total Assets					6100141	5607452
Segments Liabilities					5923542	5439026
Unallocated Liabilities						
Share Holders Fund					176599	168426
Total Liabilities					6100141	5607452

Part B :- The Bank operates only in India and hence the reporting consists only of domestic segment.

	Domestic		International		Total	
	Current Year 2024	Previous Year 2023	Current Year 2024	Previous Year 2023	Current Year 2024	Previous Year 2023
(a) Revenue	527056	452426	0	0	527056	452426
(b) Assets	6100141	5607452	0	0	6100141	5607452

G. Related party Disclosures (AS18):

NIL

H. Deferred Tax Assets/Liabilities (AS - 22):

- Tax expense comprises of current and deferred tax.
- Deferred tax for timing difference between books and tax profits for the year is accounted for using the tax rates and laws that have been substantially enacted as of the balance sheet date.
- Deferred Tax Provision of Rs. 15.00 Lakh has been made till 31/03/2024.
- Income Tax of Rs. 194.10 Lakh has been debited to P & L A/c which includes S.A Tax of earlier Assessment Year.

I. Impairment of Assets (AS - 28):

There is no impairment of any of assets in the opinion of the Bank and as such no provision under Accounting Standard-28 issued by ICAI is required.

J. Contingent Liabilities (AS - 29):

- Bank Guarantees, are sanctioned to customers with approved credit limits in place. The liability thereon is dependent on terms of contractual obligations, devolvement, raising demand by concerned parties and the amount being called up. These amounts are collateralized by margins, counter guarantees and secured charges. The quantum of Contingent Liabilities in these respects areas under:

(Amount in Rs. Lakh)

Particulars	31.03.2024	31.03.2023
Bank Guarantees	13.75	13.25

- ii. In Accordance with the "Depositor & Education Awareness Fund Scheme, 2014" formed by RBI, till 31st March 2024, the Bank has identified & transferred to the Depositor & Education Awareness Fund as per Below details:

(Amount in Rs. Lakh)

Particulars	31/03/2024	31.03.2023
Closing Balance of Amount transferred to DEAF	72.10	58.32

All the amounts outstanding in respect of liability accounts standing in credit in any amount by whatever name called and remaining unclaimed for the period more than 10 years, are transferred to DEAF account in accordance with guidelines of the RBI.

- iii. There are some cases lodged by borrowers against the Bank. These cases are pertaining to recovery proceedings undertaken by the bank against them. The cases are with DDR, with Joint Registrar etc. The decisions in some cases are in favor of the bank. Bank and its legal advisors are confident that no liability will accrue to the bank in all these cases. According to the Bank, no contingent liability is likely in these cases.
- iv. Suppliers or Service providers covered under Micro, Small & Medium Enterprises Development Act 2006 have not furnished the information regarding filing of necessary memorandum with the appropriate authority. Therefore, information relating to cases of delays in the payments to Micro & Small Enterprise or of interest payments due to delay in such payments, could not be given.

K. Penalties for Disclosure :

In the year 2023-24, RBI has no imposed any penalty on the Bank for any reason.

L. Previous Years Figures :

Previous year's figures are regrouped and rearranged wherever necessary.

NOTE TO ACCOUNTS:

Disclosures as per Reserve Bank of India's Master Direction on Financial Statements- Presentation and Disclosures:

1. Regulatory Capital**a) Composition of Regulatory Capital**

(Amount in Rs. Thousand)

Sr. No	Particulars	Current Year 2024	Previous Year 2023
i)	Paid up share Capital and reserves	355878	317978
ii)	Other Tier 1 Capital	0	0
iii)	Tier 1 capital (i + ii)	355878	317978
iv)	Tier 2 capital	72596	74244
v)	Total capital (Tier 1 + Tier 2)	428474	392222
vi)	Total Risk Weighted Assets (RWAs)	3099122	2967752
vii)	Paid-up share capital and reserves as percentage of RWAs	11.49	10.72
viii)	Tier 1 Ratio (Tier 1 capital as a percentage of RWAs)	11.49	10.72
ix)	Tier 2 Ratio (Tier 2 capital as a percentage of RWAs)	2.34	2.50
x)	Capital to risk Weighted Assets Ratio (CRAR) (Total Capital as a percentage of RWAs)	13.83	13.22

2. Asset Liability Management

a) Maturity pattern of certain items of assets and liabilities

(Amount in Rs Thousand)

	Day 1	2 to 7 Days	8 to 14 Days	15 to 30 Days	31 to 2 months	Over 2 months to 3 months	Over 3 months to 6 months	Over 6 months to 1 Year	Over 1 Year to 3 Years	Over 3 Year to 5 Years	Over 5 Years	Total
Deposits	376305	0	0	26016	261273	408148	58453	926390	3313953	126547	27456	5524541
Advances	0	41	100	51291	109768	164652	27699	173175	531683	112377	2319452	3490238
Investment	0	99845	0	30000	0	0	367	10000	234829	844319	764134	1983494
Borrowings												0

Investments

A) Composition Of Investment Portfolio

As at 31.03.2024 (Current year balance sheet date)

Investment In India

(Amount in Rs Thousand)

	Government Securities	Other Approved Securities	Shares	Debentures & Bonds	Subsidiaries and/ or joint Ventures	Others	Total investment in India
Held to Maturity							
Gross	989846	0	6362	0	0	0	996208
Less: Provision for non-performing investments(NPI)	0	0	1261	0	0	0	1261
Net	989846	0	5101	0	0	0	994947
Available for Sale							0
Gross	946274						946274
Less: Provision for depreciation and NPI	32788	0	0	0	0	0	32788
Net	913486						913486
Held for Trading							
Gross	0	0	0	0	0	0	0
Less: Provision for depreciation and NPI	0	0	0	0	0	0	0
Net	0	0	0	0	0	0	0
Total Investments	1936120	0	6362	0	0	0	1942482
Less: Provision for non-performing investments	0	0	1261	0	0	0	1261
Less: Provision for depreciation and NPI	32788	0	0	0	0	0	32788
Net	1903332	0	5101	0	0	0	1908433

Investments

B) Composition Of Investment Portfolio

As at 31.03.2023 (Previous year balance sheet date)

Investment In India

(Amount in Rs Thousand)

	Government Securities	Other Approved Securities	Shares	Debentures & Bonds	Subsidiaries and/or joint Ventures	Others	Total investment in India
Held to Maturity							
Gross	893234	0	1362	0	0	0	894596
Less: Provision for non-performing investments(NPI)	0		1261			0	1261
Net	893234	0	101	0	0	0	893335
Available for Sale						0	
Gross	788068					0	788068
Less: Provision for depreciation and NPI	35130	0	0	0	0	0	35130
Net	752938					0	752938
Held for Trading						0	0
Gross	0	0	0	0	0	0	0
Less: Provision for depreciation and NPI	0	0	0	0	0	0	0
Net	0	0	0	0	0	0	0
Total Investments	1681302	0	1362	0	0	0	1682664
Less: Provision for non-performing investments	0	0	1261	0	0	0	1261
Less: Provision for depreciation and NPI	35130	0	0	0	0	0	35130
Net	1646172	0	101	0	0	0	1646273

C) Movement of Provisions or Depreciation and Investments Fluctuation Reserve

(Amount in Rs Thousand)

Particulars	Current Year 2024	Previous Year 2023
i) Movement of provisions held towards depreciation on investments		
a) Opening Balance	36391	15873
b) Add: Provisions made during the year	0	20518
c) Less: Write off / Write back of excess provisions during the year	2342	0
d) Closing balance	34049	36391
ii) Movement of Investments Fluctuation Reserve		
a) Opening Balance	39419	36919
b) Add: Amount transferred during the year	0	2500
c) Less: Drawdown	0	0
d) Closing balance	39419	39419
iii) Closing balances in IFR as a percentage of closing balances of investments in AFS and HFT/Current category	5.00	5.00

D) Non - SLR investment portfolio

i) Non - Performing non - SLR investments

(Amount In Rs Thousand)

Sr. No.	Particulars	Current Year 2024	Previous Year 2023
a)	Opening balance	1362	1362
b)	Additions during the year since 1st April	5000	0
c)	Reductions during the above period	0	0
d)	Closing balance	6362	1362
e)	Total provisions held	1261	1261

ii) Issuer composition of non-SLR investments

(Amount in Rs Thousand)

Sr. No.	Issuer	Amount	
		Current Year 2024	Previous Year 2023
(1)	(2)	(3)	
a)	PSUs	0	0
b)	FIs	0	0
c)	Banks (co-op. bank shares)	1362	1362
d)	Private Corporates	0	0
e)	Subsidiaries / Joint Ventures	5000	0
f)	Others (mutual Fund)	0	0
g)	Provision held towards depreciation	(1261)	(1261)
	Total	5101	101

Assets quality

Ratio (in percent)	Current Year 2024	Previous Year 2023
Gross NPA to Gross Advances	3.59	2.70
Net NPA to NET Advances	1.49	0.56
Provision coverage ratio	59.43	79.65

a) Classification of advances and provision held

(Amount In Rs Thousand)

	Standard	Non-Performing				
	Total Standard Advances	Sub-Standard	Doubtful	Loss	Total Non-Performing Advances	Total
Gross Standard Advances and NPAs						
Opening Balanace	3165647	45701	42018	0	87719	3253366
Add : Addition during the year	881976	101657	44144	0	145801	1027777
Less : Reductions during the year*	682521	105390	2994	0	108384	790905
Closing balance	3365102	41968	83168		125136	3490238
*Reduction in Gross NPA due to :						
Upgradation						
Recoveries(excluding recoveries from upgraded accounts)					0	0
Write-offs					0	0
Provisions(excluding Floating Provisions)						
Opening balance of provisions held	13500	4570	22552	0	27122	40622
Add : Fresh provisions made during the year	0	0	17251	0	17251	17251
Less : Excess provision reversed / Write-off loans	0	357	0	0	357	357
Additional Provision during the Year						30353
Closing balance of provisions held	13500	4213	39803	0	44016	87869
Net NPAs						
Opening Balance					17850	17850
Add : Fresh additions during the year					32917	32917
Less : Reductions during the year					0	0
Closing balance					50767	50767
Floating Provisions						
Opening Balance						
Add : Additional provisions made during the year						
Less : Amount drawn down ⁵ during the year						
Closing balance of floating provisions						

b) Sector - Wise Advances and Gross NPAs

(Amount In Rs Thousand)

Sr. No.	Sector	Outstandi ng Total Advances	Gross NPAs	Percentage of Gross NPAs to Total Advances in that Sector	Outstanding Total Advances	Gross NPAs	Percentage of Gross NPAs to Total Advances in that Sector
i)	Priority Sector						
a)	Agriculture & Allied Activities	215369	33818	0.97	16124	179	0.01
b)	Advances to Industries sector eligible as priority sector lending	404132	219	0.01	339871	219	0.01
c)	Services	611557	17731	0.51	614030	1734	0.05
d)	Personal Loan	50689	14259	0.41	76559	23882	0.73
	Sub Total (i)	731432	66027	1.90	518949	0	0.00
		2013179			1711533	26014	0.80
ii)	Non-Priority Sector						
a)	Agriculture & Allied Activities				0	0	0.00
b)	Advances to Industries sector eligible as priority sector lending				0	0	0.00
c)	Services	1468188	55465	1.59	1515917	61705	1.90
d)	Personal Loan	8871	3644	0.10	10161	0	0.00
	Sub Total (ii)	1477059	59109	1.69	1541833	61705	1.90
	Total (i+ii)	3490238	125136	3.59	3253366	87719	2.70

3) Exposures

a) Exposure to real estate sector

(Amount In Rs Thousand)

Category	Current Year 2024	Previous Year 2023
i) Direct exposure		
a) Residential Mortgages – Lending fully secured by mortgages on residential property that is or will be occupied by the borrower or that is rented. Individual housing loans eligible for inclusion in priority sector advances shall be shown separately. Exposure would also include non-fund based (NFB) limits.	144775	138303
b) Commercial Real Estate- Lending secured by mortgages on commercial real estate (office buildings, retail space, multipurpose commercial premises, multifamily residential buildings , multi tenanted commercial premises, industrial or warehouse space , hotels , land acquisition, development and construction, etc.). Exposure would also include non-fund based (NFB) limits;	248544	229855
c) Investments in Mortgages-Backed Securities (MBS) and other securities exposures- I . Residential ii. Commercial Real Estate	-	-
ii) Indirect Exposure Fund based and non-fund-based exposures on National Housing Bank and Housing Finance Companies.	-	-
Total Exposure to Real Estate Sector	393319	368158

b) Unsecured advances

(Amount In Rs Thousand)

Particulars	Current Year 2024	Previous Year 2023
Total unsecured advances of the bank	74218	100653
Out of the above, amount of advances for which intangible securities such as charge over the rights, licenses, authority, etc. have been taken	0	0
Estimated value of such intangible securities	0	0

4) Concentration of deposits, advances, exposures and NPAs

a) Concentration of Deposits

(Amount In Rs Thousand)

Particulars	Current Year 2024	Previous Year 2023
Total deposits of the twenty largest depositors	1417323	1216371
Percentage of deposits of twenty largest depositors to total deposits of the bank	25.66	24.08

b) Concentration of Advances

(Amount In Rs Thousand)

Particulars	Current Year 2024	Previous Year 2023
Total advances to the twenty largest borrowers	686549	671630
Percentage of advances of twenty largest borrowers to total advances of the bank	19.67%	20.64%

c) Concentration of exposures

(Amount In Rs Thousand)

Particulars	Current Year 2024	Previous Year 2023
Total exposures to the twenty largest borrowers / customers	750500	702000
Percentage of exposures to the twenty largest borrowers/customers to total exposures of the bank on borrowers/customers	21.50 %	21.58 %

d) Concentration of NPAs

(Amount In Rs Thousand)

Particulars	Current Year 2024	Previous Year 2023
Total Exposures to the top twenty NPA accounts	106755	74483
Percentage of exposures to the twenty largest NPA exposures to the total Gross NPAs	85.31 %	84.91 %

5) Transfers to Depositor Education and Awareness Fund (DEA Fund)

(Amount In Rs Thousand)

Sr.No.	Particulars	Current Year 2024	Previous Year 2023
i)	Opening balance of amounts transferred to DEA Fund	5832	4646
ii)	Add : Amounts transferred to DEA Fund during the year	1460	1219
iii)	Less : Amounts reimbursed by DEA Fund towards claims	82	33
iv)	Closing balances of amounts transferred to DEA Fund	7210	5832

6) Other Disclosures

a) Business ratio

(Amount in Rs thousand)

Particular	Current Year 2024	Previous Year 2023
i) Interest Income as a percentage to Working Funds	8.30	7.68
ii) Non-interest income as a percentage to Working Funds	0.34	0.39
iii) Cost of Deposits	6.70	6.20
iv) Net Interest Margin	2.83	3.17
v) Operating Profit as a percentage to Working Funds	1.04	1.18
vi) Return on Assets	0.63	0.57
vii) Business (deposits plus advances) per employee	56342	51259
viii) Profit per employee	229	179

b) Provisions and contingencies

(Amount in Rs thousand)

Provision debited to Profit and Loss Account	Current Year 2024	Previous Year 2023
i) Provisions for NPI	0	20518
ii) Provision towards NPA	4500	0
iii) Provision made towards Income tax	19410	14005
iv) Other Provisions and Contingencies (with details)	-	-
a) Std. Assets Provision	0	1500
b) Defferd Tax	1500	250
c) Spl. Reserve Fund sec.36(1)(viii)of Income tax	1500	600
TOTAL	26910	36873

c) Payment of DICGC Insurance Premium

(Amount in Rs thousand)

Particulars	Current Year 2024	Previous Year 2023
i) Payment of DICGC Insurance Premium	6301	5394
ii) Arrears in payment of DICGC premium	0	0

d) Disclosure of facilities granted to directors and their relatives

(Amount in Rs. Thousands)

Particulars	Director	Relatives	Total
Outstanding amount for the beginning of the financial year	131	90446	90577
Loan amount disbursed during the financial year	100	209300	209300
Interest charged during the financial year	8	11887	11895
Repayment made during the financial year	45	37372	37317
Outstanding amount at the end of the financial year	194	274261	274455
Overdue Amount	Nil	Nil	Nil

As per our Report of even date
For L S N & Co.
Chartered Accountants, FRN 103925W

Santosh

CA Santosh S. Samdadiya-Partner
M. No : 122998, Co-op. Panel No. 10123
UDIN - 24122998BKDDTT5686

उत्पन्न व खर्चाचे अंदाजपत्रक

सन २०२४-२५

खर्च

(रक्कम रुपये लाखात)

खर्चाचा तपशील	२०२३-२४ चा अंदाज	२०२३-२४ चा प्रत्यक्ष खर्च	वाढ/घट	२०२४-२५ चा अंदाज
ठेवींवर द्यावे लागणारे व्याज	३०६८.०७	३५३८.४८	४७०.४१	३६६४.७९
कर्जावर द्यावे लागणारे व्याज	५.००	०.००	-५.००	५.००
पगार व भत्ते	६०१.८०	५६५.६६	-३६.१४	६४१.१५
प्रशासकीय खर्च	५०६.४६	४५९.३२	-४७.१४	४९६.०७
घसारा	७५.१६	७१.७०	-३.४६	७४.५७
तरतुदी	२२५.००	७५.००	-१५०.००	१०५.००
स्टॅण्डर्ड असेट (उत्तम जिंदगी)	५०.००	०.००	-५०.००	१५.००
संशयित व बुडित कर्ज निधी	१००.००	४५.००	-५५.००	४५.००
गुंतवणूक घसारा निधी तरतूद	४०.००	०.००	-४०.००	१५.००
विशेष राखीव निधी	२५.००	१५.००	-१०.००	२०.००
डेफर्ड टॅक्स	१०.००	१५.००	५.००	१०.००
आयकर	१७५.००	१९४.१०	१९.१०	१७५.००
निव्वळ नफा	३३३.७१	३६६.३०	३२.५९	४०२.९३
एकूण खर्च	४९९०.२०	५२७०.५६	२८०.३६	५५६४.५१

उत्पन्न

(रक्कम रुपये लाखात)

उत्पन्नाचा तपशील	२०२३-२४ चा अंदाज	२०२३-२४ चा प्रत्यक्ष उत्पन्न	वाढ/घट	२०२४-२५ चा अंदाज
कर्जावर मिळणारे व्याज	३३७४.९६	३६४९.१८	२७४.२२	३८०४.५१
गुंतवणुकीवर मिळणारे व्याज	६२.२४	१२०.९०	५८.६६	१२९.६३
सरकारी रोखेवर मिळणारे व्याज	१२८८.६९	१२९४.८७	६.१८	१४३१.५७
इतर उत्पन्न	२६४.३१	२०५.६१	-५८.७०	१९८.८०
सर्व्हिस चार्जेस	२१५.३१	१५६.५१	-५८.८०	१६७.८०
कमिशन व एक्सचेंज	९.००	९.२५	०.२५	१०.००
सरकारी रोखे विक्रीवरील नफा	४०.००	१६.४३	-२३.५७	२१.००
गुंतवणूक घसारा निधी तरतूद	०.००	२३.४२	२३.४२	०.००
एकूण उत्पन्न	४९९०.२०	५२७०.५६	२८०.३६	५५६४.५१

Director and Staff Training for the year of 2023-2024 Information

संचालक व कर्मचारी प्रशिक्षण

Sr. No.	Training Programme Subject		Training Period	Training Member Name	Place	Training Organization/ Center
1	Payment and Settlement System	Apr-23	20-04-2023 TO 21-04-2023	ATUL PRABHAKAR GAIKWAD	ONLINE	Reserve Bank Of India (CAB)
2	IMPLEMENTATION OF RISK BASED INTERNAL AUDIT (RBIA) IN UCBs : ROLE OF THE BOARD & AUDIT COMMITTEE OF THE BOARD (ACB)	Apr-23	27-04-2023	SARIKA SAMEER DESHPANDE, RAMESH BHIKA BAGUL, MILIND GAJANAN ADHE, KAILAS DADARAO AVHAD	ONLINE	Reserve Bank Of India (CAB)
3	TEAM BUILDING AND MENTORING PROG FOR CEO	May-23	29-05-2023 TO 31-05-2023	RAMESH BHIKA BAGUL	ONLINE	Reserve Bank Of India (CAB)
4	CYBER SECURITY FOR OFFICERS & EMPLOYEES (NON - TECHNICAL) (AVTU)	May-23	31-05-2023 TO 01-06-2023	JITENDRA BHIKAPPA NILKANTH, MANOJ DATTATRAY KULKARNI, AMIT DILIP AMBILWADE, SUNIL HIRAMAN LOHKARE, PRATHAMESH INDRAJEET KANSARA, PRAJAKTA VAIBHAV GHANEKAR	ONLINE	Reserve Bank Of India (CAB)
5	MAXIMISATION OF RETURNS ON SLR/NON SLR & OTHER INVESTMENT PRODUCTS & EFFICIENT MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM FOR UCB	May-23	29-05-2023	PRASAD VIJAY PATIL, RAMESH BHIKA BAGUL, JITENDRA BHIKAPPA NILKANTH, SUHAS BALKRUSHNA KOTHAWADE	ONLINE	NATIONAL FEDERATION OF URBAN COOPERATIVE BANKS & CREDIT SOCIETIES LTD. NEW DELHI (NAFCUB)
6	MANAGEMENT DEVELOPMENT PROGRAMME FOR BRANCH MANAGERS	Jun-23	19-06-2023 TO 21-06-2023	SAMEERA PRITISH KULKARNI PRAJAKTA VAIBHAV GHANEKAR	PUNE	Reserve Bank Of India (CAB)
7	VALUE ADDED GOVERNANCE	Jul-23	08-07-2023	SARIKA SAMEER DESHPANDE, RAMESH BHIKA BAGUL, MILIND GAJANAN ADHE, MAHENDRA GOVIND PAWAR, JITENDRA BHIKAPPA NILKANTH	ONLINE	MAHARASHTRA STATE COOPERATIVE BANKS ASSOCIATION, MUMBAI
8	INCIDENT RESPONSE AND CYBER SECURITY IN COLLABORATION WITH CERT-IN FOR IT & INFORMATION SECURITY OFFICIALS	Aug-23	21-08-2023 TO 23-08-2023	JAYANT DINKAR GAWALI	ONLINE	Reserve Bank Of India (CAB)
9	COMPLIANCE MANAGEMENT OF UCBs	Sep-23	11-09-2023 TO 15-09-2023	JITENDRA BHIKAPPA NILKANTH, KALPESH WAMAN ACHAT	PUNE	Reserve Bank Of India (CAB)
10	NATIONAL CONFERENCE ON CYBER SECURITY	Oct-23	02-10-2023	JAYANT DINKAR GAWALI, UMESH SANJAY AHIRE	PUNE	SAHKAR BAHARTI, PUNE
11	STRATEGIC PRACTICAL NPA RECOVERY WORKSHOP (SARFAESI, DRT & OTHER RELATED MATTERS)	Oct-23	27-10-2023	MAHENDRA GOVIND PAWAR, MAHENDRA BHIKCHAND KEDARE	NASHIK	THE NASHIK DISTRICT URBAN COOPERATIVE BANKS ASSOCIATION, NASHIK
12	INVESTMENT AND TREASURY MANAGEMENT	Nov-23	18-11-2023	JITENDRA BHIKAPPA NILKANTH	WADALA, MUMBAI	THE MAHARASHTRA URBAN COOPERATIVE BANKS' FEDERATION LTD
13	EARLY WARNING SIGNAL (EWS) TOOL FOR CREDIT MONITORING	Nov-23	25-11-2023	SARIKA SAMEER DESHPANDE, MAHENDRA GOVIND PAWAR, GANESH SHASHIKANT SOMWANSHI KAILAS DADARAO AVHAD, ALL LOAN DEPT STAFF	ONLINE	THE MAHARASHTRA COOPERATIVE BANKS ASSOCIATION LTD., MUMBAI

Sr. No.	Training Programme Subject		Training Period	Training Member Name	Place	Training Organization/ Center
14	KNOW YOUR CUSTOMER (KYC) & ANTI MONEY LAUNDERING (AML)	Dec-23	09-12-2023	SARIKA SAMEER DESHPANDE, MILIND GAJANAN ADHE	ONLINE	THE MAHARASHTRA STATE COOPERATIVE BANKS'
15	ENHANCING CORPORATE GOVERNANCE IN UCBS, ROLE OF BOARD OF DIRECTORS & BOARD OF MANAGEMENT. SIGNIFICANT DEFICIENCIES IN INSPECTION REPORT ATTRACTING PENALTIES.	Dec-23	21-12-2023	SARIKA SAMEER DESHPANDE, RAMESH BHIKA BAGUL	NASHIK	RESERVE BANK OF INDIA (DOS, NAGPUR)
16	PRIORITY SECTOR LENDING & MISCLASSIFICATION OBSERVED DURING INSPECTIONS. EXPECTATIONS FROM SA & RECENT RBI CIRCULARS AND ITS IMPACT ON UCB SECTOR	Dec-23	21-12-2023	BANK STATUTORY AUDITORS - LSN Co. CHARTERED ACCOUNTANTS CA SANTOSH SURESH SAMDADIYA CA NIKHIL NENSUKH SABADRA	NASHIK	RESERVE BANK OF INDIA (DOS, NAGPUR)
17	COMMONLY OBSERVED NON COMPLIANCE OF RBI GUIDELINES / NORMS BY UCBS	Dec-23	22-12-2023	SACHIN OMKAR MAKODE, MANOJ DATTATRAY KULKARNI	NASHIK	RESERVE BANK OF INDIA (DOS, NAGPUR)
18	CYBER SECURITY - MAJOR OBSERVATIONS DURING INSPECTION	Dec-23	22-12-2023	VIKAS LAXMAN NAIK JAYANT DINKAR GAWALI	NASHIK	RESERVE BANK OF INDIA (DOS, NAGPUR)
19	IRAC NORMS, PROVISIONING & RESTRUCTURING OF ADVANCES	Dec-23	22-12-2023	MAHENDRA GOVIND PAWAR, GANESH SHASHIKANT SOMWANSHI	NASHIK	RESERVE BANK OF INDIA (DOS, NAGPUR)
20	PRIORITY SECTOR REPORTING	Dec-23	22-12-2023	GANESH SHASHIKANT SOMWANSHI	NASHIK	RESERVE BANK OF INDIA (DOS, NAGPUR)
21	SFT FILING AND E-VERIFICATION SCHEME 2021-REG	Dec-23	07-12-2023	MILIND GAJANAN ADHE SUHAS BALKRUSHNA KOTHAWADE MANOJ DATTATRAY KULKARNI	NASHIK	INCOME TAX OFFICER (INTELLEGENCE & CRIMINAL INVESTIGATION), NASHIK
22	NPCI PRODUCT TRAINING TO COOPERATIVE BANKS & RRBs	Feb-24	08-02-2023	BHUSHAN SUNIL BHOSALE JAYANT DINKAR GAWALI	JALGAON	NPCI
23	INVESTMENT IN COOPERATIVE BANKING	Feb-24	10-02-2024	SARIKA SAMEER DESHPANDE RAMESH BHIKA BAGUL JITENDRA BHIKAPPA NILKANTH SUHAS BALKRUSHNA KOTHAWADE	ONLINE	THE MAHARASHTRA STATE COOPERATIVE BANKS' ASSOCIATION, MUMBAI
24	WEBINAR ON CYBER SECURITY FOR OFFICERS AND EMPLOYEES (NON-TECHNICAL) OF UCBS UNDER MISSION AVTU	Feb-24	13-02-2024	JUNIOR EXECUTIVE TO ASST. EXECUTIVE (TOTAL 40 STAFF)	ONLINE	Reserve Bank Of India (CAB)
25	WEBINAR ON CYBER SECURITY FOR OFFICERS AND EMPLOYEES (NON-TECHNICAL) OF UCBS UNDER MISSION AVTU	Feb-24	08-02-2024	ALL BRANCH MANAGERS	ONLINE	Reserve Bank Of India (CAB)
26	IT VENDOR RISK MANAGEMENT OF IT OFFICERS	Feb-24	20-02-2024 TO 22-02-2024	JAYANT DINKAR GAWALI	ONLINE	Reserve Bank Of India (CAB)
27	DATA SECURITY & DATA CENTER MANAGEMENT. FINANCIAL YEAR CLOSING AS PER RBI INSPECTION	Feb-24	27-02-2024	SARIKA SAMEER DESHPANDE JAYANT DINKAR GAWALI	NASHIK	THE NASHIK DISTRICT URBAN COOPERATIVE BANKS ASSOCIATION, NASHIK
28	ENSURING EFFECTIVE COMPLIANCE WITH EXPOSURE NORMS BY UCBS	Feb-24	26-02-2024	CHANDAKANT SANKLECHA - DIRECTOR PRASHANT PATIL - MEMBER (BOM) VIJAY LAGAD - MEMBER (BOM)	ONLINE	Reserve Bank Of India (CAB)
29	BANKING FINANCIAL MANAGEMENT	Mar-24	11-03-2024 TO 13-03-2024	ASHOK SHANKAR THAKUR GANESH SHASHIKANT SOMWANSHI	PUNE	Reserve Bank Of India (CAB)

पोटनियम दुरुस्ती

सध्याचा पोटनियम क्रमांक	पोटनियमाची विद्यमान वाक्यरचना	दुरुस्तीनंतरचा पोटनियम क्रमांक	पोटनियम दुरुस्तीनंतर वाक्यरचना	दुरुस्तीचे कारण
०७	<p>कर्जे उभारण्याची मर्यादा : कोणत्याही आर्थिक वर्षामध्ये बँकेची बाहेरील कर्ज उभारण्याची मर्यादा कायदा, नियम यानुसार नियंत्रित राहिल व निबंधक यांचे परवानगीनुसार राहिल.</p> <p>बँकेस बाहेरून कर्ज उभारण्याची मर्यादा २५ पट पर्यंत वाढविण्याची परवानगी देण्यात येत आहे.</p>	०७	<p>कर्जे उभारण्याची मर्यादा : बँकेची बाहेरील कर्ज उभारण्याची मर्यादा कायदा, नियम यानुसार नियंत्रित व निबंधक यांचे परवानगीनुसार राहिल.</p> <p>बँकेस बाहेरून कर्ज उभारण्याची मर्यादा भागभांडवल, राखीव निधी, विशेष राखीव निधी व इमारत निधी या एकत्रित रकमेच्या १०० पट कायमस्वरूपी वाढविण्यात येत आहे.</p>	बँकेच्या व्यवसायात वाढ होत असल्याने

मा.विश्वास ठाकूर यांना टाइम्स एक्झॅम्पलरी लीडरशिप अवॉर्ड

विश्वास बँकेच्या उल्लेखनीय कामगिरीबद्दल बँकेचे संस्थापक अध्यक्ष मा.श्री. विश्वास ठाकूर यांना टाइम्स एक्झॅम्पलरी लीडरशिप अवॉर्डने छत्रपती संभाजीनगर येथे नुकत्याच झालेल्या विशेष कार्यक्रमात गौरवण्यात आले. मा.श्री. ठाकूर यांच्यावतीने मा.श्री. नीलेश राऊत, सभासद यांनी प्रसिद्ध अभिनेते व दिग्दर्शक कबीर बेदी यांच्या शुभहस्ते हा पुरस्कार स्वीकारला.

विश्वास को-ऑप. बँकेच्या १२ व्या सातपूर शाखेचा शुभारंभ सोमवार, ०१ जानेवारी २०२४

सर्वसामान्यांच्या आर्थिक गरजा पूर्ण करण्यासाठी तळागाळातील जनतेपर्यंत विश्वास को-ऑप. बँकेने नाळ जोडली असून त्यांना सहकार बँकिंगच्या प्रवाहात आणण्यासाठी नवनवीन ग्राहक योजनांच्या माध्यमातून त्यांचे आर्थिक सबलीकरण करण्यासाठी कटीबद्ध आहेत. असे प्रतिपादन बँकेचे संस्थापक अध्यक्ष मा. विश्वास ठाकूर यांनी केले.

बँकेच्या सातपूर येथील १२ व्या शाखेचा शुभारंभ मा.विश्वास ठाकूर यांच्या शुभहस्ते संपन्न झाला. याप्रसंगी ते बोलत होते. बँकेने कायमच आधुनिक व्यवस्थापन प्रणालीचा स्वीकार केल्यामुळे बँकेची विकासात्मक प्रगती होत आहे.

त्यासाठी सर्व सभासद, हितचिंतकांचा प्रतिसाद बँकेसाठी मोलाचा आहे. याप्रसंगी बँकेचे उपाध्यक्ष अजित मोडक, मानद कार्यकारी संचालक मंगेश पंचाक्षरी, जनसंपर्क संचालक घनःशाम येवला, संचालक विलास हावरे, डॉ. वासुदेव भेंडे, डॉ.चंद्रकांत संकलेचा, वैशाली होळकर, डॉ.सुभाष पवार, शशिकांत पारख, विक्रम उगले, मंगला कमोद, कैलास पाटील, व्यवस्थापन मंडळ सदस्य डॉ. प्रशांतकुमार पाटील, विजय लगड, अॅड. दत्तप्रसाद निकम, प्रभारी मुख्य कार्यकारी सौ. सारिका देशपांडे व अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी रमेश बागुल आदी उपस्थित होते.

विश्वास को-ऑप. बँकेला बँकिंग फ्रंटिअर्सचे दोन पुरस्कार

बँकिंग फ्रंटिअर्स, मुंबईतर्फे बँकिंग क्षेत्रात नेत्रदीपक प्रगती करणाऱ्या बँकांसाठी देण्यात येणारे दोन पुरस्कार विश्वास को-ऑप. बँकेला प्राप्त झालेले आहेत. त्यात बेस्ट एन.पी.ए. मॅनेजमेंट व बेस्ट ऑडिट इनिशिएटिव्ह या दोन विभागात हे पुरस्कार देण्यात आले. बँकेने आधुनिक व्यवस्थापन प्रणाली व उत्कृष्ट ग्राहकसेवा देऊन व्यवसायात वाढ केली आहे. त्यामुळे आर्थिक विकासात घोडदौड सुरु ठेवलेली आहे.

कॉर्पोरेट व्हिजन आणि प्रभावी वापर विश्वास बँकेने केला आहे. त्यामुळेच गुणवत्तापूर्ण बँकिंग करत आहे. सर्व सामान्य लोकांपर्यंत बँकिंग सेवा पुरविण्याचे महत्त्वाचे काम विश्वास बँक सातत्याने करत आहे. सहकार आणि सामाजिक जाणीव यांची सांगड घालून बँकेची वाटचाल यशोशिखराकडे होत आहे.

विश्वास बँक उत्तम ग्राहक सेवेबरोबरच समाजाशी नाळ जोडून विश्वास बँकेच्या म्हसरूळ शाखेचा लोकार्पण सोहळा संपन्न - डॉ. विजय सूर्यवंशी (भा.प्र.से.)

मंगळवार, ०२ जानेवारी २०२४

“विश्वास को-ऑप. बँकेची प्रगती देदीप्यमान होत असून महाराष्ट्राच्या सहकार क्षेत्रात व्यवस्थापन, आर्थिक पारदर्शकता, शिस्त, आधुनिकतेचा स्वीकार यामुळे बँकेने जनमानसांत आदर्श नागरी सहकारी बँक म्हणून नावलौकिक संपादन केला आहे. बँकेचे संस्थापक अध्यक्ष विश्वास ठाकूर यांची अभ्यासू व दूरदृष्टी व संचालक मंडळाचे योगदान यांचा बँकेच्या विकासात मोलाचा वाटा आहे”, असे प्रतिपादन महाराष्ट्र राज्याचे उत्पादन शुल्क आयुक्त डॉ. विजय सूर्यवंशी यांनी केले.

विश्वास को-ऑप. बँकेच्या म्हसरूळ शाखेच्या नूतनीकरण लोकार्पण सोहळा संपन्न झाला त्याप्रसंगी डॉ. विजय सूर्यवंशी बोलत होते. डॉ. सूर्यवंशी पुढे म्हणाले की, “विश्वास बँक उत्तम ग्राहक सेवेबरोबरच विविध उपक्रमांच्या माध्यमातून समाजाशी नाळ जोडून आहे तसेच सर्वसामान्यांच्या आर्थिक सबलीकरणाचा विचार ही खऱ्या अर्थाने पुढे नेत आहे. संस्थेचा उत्कर्ष हा एकप्रकारे समाजाचा उत्कर्ष असतो. त्यामुळेच सर्व थरातील जनतेपर्यंत परिणामकारक बँकिंग पोहोचवण्याचा विश्वास बँकेचा प्रयत्न आहे. सर्वांच्या सर्वोत्तम सकारात्मक प्रयत्नांतून बँकेची यशोशिखराकडे वाटचाल सुरु आहे.”

माईडफूल हार्ट कन्सल्टन्सीच्या संचालिका डॉ. आरती विजय सूर्यवंशी म्हणाल्या की, “विश्वास बँकेच्या प्रगतीशील, विकास, विस्तार व वाटचालीची मी एक साक्षीदार आहे. बँकेच्या अधिकारी व कर्मचारी यांच्या कौशल्यविकासासाठी माईडफूल हार्ट कन्सल्टन्सीने प्रशिक्षण कार्यशाळा घेतल्या आहेत. प्रशिक्षणातून ध्येयपूर्ण विकासाचे वर्तुळ पूर्ण होते हे

विश्वास बँकेने प्रत्यक्षात आणले आहे, हे निश्चितच कौतुकास्पद आहे.”

बँकेचे संस्थापक अध्यक्ष विश्वास ठाकूर यांनी स्वागत व प्रास्ताविक केले. यावेळी ते म्हणाले की, “संचालक मंडळ, कर्मचारी, सभासद, ठेवीदार यांच्या बळावर बँकेची आर्थिक विकासाकडे वाटचाल सुरु आहे. नवनवीन ग्राहकाभिमुख योजना, दर्जेदार आधुनिक सेवा, विश्वासार्हता व संचालक मंडळ हे बँकेच्या प्रगतीचे महत्वाचे घटक आहेत. सर्वसामान्य माणूस हा बँकेचा केंद्रबिंदू असून सर्वसामान्यांपर्यंत बँकिंग सेवा पोहोचवी हे बँकेचे मुख्य उद्दिष्ट आहे. लोकाभिमुख बँकिंग सेवेचा कृतीशील विचार आपल्या बँकेने रुजवला आहे. सर्वसामान्यांच्या हितासाठी व सेवाभावी वृत्तीने आम्ही काम करत आहोत.”

याप्रसंगी बँकेचे उपाध्यक्ष अजित मोडक, मानद कार्यकारी संचालक मंगेश पंचाक्षरी, संचालक विलास हावरे, डॉ. सुभाष पवार, डॉ. वासुदेव भेंडे, डॉ. चंद्रकांत संकलेचा, विक्रम उगले, कैलास पाटील, व्यवस्थापकीय मंडळ सदस्य विजय लगड, अॅड. अजय (दत्तप्रसाद) निकम, डॉ. प्रशांत पाटील, सौ. ज्योती ठाकूर, ऋचिता ठाकूर, सौ. अनघा मोडक, सौ. माधुरी हावरे, डॉ.सौ. शितल पवार, सौ. लता भेंडे, सौ. मधुरा पंचाक्षरी, सौ. निलम पाटील, सौ. मिना परूळकर-निकम, सह मुख्य कार्यकारी अधिकारी सौ. सारिका देशपांडे, अति. मुख्य कार्यकारी अधिकारी रमेश बागुल, वरिष्ठ व्यवस्थापक कैलास आव्हाड आदी मान्यवर उपस्थित होते.

विश्वास को-ऑप. बँकेच्या १३ व्या नाशिकरोड शाखेचा शुभारंभ बुधवार, ०१ मे २०२४

विश्वास को-ऑप. बँकेची प्रगतीशील वाटचाल सभासद व ग्राहकांच्या बळावर सुरू असून कॉर्पोरेट बँकिंगच्या युगात आधुनिक सेवा-सुविधा देण्यासाठी विश्वास बँक कटिबद्ध आहे. बँकेने ९०० कोटींचा मिश्र व्यवसायाचा टप्पा पूर्ण केला असून १००० कोटींचा व्यवसाय नजिकच्या काळात निश्चितच पार करेल असा आम्हाला विश्वास आहे, असे प्रतिपादन विश्वास को-ऑप. बँकेचे संस्थापक अध्यक्ष विश्वास जयदेव ठाकूर यांनी केले.

विश्वास को-ऑप. बँकेच्या १३ व्या नाशिकरोड शाखेचा शुभारंभ बुधवार १ मे २०२४ रोजी करण्यात आला त्याप्रसंगी ते बोलत होते. शाॅप नं. ११ व १२ हनुमंता नगर, लोखंडे मळा, जेलरोड, नाशिकरोड येथे ही शाखा सुरू करण्यात आली आहे.

विश्वास ठाकूर यांनी बँकेच्या २८ वर्षांच्या वाटचालीचा व प्रगतीशीलतेचा आढावा घेतला ते पुढे म्हणाले की, सभासद व ग्राहकांच्या सहकार्याने सहकाराची मूलतत्त्वे पाळून विश्वास को-ऑप. बँकेची वाटचाल यशोशिखराकडे होत आहे. सहकार आणि सामाजिक जाणीव ह्या दोन गोष्टी बँक जाणीवपूर्वक जोपासत आहे. स्वच्छ व पारदर्शी कारभारामुळेच बँक सर्वांच्या विश्वासाला पात्र ठरली आहे. तत्पर आणि विनम्र ग्राहकसेवेचे व्रत विश्वास को-ऑप. बँकेने कायम जोपासले आहे. त्यामुळे ग्राहकांना जोडणे हा एकप्रकारे बँकेचा सामाजिक बांधिलकीचाच भाग आहे. कॉर्पोरेट व्हिजन आणि मिशनचा नागरी सहकारी बँकांनी स्वीकार करणे ही काळाची गरज आहे आणि ते विश्वास

बँकेने स्वीकारले आहे, म्हणूनच गुणवत्तापूर्ण बँकिंगचा आदर्श विश्वास बँकेने टिकवून ठेवला आहे. अत्याधुनिक सेवा व पारदर्शक व्यवस्थापन बँकेच्या आधुनिक वाटचालीचे वैशिष्ट्य आहे.

संस्थेचा उत्कर्ष हा एकप्रकारे समाजाचा उत्कर्ष असतो. त्यामुळेच सर्व थरातील जनतेपर्यंत परिणामकारक बँकिंग पोहोचवण्याचा बँकेचा प्रयत्न आहे. सर्वांच्या सर्वोत्तम सकारात्मक प्रयत्नांतून बँकेची यशोशिखराकडे वाटचाल सुरू आहे. सर्वसामान्यांच्या हितासाठी व सेवाभावी वृत्तीने विश्वास बँक काम करत आहे, असेही विश्वास ठाकूर म्हणाले.

नाशिकरोड शाखेच्या शुभारंभाप्रसंगी उपाध्यक्ष अजित मोडक, मानद कार्यकारी संचालक मंगेश पंचाक्षरी, संचालक विलास हावरे, सौ. मंगला कमोद, व्यवस्थापन मंडळ सदस्य डॉ. प्रशांतकुमार पाटील, अॅड. दत्तप्रसाद निकम, माजी संचालक डॉ. कैलास कमोद, सौ. ज्योती विश्वास ठाकूर, सौ. अनघा अजित मोडक, सौ. मधुरा मंगेश पंचाक्षरी, सौ. माधुरी विलास हावरे, माजी मुख्य कार्यकारी अधिकारी प्रसाद पाटील, प्रभारी मुख्य कार्यकारी अधिकारी सौ. सारिका देशपांडे व अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी रमेश बागुल, शाखाधिकारी स्मिता पवार, सुरेश वाघ, किशोर त्रिभुवन, कैलास आव्हाड, मिलिंद आढे, ऋचिता ठाकूर, प्रशांत पवार, राजेंद्र जाधव, ईश्वर जगताप, सुनिल ढगे, शेखर गायकवाड, सतीश लोखंडे, प्रतिक्षा देवरे आदी अधिकारी व कर्मचारी उपस्थित होते.

विश्वास को-ऑप. बँकेला पद्मभूषण कै. वसंतदादा पाटील उत्कृष्ट नागरी सहकारी बँक पुरस्कार शनिवार, ०९ सप्टेंबर २०२३

दि महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकस् असोसिएशन लि., मुंबई तर्फे दिल्या जाणाऱ्या प्रतिष्ठेच्या रौप्य महोत्सवी पुरस्कारात विश्वास को-ऑप. बँकेला २५० ते ५०० कोटींच्या ठेवींच्या गटात पद्मभूषण कै. वसंतदादा पाटील उत्कृष्ट नागरी सहकारी बँक पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. माजी केंद्रीय मंत्री व राष्ट्रीय सहकार धोरण समितीचे अध्यक्ष मा. सुरेश प्रभु यांच्या हस्ते हा पुरस्कार नाशिक येथे देण्यात आला. याप्रसंगी दि महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकस् असोसिएशन लि., मुंबईचे उपाध्यक्ष

मा. वसंतराव घुईखेडकर, सहकार भारतीचे अध्यक्ष डॉ. शशिताई अहिरे, विश्वास को-ऑप. बँकेचे संस्थापक अध्यक्ष विश्वास जयदेव ठाकूर व उपाध्यक्ष अजित मोडक, मानद कार्यकारी संचालक मंगेश पंचाक्षरी, जनसंपर्क संचालक घनःश्याम येवला, संचालक विलास हावरे, डॉ. सुभाष पवार, डॉ. वासुदेव भेंडे, कैलास पाटील, विक्रम उगले, व्यवस्थापन मंडळ सदस्य डॉ. प्रशांत पाटील अॅड. दत्तप्रसाद निकम, विजय लगड, मुख्य कार्यकारी अधिकारी प्रसाद पाटील आदी उपस्थित होते.

अतुल शिरीष खैरनार यांना कै. बापूरावजी देशमुख उत्कृष्ट नागरी सहकारी बँक कर्मचारी पुरस्कार प्रदान

महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकस् असोसिएशन लि., मुंबईतर्फे दरवर्षी दिले जाणारे प्रतिष्ठेचे २०२२-२०२३ चे 'कै.बापूरावजी देशमुख उत्कृष्ट सहकारी बँक कर्मचारी' पुरस्कार नुकतेच प्रदान करण्यात आले असून, विश्वास को-ऑप. बँकेचे वरिष्ठ अधिकारी अतुल शिरीष खैरनार यांना नुकताच नाशिक येथील गुरूदक्षिणा हॉल, कॉलेजरोड, नाशिक येथे शानदार समारंभात प्रदान करण्यात आला.

पुरस्कार वितरण माजी केंद्रीय रेल्वे मंत्री सुरेश प्रभु यांच्या शुभहस्ते प्रदान करण्यात आला. याप्रसंगी असोसिएशनचे अध्यक्ष विश्वास ठाकूर, उपाध्यक्ष वसंतराव घुईखेडकर, महाराष्ट्र अर्बन को-ऑप. फेडरेशन लि.मुंबईचे अध्यक्ष अजय ब्रम्हेचा, सहकार भारती महाराष्ट्र प्रदेशच्या अध्यक्षा डॉ. शशिताई अहिरे आदी मान्यवर उपस्थित होते. महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकस्

असोसिएशन लि., मुंबईतर्फे महाराष्ट्र राज्यातील सहकारी बँकांमध्ये कार्यरत असणाऱ्या अधिकारी व कर्मचारी यांना दरवर्षी विविध पुरस्कारांनी सन्मानित करण्यात येते. सहकारी बँकांतील व्यवस्थापन प्रणालीमध्ये गुणवत्तापूर्ण व विकासात्मक वाटचालीत महत्त्वपूर्ण योगदान देणाऱ्या अधिकारी/कर्मचाऱ्यांना हा पुरस्कार देण्यात येतो.

डॉ. सुभाष पवार यांची गिर्यारोहणातील उल्लेखनीय कामगिरी

डॉ. सुभाष पवार (वय ६८) ह्यांनी २०२३ मध्ये वयाच्या ६७ व्या वर्षी आयर्न मॅन व अल्ट्रामॅन ह्या स्पर्धा जिकल्यानंतर गिर्यारोहण ह्या क्षेत्रात सहभागी झाले व सह्याद्री भ्रमंती केल्यानंतर २४ सप्टेंबर २०२३ रोजी एव्हरेस्ट बेस कॅम्पपर्यंतचे शिखर यशस्वीरित्या पार पाडण्याची अवघड कामगिरी केली आहे.

डॉ. पवार यांनी नेपाळमधील सर्वोच्च एव्हरेस्ट शिखराच्या (८,८५० मीटर/२९,०३२ फुट) एव्हरेस्ट बेस कॅम्प (५,३६४मीटर/१७,५९८फुट) वर यशस्वी चढाई केली. दि. १७ ते २७ सप्टेंबर २०२३ या कालावधीत त्यांनी हा टप्पा गाठला.

नेपाळची राजधानी काठमांडू येथून, समूहाने खाजगी विमानाने लुक्ला येथे हिमालयातील एक लहान विमानतळावर गेले, जे जगातील सर्वात उंच विमानतळ आहे जिथून अधिकृत ट्रेक साहस सुरू झाले. एकूण १५१कि.मी./९० मैलांच्या थरारक अनुभवात, त्यांनी अनेक आव्हानांवर मात केली जसे की चक्कर येणे, उष्णता, वारा, मुसळधार पाऊस, विरळ ऑक्सिजन यांसारख्या अनेक आव्हानांवर तोंड देत ते पर्वत चढत राहिले. २४ सप्टेंबर रोजी तो शेवटी बर्फाच्छादित एव्हरेस्ट बेस कॅम्प वर पोहोचले.

हे पुरेसे नाही म्हणून की, परतीच्या प्रवासात, २५ सप्टेंबर रोजी, डॉ. पवार आणि इतर गिर्यारोहकांनी एव्हरेस्ट बेस कॅम्प पेक्षा उंच असलेल्या काला पत्थर (५६४४.५० मीटर/१८,५१९ फूट) शिखरावर जाण्याचा निश्चय करून स्वतःची चाचणी घेण्याचे ठरवले. प्रबळ इच्छाशक्ती आणि दृढनिश्चयाने त्यांनी पहाटे ३ वाजता हेडलाइटसह अंधारात सुरुवात केली व 'काला पत्थर' हा पर्वत सर केला. एव्हरेस्ट पर्वतावर सकाळी सूर्याचे पडणारे किरणे ही समोरच दिसत असल्याने जीवनातील सर्वात सुंदर दृश्यांपैकी एका दृश्याचे ते साक्षीदार बनले व परतीच्या प्रवासात एकाच दिवसात २६ कि.मी ट्रेक करून ग्रुप मध्ये सामील झाले. ग्रुपमधील १३ गिर्यारोहकांपैकी त्यांच्यासह फक्त १ जण 'काला पत्थर' सर करू शकला.

शेवटी, ते थेट ३ दिवस चढ-उतारावरून खाली उतरून लुक्ला (नेपाळ) ह्या छोट्या विमानतळावर पोहोचले. डॉ. पवार हे सर्वात धाडसी गिर्यारोहकांपैकी एक गिर्यारोहक बनले व पृथ्वीवरील स्वर्गीय दृश्याचा 'ह्याची देही ह्याची डोळा आनंद' घेतला.

६८ वर्षीय डॉ सुभाष पवार यांची मेरा पर्वत शिखरावर यशस्वी चढाई

नेपाळमधील हिमालय पर्वत रांगेत एव्हरेस्ट पर्वताच्या जवळ असलेले (६४७६ मीटर/२१२४६ फूट) उंचीवर असलेले मेरा पर्वतचे शिखर दि. १८.४. २०२४ रोजी सकाळी ८:३० वाजता डॉ. सुभाष पवार ह्यांनी सर केले. त्यामुळे ते भारतातील हे शिखर सर करणारे एकमेव सर्वात वयोवृद्ध गिर्यारोहक ठरले आहेत. दि. ११ एप्रिल रोजी चढाईला सुरुवात केली. (-१०) इतक्या कमी तापमानात, ऑक्सिजन ची कमतरता व वेगाचे वाहणारे वारे, हिमवृष्टी व क्षणांत बदलणारे हवामान ह्याचा सामना करीत गाईड २ शेर्पांसह एकट्यानेच हे यश संपादन केले. मागील वर्षी त्यांनी एव्हरेस्ट बेस कॅम्प (५३६४ मीटर) सर केले होते. आता त्यापेक्षा ११०० मीटर जास्त उंच असलेले ६४७५ मीटर उंचीचे शिखर सर केले. पुण्याचे गिरिप्रेमी एडवेंचर फाउंडेशन व नेपाळचे पिक प्रमोशन ह्या संस्थांचे त्यांना मार्गदर्शन लाभले. त्यानंतर ते पोखरा येथील दि. २८ एप्रिल ते १३ मे ह्या कालावधीत 'अन्नपूर्णा सर्किट ट्रेक' पूर्ण केले. हा ट्रेक १४० कि. मी. लांबीचा असून ५४१९ मीटर उंच असून अवघड श्रेणीत समाविष्ट आहे. तो जगातील सर्वात लांब व उच्च श्रेणीचा व अवघड ट्रेक समजला जातो. त्यामध्ये 'टिलीचो लेक' व 'थोरांग ला' हे दोन्ही जवळपास १००० मीटर चढ चढून सर केले. मेरा पिक व 'अन्नपूर्णा सर्किट ट्रेक' मिळून एकूण ३४ दिवस सलग गिर्यारोहण केले. बर्फाचा रस्ता (-१०) पेक्षा कमी तापमान, जोराचा वारा व विरळ ऑक्सिजन ह्या संकटाना तोंड देत प्रतिकूल परिस्थितीत ही पण चढाई केली. सुभाष पवार ह्यांचे वय ६८ वर्षे असून त्यांनी मागील दोन वर्षात आयर्नमॅन व अल्ट्रामॅन ह्या स्पर्धा जिकल्या असून एव्हरेस्ट शिखर सर करण्याचे त्यांचे स्वप्न आहे.

बनावट लोन ॲपमुळे समस्या वाढू शकतात

लोकांना आर्थिक मदत करण्यासाठी मोबाइल लोन ॲप्स आहेत, जे अगदी सहज लोन देतात. बँका उघडण्याचे तास निश्चित असतात आणि प्रक्रियेला वेळ लागतो. परंतु आणीबाणीच्या परिस्थितीत हे ॲप्स कधीही, अगदी लहान रकमेचेदेखील कर्ज प्रदान करतात आणि अर्जाची प्रक्रिया सामान्यतः पारंपरिक बँकेपेक्षा खूप वेगवान असते. या सर्व सुविधा पाहून काही लोक या ॲप्सची मदत घेतात. लोकांच्या या गरजा लक्षात घेऊन फसवणूक करणारे बनावट ॲप्सद्वारे लोकांना त्यांच्या फसवणुकीचे बळी बनवतात.

यामुळे अडचणी आणखी वाढतात हे बनावट कर्ज ॲप्स डेटा चोरण्यासाठी आणि आर्थिक असुरक्षिततेचा फायदा घेण्यासाठी डिझाइन केलेले असतात. आपल्याला त्यांच्याद्वारे कर्ज मिळाले तरी छुपी फी त्वरित आपल्याला कर्जात अडकवू शकते. कर्ज घेतल्यानंतर रक्कम खात्यात येईलच असे नाही. एका प्रकरणात त्या व्यक्तीला रक्कम मिळाली नाही. उलट त्याला दुप्पट रक्कम भरण्यास सांगणारे कॉल आले. फसवणूक करणारे धमकीचे फोन कॉल्स आणि मेसेज करतात. चोरी केलेला डेटा तिसऱ्या कोणाला किंवा इतर सायबर गुन्हेगारांना विकला जाऊ शकतो. काही बनावट कर्ज ॲप्समध्ये मालवेअर असू शकतात. जे मोबाइल फोनला संक्रमित करतात आणि बँक लॉगिन आणि पासवर्डसारखी आपली संवेदनशील माहिती चोरतात. छायाचित्रांमध्ये फेरफार करून ब्लॉकमेल करू शकतात.

खऱ्या- बनावटमधील फरक जाणून घ्या वास्तविक कर्ज केफएसमधील व्याजदर, परतफेडीच्या अटी आणि संबंधित शुल्क स्पष्टपणे प्रदर्शित करेल (मुख्य तथ्य विधान हे एक दस्तऐवज आहे, जे कर्जाच्या अटी आणि शर्ती स्पष्टपणे स्पष्ट करते). अस्पष्ट किंवा छुपे नियम हे संकटाचे लक्षण आहेत.

आपल्याला डिजिटल स्वाक्षरी केलेले दस्तऐवज दिले जात असल्याची खात्री करा.

कर्ज ॲप नेहमी अधिकृत स्रोतावरूनच डाऊनलोड करा. बनावट ॲप्सचा धोका कमी करण्यासाठी यामध्ये तपासणी प्रक्रिया आहेत. अविश्वसनीय स्रोतांकडून डाऊनलोड केल्याने नुकसान होऊ शकते. apk इन्स्टॉलेशन फाइल मेसेंजरवर शेअर केलेली असेल असे कोणतेही कर्ज देणारे ॲप डाऊनलोड करू नका. वेबसाइट 'http'ने सुरु झाली पाहिजे. वेबसाइट http ने सुरु होत असेल तर ती सुरक्षित नाही.

व्याकरणातील चुका, अव्यावसायिक डिझाइन आणि कार्यक्षम वेबसाइटचा अभाव ही बेकायदेशीर पणाची लक्षणे आहेत.

कर्ज वाटप करण्यापूर्वीच आपल्याला पेमेंट करण्यास सांगणारे ॲप्स बनावट असू शकतात. तसेच हे ॲप इन्स्टॉल केल्यानंतर ते अनावश्यक परवानग्या मागतील.

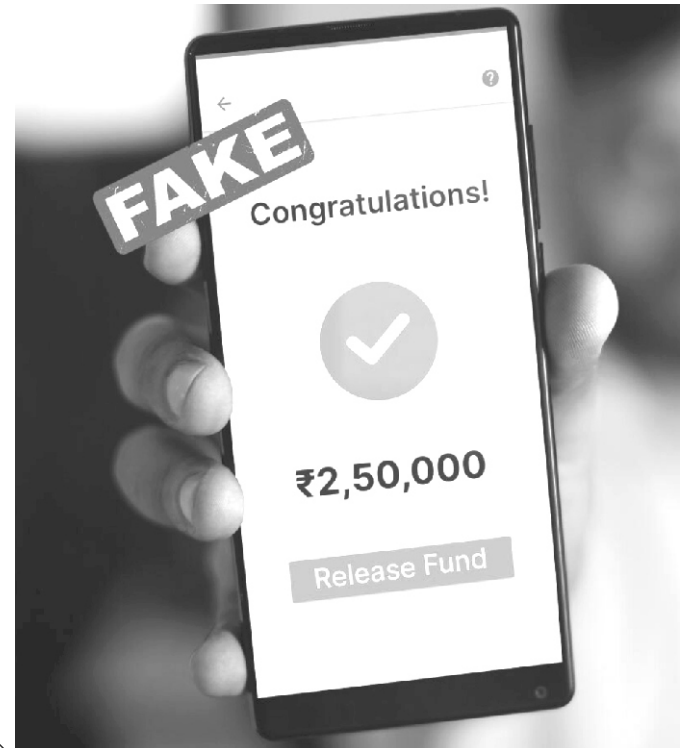
अशा प्रकारे निवडा योग्य ॲप

कोणतेही कर्ज ॲप डाऊनलोड करण्यापूर्वी कर्जदाताबद्दल माहिती मिळवा. त्या आरबीआयद्वारे नियंत्रित एनबीएफसी केलेल्या (नॉन बँकिंग वित्तीय कंपन्या) बँका आहेत याची खात्री करा. नोंदणीकृत एनबीएफसीच्या वेबसाइटला भेट द्या.

अधिकृत ॲप स्टोअरमध्ये वापरकर्त्यांनी दिलेली पुनरावलोकने, मौल्यवान माहिती दिलेली असू शकते. रेड फ्लॅग आणि नकारात्मक अभिप्राय पाहा. स्कॅमर अनेकदा बनावट कर्ज ॲप्सचा प्रचार करण्यासाठी सोशल मीडिया, कॉल आणि संदेश वापरतात. लिंकवर क्लिक करू नका किंवा अज्ञात स्रोतांकडून अटॅचमेंट डाऊनलोड करू नका.

आपले कोणतेही बनावट कर्ज आढळल्यास स्टोअर्स आणि आरबीआय आणि स्थानिक सायबर गुन्हे कार्यालयासह संबंधित अधिकाऱ्यांकडे त्याची तक्रार करा. याद्वारे तुम्ही इतरांना स्कॅमचे बळी होण्यापासून वाचवू शकता.

साभार : दैनिक दिव्य मराठी

‘सिबिल’ स्कोअर कसा सुधाराल?

स्वीकाराह ‘सिबिल’ स्कोअर असण्याचे महत्त्व आणि फायदे यांचा आढावा (अर्थ वृत्तान्त, ११ मार्च २०२४) घेतल्यानंतर, आता काही कारणांनी ‘सिबिल स्कोअर’ खराब झाल्यास काय. उपाययोजना करावी हेही जाणून घेऊ. वाचकांना माहित असेल की, ‘सिबिल स्कोअर’ ७५० च्या वर असल्यास तुमचा ‘क्रेडिट स्कोअर’ चांगला समजला जातो. थोडक्यात, तुम्ही एक चांगले कर्जदार असता. जेव्हा तुम्ही कर्ज (किंवा क्रेडिट कार्ड) घ्यायला जाता तेव्हा तुम्हाला चांगल्या अटी-शर्तीसह कमी दराने कर्ज मिळू शकते.

जरी तुमचा ‘क्रेडिट स्कोअर’ ७५०च्या वर असणे आदर्श समजला जात असला तरी प्रत्येक कर्ज प्रदात्याचे निकष वेगळे असू शकतात. तुम्ही तुमच्या ‘क्रेडिट स्कोअर’ मध्ये अल्पावधीत सुधारणा करू शकत नाही. तुमचा ‘क्रेडिट स्कोअर’ ७५० पेक्षा कमी असल्यास, तो कमी का आहे, याचा विचार करणे आवश्यक आहे.

‘क्रेडिट स्कोअर’ कसा सुधारावा

१. सिबिल स्कोअर कमी असण्याची कारणे तपासण्यापूर्वी, तुम्ही तुमचा ‘क्रेडिट रिपोर्ट’ पाहायला हवा. तुमच्या क्रेडिट रिपोर्टची वार्षिक एक प्रत तुम्हाला मोफत मिळते, तुमचा स्कोअर कमी असण्यास तुमच्या क्रेडिट हिस्ट्री अर्थात अहवालात काही विसंगती कारणीभूत असू शकतील. शक्य असेल तर या विसंगतीचे निराकरण केल्याने तुमचा क्रेडिट स्कोअर सुधारू शकतो. स्कोअरवर नकारात्मक परिणाम करणाऱ्या सर्व बाबींचे पुनरावलोकन केले गेले पाहिजे. ग्राहकांनी त्यांच्या वैयक्तिक तपशिलांशी संबंधित चुका शोधून त्यात सुधारणा केल्याने स्कोअर सुधारला जाऊ शकेल.

२. तुम्ही फार पूर्वी फेडलेल्या कर्जासाठी आणि अनाकलनीय खात्यांसाठी क्रेडिट रिपोर्टची तपासणी करा. त्रुटी असतील तर त्या त्रुटींचे निराकरण करा.

३. मोठी कर्जे फेडा आणि तुमच्या क्रेडिट कार्ड वापराचे प्रमाण पत- मर्यादेच्या ३० टक्के किंवा त्याहून कमी सीमित ठेवा.

४. तुमच्या कर्जाचा मासिक हप्ता (ईएमआय) वेळेवर भरा हप्ता वेळेवर न भरल्यास तुमचा ‘क्रेडिट स्कोअर’ घसरू शकतो. जर तुमच्याकडे वाहन, गृहोपयोगी वस्तू किंवा घर अशी मोठी कर्जे असतील तर या कर्जांची परतफेड करण्यास प्राधान्य द्या. तुमच्या क्रेडिट कार्डचे हप्ते वेळेवर भरा. तुमचे क्रेडिट रेटिंग मोजताना सिबिल किंवा इतर क्रेडिट ब्युरो ज्या महत्त्वाच्या गोष्टींकडे लक्ष

देतात त्यापैकी क्रेडिट कार्डांचे हप्ते हे महत्त्वाचे मोजमाप आहे.

५. तुमच्या क्रेडिट रिपोर्टमध्ये तुमच्या घरगुती वापराची बिले (वीज, पाणी, गॅस किंवा फोन) भरण्याची माहिती अंतर्भूत नसली तरीही, ही बिले देय तारखेपूर्वी अदा करणे महत्त्वाचे आहे. ते वेळेत न दिल्यास तुमचा कर्ज प्रदाता तुमचे कर्ज एखाद्या वसुली वितरकाकडे पाठवू शकतो. त्यांना तुमच्या क्रेडिट अहवालावर ‘डिफॉल्ट रेकॉर्ड’ करण्यास सांगू शकतो.

६. क्रेडिट कार्डच्या वापराचे प्रमाण (क्रेडिट युटिलायझेशन रेशो) कमी ठेवा. प्रत्येक खरेदी केलेल्या गोष्टीसाठी क्रेडिट कार्ड वापरू नका. क्रेडिट कार्डचे पत वापर प्रमाण (क्रेडिट युटिलायझेशन रेशो) ३० टक्के किंवा त्यापेक्षा कमी ठेवणे कधीही चांगले. म्हणजेच जर तुमची कार्ड वापर मर्यादा १ लाख रुपये असेल तर ३० हजारांच्या वर त्याचा वापर जाऊ न देणे कधीही हिताचे असते. असे केल्याने क्रेडिट स्कोअरवर सकारात्मक परिणाम होईल. तुमची मासिक देय शिल्लक कमी ठेवल्यास सुदृढ सिबिल किंवा क्रेडिट स्कोअर दिसून येईल.

७. जेव्हा तुम्ही तुमच्या बँकेला तुमची क्रेडिट मर्यादा वाढवण्यास सांगता, विशेषतः क्रेडिट कार्डसाठी, याचा अर्थ असा नाही की तुम्हाला तुमच्या क्षमतेपेक्षा जास्त खर्च करण्याची संधी मिळेल. जर तुम्ही तुमचा वापर चतुराईने व्यवस्थापित केले तर क्रेडिट मर्यादेतील या वाढीमुळे अनेक ‘प्लस पॉइंट्स’ मिळू शकतात. तुमच्याकडे खूप जास्त क्रेडिट उपलब्ध आहे आणि तुम्ही तुमचा क्रेडिट वापर कमी ठेवल्यास, त्याचा तुमच्या सिबिल किंवा क्रेडिटवर सकारात्मक परिणाम होईल. संयुक्त अर्जदारांवर लक्ष ठेवा. ही खरोखर अशी परिस्थिती आहे जिथे तुमची चूक नसली तरीही तुम्हाला त्रास होऊ शकतो. अशा परिस्थितीत, जर तुम्ही दुसऱ्याने घेतलेल्या कर्जासाठी संयुक्त अर्ज करत असाल आणि

त्यांनी बिल उशिरा दिले असेल तर तुमचेही नुकसान होईल. ते तुमच्या अहवालातही दिसून येईल आणि सिबिल किंवा क्रेडिट स्कोअरवर विपरीत परिणाम होऊ शकेल. हे टाळण्याचा सर्वोत्तम मार्ग म्हणजे कर्ज आणि कार्डे वेळेवर भरली जात आहेत याची खात्री करणे आणि संयुक्त क्रेडिट अटीसाठी अर्ज करण्यापुरते मर्यादित ठेवणे.

८. तुमचे कर्ज फेडण्यासाठी तुमच्याकडे रोख रक्कम नसल्यास, तुमच्याकडे अनेक पर्याय आहेत: शिल्लक हस्तांतरण क्रेडिट कार्डसाठी अर्ज करा. तुमचे जुने कर्ज नवीन बॅलन्स ट्रान्सफर क्रेडिट कार्डवर हलवण्याचा विचार करा. क्रेडिट लाइन वाढवण्याची विनंती करा. तुमचा क्रेडिट रेशो त्वरित वाढवण्याचा आणखी एक मार्ग म्हणजे तुमची क्रेडिट लाइन वाढवणे. जर

तुम्ही वेळेवर पैसे भरत असाल आणि कर्जदाती संस्थेशी तुमचे संबंधही चांगले असायला हवेत. क्रेडिट लाइन वाढीचा तुमच्या वापर मर्यादेवर (युटिलायझेशन रेशो) कर्ज फेडण्याइतकाच सकारात्मक परिणाम होईल. कर्ज एकत्रीकरणाचा विचार करा. तुमचे फिरणारे छोटी छोटी कर्जे एकाच कर्जामध्ये एकत्रित करून, तुम्ही तुमची क्रेडिट कार्ड शिल्लक काढून टाकाल. तसेच, एक हप्ता कर्ज तुमच्या क्रेडिट वापराच्या गुणोत्तरामध्ये समाविष्ट केले जात नाही कारण ते कर्ज फिरवत नाही. तुमचे क्रेडिट स्कोअर सुधारण्यासाठी सातत्याने निरीक्षण करणे आणि कार्य करणे खूप महत्त्वाचे आहे. तुम्ही जितक्या लवकर सुरुवात कराल तितक्या लवकर तुमचे गुण वाढतील.

साभार : दैनिक लोकसत्ता

बँक फ्रॉड होताच तत्काळ १९३० डायल करा; पैसे परत मिळणे शक्य

ऑनलाइन बँकिंग व डिजिटल पेमेंट लाभदायी आहे. सोबतच त्यामुळे काही वेळा नुकसानही संभवते. त्याचा सर्वात मोठा तोटा फसवणुकीशी संबंधित आहे. गेल्या काही वर्षांत ऑनलाइन किंवा सायबर फसवणूक वाढली आहे.

बँक फसवणूक झाल्यावर काय करावे ? अशा प्रकारची फसवणूक रोखण्यासाठी केंद्राने २०२० मध्ये १५५२६० हेल्पलाइन क्रमांक सुरू केला होता. २०२२ मध्ये तो बदलून १९३० असा केला. कोणत्याही प्रकारच्या बँकिंग फसवणुकीनंतर नोंदणीकृत मोबाइल क्रमांकावरून या नंबरवर तक्रार नोंदवावी.

कोणती माहिती देणे गरजेचे असेल ?

तक्रारदाराला बँकेचे नाव, रजिस्टर मोबाइल क्रमांक, ट्रान्झॅक्शन आयडी, खाते क्रमांक आणि डेबिट झालेला वॉलेट आयडी, यूपीआय आयडी द्यावा लागेल. डेबिट किंवा क्रेडिट कार्डशी संबंधी फसवणुकीच्या बाबतीत कार्ड क्रमांक द्यावा लागेल. व्यवहाराचा स्क्रीन शॉट, फसवणुकीसंबंधी इतर माहिती देता येईल. परंतु पिन नंबर किंवा ओटीपी सांगू नये.

यातून फायदा काय होणार ?

राष्ट्रीय सायबर क्राइम रिपोर्टिंग पोर्टल, रिझर्व्ह बँक, सर्व बँका, वित्तीय संस्था, यूपीआय इत्यादी या यंत्रणेची जोडलेले आहेत. तक्रार दाखल होताच सर्व संबंधितांना संदेश जातो. फसवणुकीनंतर एका बँकेतून दुसऱ्या बँकेशी व्यवहारात वेळ लागतो. या काळात संबंधित बँकेपर्यंत संदेश गेल्यास फसवणुकीला रोखता येते. तसेच काही वेळातच खात्यावरून कापलेली रक्कम परत खात्यावर जमा होऊ शकते. त्यामुळेच वेळीच तत्परता दाखवून तक्रार नोंदवावी.

साभार : दैनिक दिव्य मराठी

प्रत्येक व्यवहार गूगल पे, फोन पे करत बसू नका!

आजकाल चहापानाच्या टपरीवर देखील १ रुपयापासून पुढे कितीही पैसे स्वीकारण्यासाठी वेगवेगळ्या ॲपचे स्कॅनरकोड ठेवलेले असतात. काहीजण आधुनिक टेक्नॉलॉजीला खूप अपडेट व स्मार्ट आहे हे दाखवण्यासाठी १ रुपयाची बडीशेप पुडी जरी पानटपरीवर घेतली तरी १ रुपयाचे बिलसुद्धा कोड स्कॅन करून ॲपवरून भरणारे अतिस्मार्ट महाभागही आहेत, ऑनलाईन सोय नक्कीच चांगली आहे, परंतु अगदीच अडचणीच्या वेळी पर्यायी व्यवस्था म्हणून ठीक आहे. पण असा उठसुठ स्मार्टपणा बराच महागात पडू शकतो.

१०० रुपयाची एक रोख नोट एक लाख वेळा जरी देवाण-घेवाणीत फिरली तरी तिचे मूल्य हे १०० रुपयेच राहणार आहे, कुणालाही त्या १०० रुपयातून कमिशन अथवा दलाली मिळणार नाही. पण हेच १०० रुपये जर वेगवेगळ्या ॲपमधून कॅशलेस पद्धतीने फिरले तर... प्रत्येक व्यवहाराच्या वेळी आपल्याला २.५ टक्के (कमी जास्त हा दर असू शकतो) असे कमिशन द्यावे लागेल.

याचा अर्थ असा की हेच १०० रुपये जर ऑनलाईन एक लाख वेळा फिरले तर त्यातून अडीच लाख रुपये हे फक्त कमिशन म्हणून ती सेवा देणारी कंपनी कमवत असते. पेटीएम, गूगल पे, फोन पे सारख्या कंपन्या या फक्त आपण करत असलेल्या १०० रुपयाच्या व्यवहारावर बसल्या बसल्या लाखो रुपये कमवत असतात... म्हणून ही सोन्याची अंडी देणारी कोंबडी कार्पोरेट टोळक्यांना भेटली आहे. हा घोटाळा पुढील सर्व घोटाळ्याची जननीच ठरेल अथवा आतापर्यंतच्या सर्व घोटाळ्यांपेक्षा मोठा व भयंकर आर्थिक घोटाळा ठरेल कदाचित.

डेबिट कार्ड वापरताना ०.५ टक्के ते १ टक्के इतका चार्ज पैसे घेणाऱ्याला भरावा लागतो. क्रेडिट कार्ड वापरताना १.५ टक्के ते २.५ टक्के इतका चार्ज पैसे घेणाऱ्याला भरावा लागतो.

आजकाल आपण फार मॉडर्न आहोत, हे दाखवण्यासाठी पाच-दहा रुपयांच्या चहाचे पण फोन पे द्वारे जेव्हा बिल देतो तेव्हा प्रत्यक्ष जरी जेवढ्याला तेवढेच पैसे गेलेले दिसत असले तरी पेटीएम/फ्री चार्ज/जीओ मनी आणि इतर इ वॉलेटसुद्धा आपले पैसे बँकेमध्ये ट्रान्स्फर करताना २.५ टक्के ते

३.५ टक्के इतका ज्यादा चार्ज बँका घेत असतात. आपले स्टेटमेंट बारकाईने पाहिले तर हे नंतर लक्षात येते. शिवाय मेसेस चार्ज म्हणून बँक तुमचे पैसे कट करत असते.

रिझर्व्ह बँकेच्या रेकॉर्डप्रमाणे दर महिन्याला साधारण ३० लाख कोटी इतकी रक्कम भारतात फक्त एटीएममधून काढली जाते आणि या रकमेबरोबर जर थेट बँकेतून काढली जाणारी रोख रक्कम जोडली तर हीच एकत्रित रक्कम वर्षाला ७५ लाख कोटी इतकी होते आणि ही सर्व रक्कम अधिकृत आणि टॅक्स भरलेली आहे.

सर्वात महत्त्वाचे हे की सध्या भारतात फक्त ३ टक्के इतके व्यवहार इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने होत आहेत. असे असतानाही एवढी मोठी रक्कम समोर येत आहे. जर वर उल्लेख केलेली ७५ लाख कोटी रक्कम कॅशलेस पद्धतीने फिरत राहिली तर २ टक्के दराने ई वॉलेटची कामे करणाऱ्या खासगी कंपन्यांना किती फायदा होत असेल ? चक वर्षाला कमीतकमी १.५ लाख कोटी सध्याच्या जमान्यातला हा सगळ्यात मोठा रहस्यमयी घोटाळा असावा. पेटीएम, गूगल पे, फोन पे इत्यादी कंपन्या चक १.५ लाख कोटी इतका प्रचंड नफा दर वर्षी कमाऊ शकतात.

आधुनिक टेक्नॉलॉजी अडचणीत पर्याय म्हणून वापरणे व सर्रास धोपटणे यातील हा फरक आहे. आपल्या ज्ञानाचा फायदा निश्चितच पहिल्यांदा आपल्याला व इतरांनाही होतो; पण अज्ञानाचा फायदा मात्र फक्त इतरांनाच होतो.

क्रेडिट कार्ड नावाचा गुप्त शत्रू

कळत-नकळत वाढलेल्या ऐहिक गरजांपोटी आपल्या बजेटची ऐशीतैशी करणारा क्रेडिट कार्ड नावाचा कर्जरूपी राक्षस खिशातून किंवा पर्समधून आपल्यासोबत फिरत आहे. त्याच्यामुळे खिशाला परवडत नसताही व बजेटमध्ये बसत नसतानाही आपण खरेदी करत सुटतो.

एका ताज्या आकडेवारीनुसार, २०२३ आर्थिक वर्षात २.९ अब्ज व्यवहारामध्ये १४ लाख करोड रुपये हिंदुस्थानी चलनाची उलाढाल झाली आहे.

आपल्याकडे जेव्हा अकाऊंटला पैसे असतात तेव्हा आपण डेबिट कार्ड वापरतो. याला एटीएम असे म्हणतो. म्हणजे ए- असतील टी- तर एम - मिळतील. म्हणजे अकाऊंटला पैसे असतील तरच हे कार्ड वापरता येईल. क्रेडिट कार्ड अगदी याच्या उलट. ते म्हणजे एनटीएम... म्हणजे एन- नसतील, टी- तरी, एम मिळतील. म्हणजे अकाऊंटला पैसे नसतील तरीही हे कार्ड वापरता येईल. म्हणजे या कार्डावर खरेदी करणे म्हणजे एक प्रकारे कर्जच नाही का? बरे १८ ते २४ टक्के असलेल्या व्याजाचा दर किंवा त्यावरील दंडाचा विचार केलात तर पठाणी व्याजाची आठवण येते. तुम्ही वेळेवर क्रेडिट कार्डची बिले भरली नाही तर क्रेडिट कार्ड देणाऱ्या कंपन्यांची चंगळच. शिवाय वेळेवर क्रेडिट कार्डचे पेमेंट नाही केले तर सिबिल स्कोर खाली गेलाच समजा. मिनिमम ड्यू फक्त भरत राहिलो तर बाकीच्या रकमेवर व्याज व दंड वाढत राहते हे कित्येकांना माहीतही नसते आणि अज्ञानापोटी आज कित्येक जण क्रेडिट कार्डच्या चक्रात गुरफटले आहेत. मला आवडणारी गोष्ट माझ्याकडे आता पैसे नसताना मला आताच घ्यायची आहे या हव्यासापोटी नकळत कर्ज वाढवून आपल्या बजेटचा बट्ट्याबोळ करण्यात काय अर्थ आहे? एकदा का क्रेडिट कार्डची सवय लागली की, विनाकारण खरेदी करायचे व्यसन लागून जाते. त्यामुळे आपल्याला जेव्हा पूर्ण खात्री असते की, क्रेडिट कार्ड वर मारलेले पेमेंट त्याच्या ड्यू डेटच्या अगोदर मला भरता येणार आहे त्याच वेळी क्रेडिट कार्डचा वापर करावा, अन्यथा हा वापर आपल्याला कर्जाच्या विळख्यात बांधून टाकतो.

याचबरोबर क्रेडिट कार्डचा स्मार्ट वापर करून स्वतःचा फायदा करून घेणारे लोकही अस्तित्वात आहेत. हे लोक आपली सर्व पेमेंट क्रेडिट कार्डवर करतात. अगदी पेमेंट ड्यू होण्याच्या आधी आपला क्रेडिट कार्डचा हमा भरतात व क्रेडिट कार्डचे पॉइंट्स मिळवतात. या पॉइंट्समुळे त्यांना क्रेडिट कार्ड

वापरल्यामुळे आर्थिक फायदादेखील होतो. क्रेडिट कार्डचा आपण स्मार्ट वापर केला तर नक्कीच फायदा होईल.

काय काळजी घ्याल -

- * योग्य कंपनीचे क्रेडिट कार्ड निवडा. पैसे भरायला उशीर झाला तर किती व्याजदर लागणार याची खातरजमा करून घ्या.
- * क्रेडिट कार्डची मर्यादा किती आहे हे जाणून घ्या.
- * क्रेडिट कार्डचा वापर करताना आपले स्वतःचे पैसे ड्यू डेटच्या अगोदर पेमेंट करण्यासाठी उपलब्ध होणार आहेत का याची खात्री बाळगा.
- * मिनिमम ड्यू न भरता ड्यू झालेली पूर्ण रक्कम भरून व्याज व दंड टाळा.
- * प्रमोशनल ऑफर्स आणि क्रेडिट पॉइंट यांचा त्याची व्हॅलिडिटी संपण्याआधी वापर करा, अन्यथा ही संधी वाया जाईल.
- * बिलिंग सायकल जाणून घेऊन खरेदी करा. म्हणजे कुठलेही व्याज न लागता जास्त कालावधीसाठी बिनव्याजी पैसे आपण वापरू शकता.

या चुका टाळा; नक्की मिळेल कर्ज

मुलांचे शिक्षण, लग्न, कुटुंबातील सदस्यांच्या आजारावर उपचार किंवा घरातील कोणत्याही अनपेक्षित किंवा मोठ्या खर्चासाठी एखादी व्यक्ती वैयक्तिक कर्ज घेते. आता कल्पना करा की अशा परिस्थितीत बँकेने त्याचा कर्ज अर्ज फेटाळला तर त्याच्या गरजा कशा पूर्ण होतील? अशा अनेक चुका आहेत, ज्यामुळे कर्ज मिळणे कठीण होऊ शकते. आपल्याला पर्सनल लोन घ्यायचे असेल किंवा भविष्यात कधी तरी घ्यावं लागलं तर काही महत्त्वाच्या गोष्टी लक्षात ठेवाव्या आणि त्यासाठी तयारी करावी.

परतफेड करण्याचे मूल्यांकन करावे

जेव्हा मोठी गरज असते आणि कुटूंबातील मदतीची आशा नसते तेव्हाच विचार करून कर्जासाठी अर्ज करावा. कर्जातून सहज मिळालेले पैसे किमान १० ते २४ टक्के वार्षिक व्याजासह परत करावे लागतात. त्यामुळे आपले उत्पन्न आणि अत्यावश्यक खर्च लक्षात घेऊन, आपल्याकडे व्याजासह मासिक कर्जाचे हमे भरण्यासाठी दरमहा पैसे उपलब्ध असतील का, याचा विचार करावा. याकडे अगोदर लक्ष न दिल्यास भविष्यात कर्जाची परतफेड करण्यात अडचण येईल आणि आपण सापळ्यात अडकत जाऊ.

कर्जाच्या अटी-नियमदेखील जाणून घ्या प्रत्येक बँक आणि कर्ज देणारी कंपनी वेगवेगळ्या व्याजदर आणि अटीवर कर्ज देते, जसे की काही कर्जाच्या अटीमध्ये, काही वेगळे शुल्क, प्रक्रिया शुल्क, प्री क्लोजर चार्ज, विलंब पेमेंट शुल्क, परतफेडीचे वेळापत्रक बदलण्याचे शुल्क इत्यादीदेखील देय असतात. त्यामुळे कर्जासाठी लागू असलेल्या सर्व अटी व शर्ती वाचणे आणि समजून घेणे महत्त्वाचे आहे.

क्रेडिट स्कोअरकडे लक्ष द्या

कमी क्रेडिट स्कोअरमुळे कर्ज नाकारले जाऊ शकते. जेव्हा क्रेडिट स्कोअर ७५० पेक्षा जास्त असेल तेव्हा सर्व प्रकारचे कर्ज मिळवणे सोपे आहे. उच्च स्कोअर कमी व्याजदर आणि कोणतेही प्रक्रिया शुल्क यासारख्या चांगल्या परतफेड

अटींसह कर्ज मिळवण्यात मदत करते. म्हणून, कर्जासाठी अर्ज करण्यापूर्वी, आपला क्रेडिट स्कोअर तपासावा आणि त्यात सुधारणा करण्याचा प्रयत्न करावा.

गरजेनुसार कर्ज घ्या

मोठे कर्ज घेणे म्हणजे दरमहा जास्त व्याज आणि कर्जाच्या संपूर्ण कालावधीसाठी अतिरिक्त भार असतो. नियमानुसार मोठ्या कर्जासाठी पात्र असण्याचा अर्थ असा नाही की संपूर्ण कर्ज घेणे आवश्यक आहे. आपल्याला प्रत्यक्षात किती कर्जाची आवश्यकता आहे याचे मूल्यांकन करावे आणि ठरवावे आणि नंतर त्या रकमेसाठी अर्ज करावा.

वारंवार नोकऱ्या बदलणे

काही लोक दरवर्षी पगार वाढवण्यासाठी नोकरी बदलतात. परंतु यामुळे कर्ज नाकारले जाऊ शकते. कर्ज देताना बँक आपल्या नोकरीची स्थिरता पाहते. आपण कोठे काम करतो, कोणत्या पदावर आहोत, किती कमावतो आणि किती वर्षे तिथे आहोत किंवा किती वर्षे नोकरी बदलली आहे हे ते पाहतात आणि त्या आधारे अर्ज मंजूर किंवा नाकारला जातो. त्यामुळे आपल्या कामात नेहमी स्थिरता ठेवावी. त्यामुळे वर्तमान आणि भविष्यात कर्ज मिळणे सोपे होईल.

कर्ज भरल्यानंतर अर्ज करावा

आपल्यावर अनेक कर्ज असल्यास किंवा आधीच अनेक कर्जे घेतली असल्यास, आपला अर्ज नाकारला जाऊ शकतो. आपले सर्व क्रेडिट कार्ड पेमेंट किंवा कार लोन ईएमआय इत्यादी क्लिअर केल्यानंतरच आपण कर्जासाठी अर्ज करावा.

साभार : दैनिक दिव्य मराठी

‘सिबिल स्कोअर’चे महत्त्व

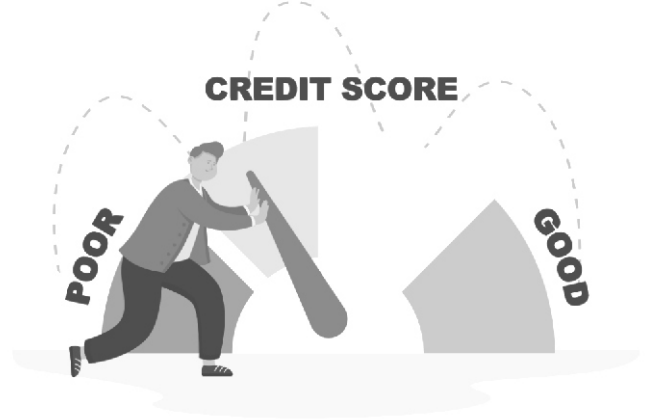
तुमचा सिबिल स्कोअर चांगला नाही, म्हणून बँका कर्ज नाकारत असतील, आमच्याकडे या. आम्ही सिबिल स्कोअर पाहत नाही, अशा आशयाची एक जाहिरात तुम्ही रेडिओवर नक्की ऐकली असेल. आजच्या या लेखाद्वारे आपण सिबिल स्कोअर म्हणजे काय आणि सिबिल स्कोअर चांगला असण्याचे महत्त्व जाणून घेऊ. ‘क्रेडिट इन्फॉर्मेशन ब्युरो ऑफ इंडिया लिमिटेड’ अर्थात सिबिल, ही भारतातील पत, मानांकन कंपनी आहे असे म्हणता येईल.

एखाद्या व्यक्तीच्या आणि संस्थेच्या कर्ज परतफेड आणि क्रेडिट कार्ड यांसारख्या कर्जासंबंधित व्यवहारांचा दस्तऐवजाचा संग्रह आणि देखरेख करण्याचे काम ही कंपनी करते. हा दस्तऐवज कंपनीला पुरविण्याचे काम सर्व वित्त पुरवठादार करतात. या माहितीचे संख्यात्मक विश्लेषण करून त्या व्यक्तीचा ‘क्रेडिट इन्फॉर्मेशन रिपोर्ट’ (सीआयआर) आणि सिबिल स्कोअर विकसित केला जातो.

क्रेडिट कार्ड हे एक प्रकारचे मर्यादेसह मंजूर केलेले आवर्ती कर्ज घेण्याचे भौतिक साधन आहे. क्रेडिट कार्डचा वापर वस्तू आणि सेवा खरेदी करण्यासाठी विहित अटी आणि शर्तीच्या अधीन केला जातो. जर क्रेडिट कार्डचा वापर व्यवस्थित केला तर तुमचा उत्तम कर्ज परतफेडीचा इतिहास (क्रेडिट रेकॉर्ड) तयार होऊ शकतो.

आजच्या लेखातून बँकेच्या चुकीमुळे आणि कर्जदाराच्या अज्ञानामुळे ‘सिबिल रेकॉर्ड’ कसा खराब झाला, हे एका सत्य घटनेच्या आधारे पाहू. कर्जदाराची ओळख लपविण्यासाठी अर्थात कर्जदाराचे नाव बदलले आहे. अजय, वय ३५ वर्षे, हे नियमित क्रेडिट कार्ड वापरत होते. देय तारखांच्या आधी देय रक्कम बँकेला देत असत. दहा वर्षांपूर्वी काही आर्थिक समस्या निर्माण झाल्याने काही काळ ते देय तारखांना बँकांना देय रकमेची परतफेड करू शकले नाहीत. परिस्थिती अधिक बिकट झाल्याने त्यांना क्रेडिट कार्डच्या रकमेची उशिरादेखील परतफेड करणे शक्य झाले नाही. परंतु अजय पैसे देण्यास इच्छुक असल्याने त्यांनी बँकेशी संपर्क साधला आणि सुरुवातीच्या वाटाघाटीनंतर औपचारिक पत्राद्वारे समझोत्यासाठी अर्ज केला. या अर्जात त्यांनी त्याच्यासमोरील आव्हाने तपशीलवार नमूद केली. बँकेने ‘ओटीएस’ (एकरकमी समझोता रकमेसाठी सहमती दर्शवली आणि

अजय यांनी ठरलेल्या निश्चित झालेल्या अटीनुसार रक्कम दिली. हे प्रकरण बंद झाल्याची अजय यांची समजूत होती. त्याने

पुन्हा एकदा गृहकर्ज मिळवण्यासाठी बँकेशी संपर्क साधला. बँकेने त्याच्या ‘सिबिल’ रेकॉर्डमध्ये क्रेडिट कार्ड खात्यात ‘राइट ऑफ’ (निर्लेखित) म्हणून नोंद असल्याचे सांगून त्यांना कर्ज देण्यास नकार दिला. अजय, यांना त्यांच्या ‘क्रेडिट रिपोर्ट’ मधील ही नोंद पाहून धक्का बसला. ही घटना ते २५ वर्षांचे असताना १० वर्षांपूर्वी घडली होती आणि त्यांनी औपचारिकरीत्या देय रक्कम बँकेला दिली होती. त्यांनी पुन्हा एकदा संबंधित बँकेशी संपर्क साधला आणि तक्रार केली की बँकेने समझोता केलेल्या क्रेडिट कार्ड रकमेची ‘सिबिल रेकॉर्ड’मध्ये अद्ययावत नोंद न करता ‘सिबिल रेकॉर्ड’मध्ये ‘राइटऑफ’ म्हणून नोंद करणे चुकीचे असून बँकेने या दस्तऐवजात सुधारणा करावी अशी विनंती केली. दोन प्रतिसादांमध्ये बँक अधिकाऱ्याने त्यांना ‘क्रेडिट रेकॉर्ड’ अद्ययावत करण्यास थकीत रक्कम भरण्याचा सल्ला दिला. बँकेच्या अधिकाऱ्याने प्रकरणाचा तपास न करता हे प्रकरण हाताळले आणि स्पष्ट उत्तरे दिली नाहीत. वारंवार विनंती करूनही बँकेने सुधारणा न केल्याने, अजय यांनी बँकिंग लोकपालकडे तक्रार केली. बँकिंग लोकपालांनी अजय यांनी दावा केलेल्या तथ्यांची पुष्टी करण्यास बँकेला सांगितले. बँकांनी ग्राहकांशी झालेले लिखित संप्रेषण सामायिक करण्यास सांगितले. बँकेने मान्य केले की, तांत्रिक समस्येमुळे पूर्वीचा दस्तऐवज उपलब्ध नाही, ही बाब खूप जुनी असल्याने बँक संबंधित कागदपत्रेही सादर करू शकली नाही. बँकिंग लोकपालांनी बँकेला सल्ला दिला की, बँकेने ‘सिबिल’ नोंद अद्ययावत करून बँकेने पुरविलेल्या सेवांमध्ये उणीव राहिल्याने अजय यांना झालेल्या मानसिक त्रासाबद्दल भरपाई द्यावी.

अजय यांनी बँकेशी झालेला पत्रव्यवहार सादर केल्याने

निकाल अजय यांच्या बाजूने दिला गेला. वाचकांनी या गोष्टीतून दोन धडे घेणे आवश्यक आहे. पहिली गोष्ट क्रेडिट कार्ड देय रकम दिल्यावर त्याची नोंद सिबिल दस्तऐवजात झाली किंवा नाही याची खात्री करणे आवश्यक होते. अजय नियमितपणे त्यांचा 'सिबिल स्कोर' तपासून बँकिंग लोकपालांकडे तक्रार करणे टाळू शकले असते.

आता 'सिबिल' बद्दल अधिक माहिती घेऊ. 'सिबिल स्कोअर' हा एखाद्या व्यक्तीच्या कर्ज फेडीचा तीन अंकी सारांश असतो. 'सिबिल' अहवालाला 'क्रेडिट इन्फॉर्मेशन रिपोर्ट' असेही म्हणतात. 'सिबिल स्कोअर' जितका जास्त तितके तुमचे कर्ज मंजूर होण्याची शक्यता जास्त असते. कर्ज देण्याचा निर्णय पूर्णपणे बँकेवर अवलंबून असतो. कर्ज आणि क्रेडिट कार्ड मंजूर करावे की नाही हे बँक ठरवत असते. 'सिबिल' कोणत्याही प्रकारे कर्ज मंजूर करायचे की नाही हे ठरवत नसतो. 'सीआयआर'मध्ये तुम्ही घेतलेल्या आणि परतफेड सुरू असलेल्या आणि परतफेड पूर्ण केलेल्या कर्जांची तपशीलवार माहिती असते. जसे की, गृह कर्ज, वाहन कर्ज, क्रेडिट कार्ड, वैयक्तिक कर्ज, ओव्हरड्राफ्ट (ओडी) सुविधा इत्यादी. 'सिबिल स्कोअर ३०० ते ९०० दरम्यान असतो. तुमचा 'सिबिल स्कोअर ७०० किंवा त्यापेक्षा अधिक असेल तर तुम्ही बँकांच्या पसंतीचे कर्ज इच्छुक समजले जाता.

काही कारणांनी तुमचा कर्जाचे हप्ते थकले आणि तुमचा 'सिबिल स्कोअर' खराब झाला तर 'सिबिल स्कोअर सुधारायचा कसा हा प्रश्न अनेकांना पडला असेल. 'सिबिल स्कोअर' विविध घटकांवर अवलंबून असतो. तुमच्या कर्जाचे हप्ते, क्रेडिट कार्डाचे हप्ते वेळेवर भरा. तुमच्या कर्जाचे हप्ते देण्याच्या तारखेची नोंद करा. नवीन क्रेडिट कार्ड घेण्याऐवजी जुन्या क्रेडिट कार्डावर व्यवहार करा. नेहमी उपलब्ध मर्यादितपेक्षा कमी रकम क्रेडिटवर खर्च करा. तारण कर्जे (जसे की गृह कर्ज, वाहन कर्ज) आणि विनातारण कर्ज (जसे की वैयक्तिक कर्ज, क्रेडिट कार्ड) दोन्हीचा योग्य वापर करा. तुम्ही तुमच्या पत्नी मुलांना 'अॅड ऑन' कार्ड दिले असेल तर अशा काडीचे हप्ते वेळेवर भरले जात आहेत याची दक्षता घ्या. स्वीकार्य 'क्रेडिट स्कोअर' राखण्यासाठी तुमच्या क्रेडिट कार्ड वापरावर नियंत्रण ठेवा. एक कर्ज फेडल्यानंतर दुसरे कर्ज घ्या. एकाच वेळी खूप कर्जे घेऊ नका. तुमच्या क्रेडिट रिपोर्टचे वार्षिक पुनरावलोकन करा. तुमच्या क्रेडिट रिपोर्ट कोणी काढला तर तुम्हाला त्या बाबतीत अवगत केले जाते. जेव्हा तुम्ही तुमचा स्वतःचा क्रेडिट स्कोअर किंवा

क्रेडिट रिपोर्ट तपासता तेव्हा ते 'सॉफ्ट इन्क्वायरी' म्हणून गणले जाते. तुम्ही तुमचा क्रेडिट स्कोअर कितीही वेळा तपासला तरीही तुमचा सिबिल स्कोअर प्रभावित होत नाही. तथापि, नवीन क्रेडिट कार्ड किंवा कर्ज अर्जाच्या वेळी बँका किंवा वित्तीय संस्थांनी तुमचा क्रेडिट अहवाल तपासला तर ती 'हार्ड इन्क्वायरी' मानली जाते आणि त्याचा तुमच्या स्कोअरवर परिणाम होतो. एकाहून अधिक 'हार्ड इन्क्वायरी' वारंवार केल्या गेल्यास, त्या व्यक्तीचे आर्थिक वर्तन 'क्रेडिट हंग्री बिव्हेयीअर' या सदरात मोडते, असे आर्थिक वर्तन आणि तुमच्या 'क्रेडिट स्कोअर' ला हानी पोहोचवू शकते.

'क्रेडिट इन्फॉर्मेशन ब्युरो' चा 'रिझर्व्ह बँक-इंटिग्रेटेड ओम्बड्समन स्कीम २०२१'मध्ये समावेश आहे. तुम्ही क्रेडिट स्कोअरबाबत समाधानी नसल्यास, क्रेडिट ब्युरोविरुद्ध तक्रार नोंदवू शकता. जर एखाद्या व्यक्तीने पूर्वी कधीही कर्ज किंवा क्रेडिट कार्ड घेतले नसेल आणि तुमची 'क्रेडिट हिस्ट्री' उपलब्ध नसेल तर वित्त पुरवठादारांना तुमची पत आणि तुम्हाला कर्ज देण्यात असलेली जोखीम ठरवणे कठीण होते. तुमचा क्रेडिट स्कोअर तयार करण्यासाठी 'एंट्री लेव्हल क्रेडिट कार्ड' मिळवा. या क्रेडिट कार्डचा वारंवार वापर करा आणि मुदतीच्या कालावधीत सकारात्मक क्रेडिट इतिहास तयार करण्यासाठी वेळेवर पेमेंट करण्याची खात्री करा. तुमच्या बँक मुदत ठेवीवर तुम्ही तारण कर्ज घेऊन तुम्ही तुमची क्रेडिट हिस्ट्री तयार करू शकता. हप्त्यावर फोन घेतल्याने 'क्रेडिट हिस्ट्री' तयार होते. गृहउपयोगी वस्तूसाठी कर्ज घेतल्यास या कर्जाची मुदत साधारण वर्षभर असते. या कर्जाची वेळेवर परतफेड केल्याने तुमची 'क्रेडिट हिस्ट्री' आणि क्रेडिट स्कोअर तयार करण्यात मदत होऊ शकते.

एटीएम मधून विनाकार्ड काढा रोख रक्कम

समजा तुम्ही एटीएमवर रोख रक्कम काढायला गेलात आणि तुमच्या लक्षात आले की डेबिट कार्ड जवळ नाही... काही हरकत नाही. कारण विना एटीएम कार्ड तुम्हाला रक्कम काढता येईल. या सुविधेचे नाव कार्डलेस कॅश विड्रॉल असे आहे. या अंतर्गत युपीआय पेमेंट ॲपच्या मदतीने क्युआर कोड स्कॅन करून एटीएम मधून रक्कम काढता येते. त्यासाठी काही गोष्टी लक्षात ठेवणे गरजेचे आहे.

अशी करा प्रक्रिया...

- युपीआय ॲप्लिकेशनमध्ये नोंदणीकृत कुणीही व्यक्ती युपीआय-एटीएमचा उपयोग करू शकते.

- सर्वात आधी एटीएम मशिनवर जाऊन UPI Cardless Cash / QR Cash हा पर्याय निवडा.
- त्यानंतर तुमची रक्कम नोंदवा आणि पुढील प्रक्रिया पूर्ण करा.
- रक्कम टाकल्यानंतर एटीएम मशिनवर एक क्युआर कोड येईल.
- हा क्युआर कोड मोबाईलमध्ये असलेल्या गुगल पे/फोन पे/पेटीएम वा अन्य ॲपच्या मदतीने स्कॅन करा.
- त्यानंतर युपीआय पिन टाका.
- प्रक्रिया पूर्ण होताच तुम्हाला रोख रक्कम मिळेल.

साभार : दैनिक सामना

सायबर फ्रॉडपासून सावधान !

- **ओटीपी फ्रॉड** : स्कॅमर्स युजर्सला भूलवून ओटीपी घेतात आणि त्याचा गैरवापर करतात.
- **युपीआय मनी रिक्वेस्ट फ्रॉड** : स्कॅमर्सकडून फेक मनी रिक्वेस्ट पाठवली जाते. स्कॅमर्स कॉल करून रिक्वेस्ट प्रोसेस पूर्ण करण्यास सांगतात.
- **बँक अकाऊंट डिऑक्टिवेट** : अनेकदा कॉलवर तुमचे बँक अकाऊंट डिऑक्टिवेट होणार असे सांगितले जाते. ते होऊ नये म्हणून तुमची गोपनीय माहिती मागवली जाते. तसेच काही लिंक देऊन युजर्सना बनावट वेबसाईटवर घेऊन जातात. तिथे पण खाजगी आणि आर्थिक माहिती घेतली जाते.

- **केवायसी अपडेट** : केवायसीच्या नावाखाली स्कॅमर्स युजर्सला कॉल करतात. तुमचे केवायसी अपडेट झालेले नाही, असे सांगतात.
- **वीज बिलाचा फ्रॉड** : काही महिन्यांपूर्वी तुम्ही विजेचे बिल भरलेले नाही, असे सांगणारे फ्रॉड कॉल याचचे. कशी काळजी घ्याल ?
- कोणत्याही वेबसाईटची वैधता तपासल्याशिवाय त्यावर भेट देऊ नका. ● अनोळखी ई-मेल, मेसेज किंवा फोन कॉलपासून सावधान. विशेष करून कुणी खाजगी किंवा आर्थिक माहिती मागितली तर शेअर करू नका वा लिंकवर क्लिक करू नका. ● कुणालाही क्रेडिट कार्ड किंवा पासवर्ड शेअर करू नका.

साभार : दैनिक सामना

अशी घ्या खबरदारी...

- मोबाईलवर आलेला कोणताही ओटीपी कोणालाही सांगू नका. तसेच अचानक ओटीपी आल्यास खबरदारी घ्यावी.
- बँक खाते क्रमांक तसेच डेबिट व क्रेडिट कार्डवरील १४ अंकी नंबर पाठीमागील सीव्हीसी क्रमांक कोणालाही देऊ नये.
- काही सुविधा सुरू किंवा बंद करायच्या असल्यास बँक शाखेत जाऊन चौकशी करावी किंवा बँकेच्या अधिकृत संकेतस्थळ, संपर्क क्रमांकावरून माहिती घ्यावी.

- सोशल मीडिया, व्हॉट्सॲपवरून आलेल्या अनोळखी लिंकवर क्लिक करू नये.
- एनी डेस्क किंवा अनोळखी व्यक्तींनी सांगितलेले ॲप स्वतःच्या मोबाईलवर इन्स्टॉल करू नये.

साभार : दैनिक पुढारी

लवकर निवृत्त होण्यासाठी आर्थिक नियोजन धोरण

सेवानिवृत्तीबद्दल काहीही चर्चा निघाली की, आपण आपोआप ६० वर्षे आणि त्याहून अधिक वयाचा विचार करतो. आपण आपली सेवानिवृत्ती किमान एक दशक - ५० वर्षे किंवा त्याहून अलीकडे आणू शकलो तर... अवघड किंवा अशक्य वाटते ना; परंतु योग्य नियोजन आणि अंमलबजावणी केल्यास ते नक्कीच होऊ शकते.

लवकरच्या निवृत्तीचे नियोजन करण्यासाठी तुमच्या संपत्तीचा दीर्घकालीन विचार करणे आणि आर्थिक स्थिरता सुनिश्चित करण्यासाठी स्पष्टता असणे आणि लवकर नियोजन करणे आवश्यक आहे. यामध्ये तुमची आर्थिक उद्दिष्टे ओळखणे, सध्याच्या आर्थिक स्थितीचे मूल्यांकन करणे आणि बचत, गुंतवणूक आणि खर्च यांचा समावेश असलेली सर्वसमावेशक योजना तयार करणे समाविष्ट आहे.

प्रथम आणि सर्वात महत्त्वाचे : कॉर्पस गणना

सेवानिवृत्तीनंतरच्या निधीची गणना करणे ही एक महत्त्वाची बाब आहे, कारण त्यातून तुम्हाला किती पैसे वाचवायचे आहेत आणि सेवानिवृत्तीसाठी किती पैसे गुंतवायचे आहेत, आर्थिक स्वातंत्र्य मिळवण्यासाठी आणि त्यानंतरची इष्ट जीवनशैली जगण्यासाठी किती पैसे लागतील, हे ठरेल.

उदाहरणार्थ : समजा तुम्ही ४० व्या वर्षी निवृत्त होण्याचा विचार करणारे २५ वर्षांचे आहात. २०२३ मध्ये तुमचा मासिक खर्च ४०,००० रुपये आहे. वार्षिक ६ टक्के महागाई गृहित धरून, जेव्हा तुम्ही १५ वर्षांत ४० वर्षांचे व्हाल, तेव्हा २०३८ मध्ये तुमचा मासिक खर्च अंदाजे ९५,८६२ रुपये असेल. शिवाय, तुम्ही निवृत्त झाल्यानंतरदेखील तुम्हाला महागाईचे परिणाम अनुभवावे लागतील. यानुसार, तुमच्या सेवानिवृत्ती निधीमध्ये या सर्व गोष्टी प्रतिबिंबित होणे आवश्यक आहे. तुम्हाला वयाच्या ४०व्या वर्षी वार्षिक खर्च म्हणून ११.५ लाखांची आवश्यकता असल्यास, महागाईमुळे हा खर्च तुमच्या वयाच्या सत्तरीत किंवा ऐंशीच्या काळापर्यंत आणखी वाढण्याची शक्यता आहे, म्हणून सेवानिवृत्ती निधीच्या गणनेमध्ये दरवर्षी वाढीव खर्चाचा समावेश असणे आवश्यक आहे.

फायर (एफआयआरई) पद्धत : लवकर सेवानिवृत्तीसाठी पैसे वाचवण्याची एक लोकप्रिय पद्धत म्हणजे एफआयआरई (आर्थिक स्वातंत्र्य, निवृत्ती लवकर) पद्धत. एफआयआरई पद्धत जास्तीत जास्त बचतीसाठी काटकसरी जीवनशैली जगण्यावर, कर्जाची लवकर परतफेड करण्यावर आणि आक्रमक

गुंतवणुकीद्वारे सक्रिय परतावा निर्माण करण्यावर लक्ष केंद्रित करते.

वाढीस हातभार लावणारे क्रेडिट : क्रेडिटचा उपयोग शहाणपणाने केल्यास फायदा होऊ शकतो. तुम्ही तुमच्या वाढत्या मालमत्तेला निधी देण्यासाठी क्रेडिट वापरू शकता जे दीर्घकाळ संपत्ती निर्माण करण्यात मदत करेल आणि अशा प्रकारे तुम्हाला आर्थिकदृष्ट्या अधिक स्वतंत्र बनवेल. दीर्घकालीन बचत योजनांमध्ये मुदतीपूर्वी पैसे काढण्याऐवजी ज्यामध्ये व्याजाचे नुकसान होऊ शकते, आपत्कालीन परिस्थितीत तरलता निर्माण करण्यास क्रेडिट मदत करू शकते.

तुमच्या गरजा आणि आकांक्षा पूर्ण करण्यासाठी गृहकर्ज, वाहन कर्ज, ग्राहक टिकाऊ कर्ज किंवा वैयक्तिक कर्ज यासारखे कर्जांमध्ये विविध पर्याय आहेत.

गुंतवणूक करा - तुमचे पैसे तुमच्यासाठी काम करू दे

निवृत्तीसाठीचा कॉर्पस तयार करू पाहणाऱ्या व्यक्तींसाठी विविध प्रकारचे गुंतवणुकीचे पर्याय उपलब्ध आहेत. जर तुम्ही उच्च जोखीम मार्गाने संपत्तीमध्ये जास्त वाढ करू पहात असाल, तर शेअर बाजारातील गुंतवणूक हा तुमच्याकडे असलेल्या पर्यायांपैकी एक पर्याय आहे. तुम्ही थेट शेअर्समध्ये किंवा आयपीओद्वारे किंवा म्युच्युअल फंडांमध्ये सिस्टिमॅटिक इन्व्हेस्टमेंट प्लॅन (एसआयपी) द्वारे गुंतवणूक करू शकता.

आर्थिक सल्लागार नेमताना काय विचारात घ्यावे ?

तुमच्या लवकर सेवानिवृत्तीची योजना करण्यासाठी आर्थिक सल्लागार नियुक्त करताना, त्यांची पात्रता आणि अनुभव, फी संरचना, गुंतवणूक तत्त्वज्ञान आणि जोखीम व्यवस्थापनाचा दृष्टिकोन विचारात घेणे महत्त्वाचे आहे. तुमची अनन्य ध्येये, जोखीम सहनशीलता आणि आर्थिक परिस्थिती यांचा : विचार करणारी वैयक्तिकृत सेवानिवृत्ती योजना विकसित करण्यासाठी एक चांगला आर्थिक सल्लागार तुमच्यासोबत काम करू शकेल आणि तुम्हाला तुमची सेवानिवृत्तीची । उद्दिष्टे साध्य करण्यात मदत करण्यासाठी सतत समर्थन आणि मार्गदर्शन प्रदान करेल. आजच्या व्यस्त जीवनात आणि जगात, तुम्हाला छंद किंवा तुम्हाला नेहमी करायच्या होत्या अशा गोष्टींसाठी कदाचित वेळ मिळणार नाही; परंतु योग्य वयात लवकर निवृत्ती घेतल्याने तुम्हाला हवा तसा वेळ मिळेल.

साभार : दैनिक पुण्यनगरी

आर्थिक फसवणूक कशी टाळाल?

स्मार्टफोनचा वापर हा आधुनिक जीवनशैलीचा एक अविभाज्य भाग बनला आहे. देशात होणाऱ्या बँकिंग व्यवहारांपैकी ५० टक्क्यांहून अधिक व्यवहार स्मार्टफोन किंवा इंटरनेट बँकिंगच्या माध्यमातून होत सतर्क आहेत. आपल्यापैकी बरेच जण युनिफाइड पेमेंट्स इंटरफेस (यूपीआय)', गूगल पे, क्यूआर कोड यांसारख्या देयकांचा वापर रोखीच्या व्यवहारांसाठी करतात. खरे तर, स्वतःला अद्ययावत ठेवणे आणि बदलत्या युगात आपण शर्यतीत मागे राहणार नाही त्याची काळजी घेणे ही काळाची गरज आहे.

डिजिटल बँकिंगचे सर्वात महत्त्वाचे वैशिष्ट्य म्हणजे बँकेत जाण्यापासून सुटका करणारे आणि पाकिटात कमी रोकड बाळगावयास लावणारे आहे. डिजिटल मंच हे सोयीचे असले तरी जागरूक नसलेल्या निष्पाप वापरकर्त्यांची आर्थिक फसवणूक करणाऱ्यांसाठी कुरण बनले आहे. या मंचाचे अनेक वापरकर्ते फसवणूक करणाऱ्यांच्या क्लृप्त्यांना बळी पडले आहेत. परिणामी कष्टाने कमावलेला पैसा जागरूकता न बाळगण्याने गमावावा लागला आहे. दिवसेंदिवस सायबर गुन्ह्यांमध्ये वाढ होताना दिसत आहे. डिजिटल जगात असे असंख्य मार्ग आहेत, ज्याद्वारे तुम्ही तुमची गोपनीय माहिती एखाद्या दुव्या (लिंक) द्वारे, किंवा कॉलद्वारे उघड केल्याने आर्थिक फसवणुकीला आमंत्रण देत असता. फसवणूक होण्यास दोन मुख्य घटक कारणीभूत आहेत, एक म्हणजेच फसवणूक करण्याची संधी आणि तुमच्या व्यवहारांवर पाळत ठेवण्याची कमतरता होय.

आर्थिक फसवणुकीत मुख्यत्वे खोटे दावे (बँकेतून बोलत आहोत), सत्य लपविणे (तुमची केवायसी असताना देखील केवायसी केलेले नाही म्हणून खाते बंद होईल), पोकळ आश्वासने (तुमच्या जुन्या एका पॉलिसीची मुदतपूर्ती झाली असून विमा कंपनीला तुम्हाला या पॉलिसीचे १० लाख द्यायचे आहेत यासाठी तुमची ओळख पटविणे अनिवार्य आहे.) यासारख्या फसव्या कृतींचा समावेश होतो.

फसवणूक करणारी व्यक्ती ज्याची फसवणूक करायची आहे, अशा व्यक्तीशी खालीलपैकी एक किंवा अनेक गोष्टी करतात.

* असत्य हे सत्य म्हणून सांगितले जाते (वर उल्लेख केलेले दहा लाखांचे उदाहरण). ज्याची फसवणूक करायची त्याला फसवणूक करणाऱ्याच्या अस्तित्वाबद्दल शंकासुद्धा मनात येत नाही.

* पूर्तता न होणाऱ्या गोष्टी सत्य म्हणून सांगणे.

* इतर कोणत्याही फसव्या कृतीत गुंतविणे.

* कायद्याने विशेषतः फसवणूक म्हणून घोषित केलेली कोणतीही कृती न करणे.

फसवणुकीमुळे व्यक्ती आणि व्यवसायांना अनेक संधी गमावाव्या लागतात. तसेच फसवणुकीमुळे आर्थिक नुकसानाव्यतिरिक्त मानसिक आणि शारीरिक आघात होऊ शकतो. ज्या मार्गांनी या मंचाच्या वापरकर्त्यांची फसवणूक केली जाते त्या तंत्राबद्दल जाणून घेऊ.

फिशिंग : फिशिंग म्हणजे कोणत्याही प्रकारची संवेदनशील किंवा वैयक्तिक माहिती जसे की 'लॉगिन' साठी लागणारी माहिती (लॉगिन आयडी आणि पासवर्ड) बँक खात्याचा तपशील आणि क्रेडिट/डेबिट कार्डाचा तपशील किंवा अगदी वैयक्तिक ओळख पाटविण्यासाठी लागणारी माहिती (जसे की, तुमची जन्मतारीख, पॅन, आधार क्रमांक) फसव्या मार्गाने मिळवण्याचा प्रयत्न आहे.

विशिंग : व्हाईस किंवा व्हीओआयपी फिशिंग म्हणजेच 'विशिंग' होय. ही एक इलेक्ट्रॉनिक फसवणूक युक्ती आहे, जी व्हाईस ईमेल, व्हाईस ओव्हर आयपी, लँडलाइन किंवा सेल्युलर टेलिफोनद्वारे केली जाते. 'विशिंग' हे 'फिशिंग' चे टेलिफोन स्वरूप आहे, जेथे फसवणूक करणारे वापरकर्त्याला फोन कॉलवर दुसरे कोणीतरी असल्याचे भासवून संवेदनशील माहिती आमिष दाखवून उघड करण्यास सांगतात. ही खासगी माहिती फसवणुकीसाठी केली जाते.

स्मिशिंग: 'एसएमएस फिशिंग', म्हणजेच 'स्मिशिंग'. यामध्ये वापरकर्त्याला ट्रोजन हॉर्स, व्हायरस किंवा इतर मालवेअर त्याच्या सेल्युलर फोन किंवा इतर मोबाइल डिव्हाइसवर डाउनलोड करण्यास भाग पाडून फसवले जाते. यात संवेदनशील माहिती उघड करण्यासाठी युक्ती वापरकर्त्याला 'एसएमएस' संदेशाच्या माध्यमातून पाठवलेले फसवे दुवे (लिंक) समाविष्ट असू शकतात.

आज आपण गणपत पाटील, (वय ६२) यांची फसवणूक कशी केली आणि त्यांना बँकेतून त्यांचे पैसे कसे परत मिळू शकले, हे जाणून घेण्याचा प्रयत्न करू. पाटील यांनी त्यांची मुदत ठेव वैद्यकीय कारणासाठी मुदतपूर्व बंद करून त्यांच्या बचत बँक खात्यात पैसे जमा करण्यासाठी बँकेशी संपर्क साधला. बँक अधिकाऱ्याने त्याला असे कळवले की, त्यांची मुदत ठेव आधीच बंद झाली असून खात्यात केवळ २०१ रुपये शिल्लक आहेत. पाटील यांना हे ऐकून धक्का बसला. कारण, त्यांनी याआधी बँकेशी मुदत ठेव बंद करण्याबाबत संपर्क केला नव्हता.

ते पूर्णपणे खचले आणि वारंवार बँकेकडे या बाबतीत पाठपुरावा केला. सतत पाठपुरावा करूनही त्यांना बँकेकडून समाधानकारक प्रतिसाद मिळाला नाही. अखेर त्यांनी बँकिंग लोकपालाकडे ऑनलाइन तक्रार दाखल केली.

बँकिंग लोकपालांनी केलेल्या चौकशीत या प्रकरणातील पुढील तथ्ये आढळून आली. पाटील यांनी सांगितले की, त्यांना एका व्यक्तीचा कॉल आला होता ज्यामध्ये असे म्हटले होते की, मी बँकेतून बोलतो आहे आणि केवायसी तपशील अद्ययावत करण्यासाठी आपल्याशी संपर्क केला आहे. तोतया बँक अधिकाऱ्याने पाटील यांना त्यांचा पॅन आणि जन्म तारीख विचारली. पाटील यांनी बँकेतून आला असल्याचा विश्वास ठेवून तपशील सांगितला. पाटील यांनी, त्यांच्या मोबाईल क्रमांकावर आलेला ओटीपी त्या तोतया बँक अधिकाऱ्याला व्यक्तीला दिला. फसवणूक करणाऱ्याने इंटरनेट बँकिंग सुविधा कार्यान्वित केल्याचे निदर्शनास आले आणि फोन केलेल्या तारखेला खात्याशी जोडलेला मोबाईल क्रमांक बदलला. असे केल्याने फोन करणाऱ्या व्यक्तीला खात्याच्या व्यवहाराचा तपशील जसे की ओटीपी आणि शिल्लक रक्कम त्याला त्याच्या अद्ययावत मोबाइल क्रमांकावर प्राप्त झाले. ३ ते ४ दिवसांनंतर फसवणूक करणाऱ्याने वैध ओटीपीसह इंटरनेट बँकिंगद्वारे खात्यात लॉगिन केले (जे नवीन मोबाइल क्रमांकावर वितरित केले गेले) आणि मुदत ठेव मुदतपूर्व बंद करून रक्कम पाटील यांच्या बचत बँक खात्यात जमा केली. यानंतर, फसवणूक करणाऱ्याने पाटील यांच्या बचत खात्यातून २०१ शिल्लक ठेवून उर्वरित रक्कम दुसऱ्या खात्यात हस्तांतरित केली.

लोकपालाचा निर्णय काय ?

बँकेने बँकिंग लोकपालांना ग्राहकाचे वर्तन निष्काळजीपणाचे होते आणि त्याची वैयक्तिक माहिती फोन करणाऱ्याला सांगितल्याने झालेल्या नुकसानीसाठी तो स्वतःच जबाबदार आहे. यामुळे बँकेला दोषी धरण्यात येऊ नये हे समजाविण्यासाठी बँकेने प्रयत्नांची पराकाष्ठा केली. पाटील यांची साक्ष नोंदविताना बँकिंग लोकपाल यांनी असे निरीक्षण नोंदविले की, खाते उघडण्याच्या वेळी ग्राहकाने इंटरनेट बँकिंग सुविधेचा पर्याय निवडला नव्हता. ग्राहकाने बँकेत येऊन मुदत ठेवीमध्ये पैसे गुंतविले होते. म्हणजे शाखेत फॉर्मवर स्वाक्षरी करून मुदत ठेव (एफडी) केली होती. या फसव्या व्यवहारापूर्वी. ग्राहकाने कधीही इंटरनेट बँकिंग चॅनलद्वारे कोणताही व्यवहार केला नव्हता. वारंवार विचारणा करूनही बँकेने ग्राहकाच्या तक्रारीला प्रतिसाद दिला नाही. वरील तथ्ये लक्षात घेऊन लोकपालांनी बँकेला मुदतठेव पुनर्संचयित करण्याचा आदेश दिला.

हे 'फिशिंग' हल्ल्याचे प्रकरण होते, ज्यामध्ये फसवणूक करणारा स्वतःला बँक अधिकारी म्हणून दाखवून ग्राहकांचा विश्वास मिळवू शकतो आणि फसवणूक करण्यास यशस्वी होतो. 'फिशिंग' हल्ल्यांमध्ये, ग्राहक ई-मेलला बळी पडू शकतात आणि पैसे गमावू शकतात. फसवणुकीला बळी पडू नये म्हणून काय करायला हवे ?

खात्यातून केलेल्या व्यवहारांबद्दल त्वरित सूचना प्राप्त करण्यासाठी एसएमएस बँकिंग सुविधेचा पर्याय निवडा.

- तुमच्या मोबाईल / ईमेलवर नियमितपणे आलेले मेसेज वाचण्याची सवय लावा.
 - तुम्ही फसव्या फोनला प्रतिसाद दिला नाहीत तर नक्कीच आकाश कोसळणार नाही. केवायसी तपशील अपडेट करण्यासाठी उपलब्ध पद्धती/पर्यायांची खात्री करण्यासाठी बँक शाखेशी चौकशी करा.
 - कॉल/मेलवर प्रतिसाद देण्याची घाई करू नका. बँकांच्या टोल फ्री क्रमांकावर कॉल करून सत्यता पडताळू शकता.
 - बँकेचा संपर्क क्रमांक / ग्राहक सेवा फोन नंबर तिच्या अधिकृत संकेतस्थळावर / स्रोतांद्वारे मिळावा.
 - खाते लॉगिन संदर्भातील गोपनीय माहिती, कार्डसंबंधित माहिती, पिन, पासवर्ड, ओटीपी, जन्मतारीख, आधार क्रमांक कोणालाही देऊ नका. ओटीपी कोणालाही देऊ नका.
 - ओटीपीच्या पावतीवरील संदेशातील मजकूर वाचा, जो खात्यातून केलेल्या व्यवहारासंबंधी माहिती मिळविण्यासाठी 'ट्रिगर' म्हणून कार्य करतो.
 - केवायसी कागदपत्रे अज्ञात किंवा अनोळखी व्यक्तीला देऊ नका.
 - शंका असल्यास, केवळ त्यांच्या अधिकृत संकेतस्थळावर प्रदान केलेली संपर्क माहिती वापरून व्यक्ती किंवा संस्थेशी (ईमेलमध्ये दावा केल्याप्रमाणे) संपर्क साधा.
 - अनपेक्षित ईमेलद्वारे सूचित केल्यावर कोणतीही वैयक्तिक, लॉगिन किंवा आर्थिक माहिती प्रविष्ट करू नका.
 - बँकेच्या वेबसाइट / बँकेच्या मोबाईल बँकिंग अनुप्रयोगांना भेट द्या आणि सूचना काळजीपूर्वक वाचा.
- अत्यंत सावधगिरी बाळगूनही तुम्ही अजाणतेपणी किंवा जाणतेपणी अशा कृत्यांना बळी पडल्यास, कृपया खालीलप्रमाणे कृती करा ;
- अशा घटनेची तत्काळ बँकेला तक्रार करा. शिवाय डिजिटल मंचावर कोणत्याही प्रकारचे व्यवहार करताना अत्यंत काळजी घ्या आणि स्वतःच्या संपत्तीचे रक्षण करा.

साभार : दैनिक लोकसत्ता

कर्ज काढण्याआधी तपासा या ५ गोष्टी

आर्थिक अडचणीत अनेकजण कर्जाचा पर्याय निवडतात. झटपट कर्ज देणाऱ्या बँका किंवा खाजगी वित्तीय संस्थांना संपर्क करतात. कालांतराने लक्षात येते की, तुमची फसगत झाली आहे. तुम्हाला अधिक रक्कम दीर्घकाळ भरावी लागणार आहे. नीट माहिती न घेता घाईघाईत कर्ज काढल्याने मोठे नुकसान झाले आहे. त्यामुळे कर्ज काढण्याआधी या ५ गोष्टींची शहानिशा करून घेतली पाहिजे.

१) आपल्या आर्थिक स्थितीचा अंदाज घ्या :- मासिक मिळकत किती आहे. घरखर्च आणि इतर गोष्टींसाठी किती पैसे लागतात, अचानक संकट आल्यास जवळ किती पैसे खिशात असले पाहिजेत. आदी गोष्टींची आधी पडताळणी करा. मगच किती कर्ज काढायचे, हे निश्चित करा.

२) कर्जाची मुदत लहान असू द्या :- दीर्घमुदत कर्जात व्याजापोटी अधिक नुकसान होते. १० वर्षे मुदतीसाठी ९.७५% व्याजदराने कर्जाच्या रकमेच्या ५७% इतके व्याजच द्यावे लागते. १५ वर्षांच्या अवधीसाठी हीच रक्कम ९१% तर २० वर्षांसाठी १२८% इतकी होते.

३) 'ईएमआय' मुळे ताण वाढता कामा नये :- ● मासिक हप्त्यामुळे इतर खर्चाचे नियोजन बिघडता कामा नये किंवा त्यावर ताण पडता कामा नये, याची काळजी घ्या. ● घर किंवा कार खरेदीसाठी मोठे कर्ज काढले तरी ईएमआय मासिक मिळकतीच्या १५% पेक्षा अधिक नसावा, याची काळजी घ्या.

४) स्वाक्षरी करण्यापूर्वी नियम, अटी वाचा :- कर्ज करारावर स्वाक्षरी करावी लागते. त्यात नियम, अटी, शर्ती, व्याजदर, लागणारा दंड, मुदतपूर्व परतफेडीचे नियम आदी माहिती दिलेली असते. काही माहिती क्लिष्ट स्वरूपात असू शकते. यातील काही बाबी समजल्या नसतील तर विचारून घ्या. ही माहिती नीट वाचून घ्या.

५) कर्जाचा विमा काढण्यास विसरू नका :- अचानक झालेला अपघात किंवा कर्ज काढणाऱ्या व्यक्तीचा मृत्यू झाल्यास कुटुंबावर ताण येऊ शकतो. त्यामुळे कर्ज काढताना त्याचा विमाही काढा. संकटकाळात कर्जाची फेड विमा कंपनी करते.

साभार : दैनिक लोकमत

वर्षभरात किती वेळा बँक स्टेटमेंट तपासावे?

बँक स्टेटमेंट म्हणजे आपल्या खात्यात ठराविक कालावधीत झालेल्या व्यवहारांची नोंद. त्यात व्यवहारांचे थोडक्यात वर्णन असते. बँक स्टेटमेंटमध्ये ठेवी, शुल्क, पैसे काढणे आणि एखाद्या कालावधीची सुरुवात आणि शेवटची शिल्लक याची माहिती असते हे स्टेटमेंट तपासण्याचेही काही फायदेही आहेत. तरी वर्षातून किती वेळा बँक स्टेटमेंट तपासायचे असा प्रश्न पडतो.

बहुतांश बँक ग्राहकांना या प्रश्नाचे उत्तर माहिती नाही. सामान्यतः ग्राहक बँक स्टेटमेंट तेव्हाच तपासतात, जेव्हा त्यांना ते कुठे तरी द्यायचे असते. पण ही सवय चुकीची आहे. आपण दरमहा आपले खाते स्टेटमेंट तपासले पाहिजे. या लेखाच्या माध्यमातून नियमित अंतराने बँक स्टेटमेंट तपासण्याचे काय फायदे आहेत ते पाहू या...

बँकांनी कापलेले शुल्क समजते

आपल्याला माहिती नसलेल्या विविध व्यवहारांवर बँका ठराविक रक्कम आकारू शकतात. उदाहरणार्थ काही बँका खात्याचा तपशील, डुप्लिकेट पासबुक जारी करणे, वार्षिक डेबिट कार्ड इत्यादींवर काही रक्कम कापली जाते. बँकेने विनाकारण कोणतेही शुल्क कापले असेल. तर त्याची माहिती

तुम्हाला बँक स्टेटमेंटमध्ये मिळेल.

फसवणूक किंवा घोटाळ्याची माहिती कळते

हल्ली सर्रास बँक घोटाळे होतात. बँका तुम्हाला प्रत्येक व्यवहाराची माहिती एसएमएसद्वारे देतात. परंतु अनेकवेळा मेसेज येत नाहीत. अशावेळी तुमच्या बँक खात्यातून रक्कम गहाळ झाली असेल तर त्याची माहिती बँक स्टेटमेंटवरूनच कळते. तुमची फसवणूक झाली असेल तर बँकखात्याचे स्टेटमेंट पुरावा म्हणून वापरता येऊ शकते.

गुंतवणुकीसाठी मदत होण्याची शक्यता

दर महिन्याला बँक खाते तपासल्यास प्रत्येक खात्यातील शिल्लकीच्या रकमेचा आढावा घेता येऊ शकतो ही शिल्लक रक्कम अन्यत्र गुंतवून तुम्ही अतिरिक्त उत्पन्नही मिळवू शकता.

खर्चाचा मागोवा घेता येतो

बँकेचे स्टेटमेंट पाहिल्यामुळे विनाकारण खर्च नियंत्रित करणे शक्य होते. उदाहरणार्थ रेस्टॉरंटची बिले, ऑनलाईन शॉपिंग इत्यादी सहजपणे आपल्या बँक स्टेटमेंटवरील खर्च दर्शवू शकतात. त्याद्वारे खर्चाचा मागोवा घेणे शक्य होते.

साभार : दैनिक महाराष्ट्र टाईम्स

‘टीडीएस’ साठी ई-प्रमाणपत्र

काही करदात्यांचे उत्पन्न करपात्र अधिक मर्यादित नसताना आणि सार्वजनिक न्यासासारख्या करदात्यांचे बहुतांश उत्पन्न करमुक्त असताना प्रासिकर कायद्यातील उद्गम करकपातीच्या (टीडीएस) तरतुदीनुसार त्यांच्या उत्पन्नातून सक्तीची .. करकपात केली जाते. अनिवासी नागरिकांच्या बाबतीत त्यांचे सर्व मुख्य उत्पन्न परदेशातून मिळालेले असतानाही भारतात मिळालेल्या उत्पन्नातून करकपात करावी लागते. त्यामुळे - अशा करदात्यांना प्रासिकर विभागाकडून - कापला गेलेला कर परत मिळविण्यासाठी वर्षभर थांबून प्रासिकर विवरणपत्र दाखल करून तो मिळवावा लागतो. यात विलंबदेखील होण्याची शक्यता असते. याखेरीज ज्यांचे उत्पन्न करपात्र नाही, अशा करदात्यांकडून एक तर प्रासिकर जमा करणे योग्य नसताना जमा केला जातो. काहींचे उत्पन्न निम्न करदरात करपात्र असताना त्यांच्याकडून अधिक कर वसूल होणे योग्य नाही म्हणून अशा करदात्यांना न्याय देण्यासाठी कमी किंवा शून्य दराने करकपात करण्याची परवानगी देणारे 'प्रमाणपत्र' प्रासिकर विभागामार्फत जारी करण्याची तरतूद कायद्यांतर्गत उपलब्ध आहे. पगार, मुदत ठेवीवरील व्याज, लाभांश, रोख्यांवरील व्याज, घरभाडे, व्यावसायिक किंवा तांत्रिक सेवांसाठीचे शुल्क, स्थावर मालमत्तेचे अनिवार्य संपादन केल्यावर दिलेली नुकसानभरपाईची रक्कम यासारख्या उत्पन्नाबाबत हे प्रमाणपत्र मिळू शकते.

पारदर्शक ई-प्रक्रिया

पूर्वी प्रत्यक्ष संपर्काने होणारी ही प्रक्रिया तेवढी पारदर्शक नव्हती व करदात्यांना असे प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी प्रासिकर विभागाचे खेडे मारावे लागत होते. तथापि, आता या करदात्यांच्या या मागणीच्या सुलभतेसाठी प्रासिकर विभागाने ई-प्रक्रिया अंतिम केली असून, ती पूर्णतः कार्यान्वितही झाली आहे. त्यामुळे आता करदाते कमी किंवा शून्य 'टीडीएस'साठी (उद्गम करकपात) पात्र असल्यास, हे प्रमाणपत्र मिळवू शकतात.

कधी निघणार अर्ज निकाली ?

प्रासिकर विभागाला, ज्या महिन्यात सर्व बाबतीत पूर्ण असलेला अर्ज प्राप्त झाला आहे, त्या महिन्याच्या अखेरीपासून ३० दिवसांच्या आत मूल्यांकन अधिकाऱ्याने १९७ अंतर्गत अर्ज निकाली काढणे बंधनकारक आहे. आर्थिक वर्ष २०२३-२४ करिता असे प्रमाणपत्र करदात्यास आवश्यक असेल, तर १५ मार्च २०२४ पूर्वी अर्ज करावा, असे आवाहन प्रासिकर विभागाने केले आहे. नंतर अर्ज दाखल झाल्यास प्रमाणपत्राच्या

तारखेनंतरचेच प्रमाणपत्र मिळू शकेल पूर्ण वर्षाचे नाही, असेही स्पष्ट करण्यात आले आहे.

प्रक्रियेसाठी आवश्यक कागदपत्रे

प्रासिकर अधिकारी करदात्याच्या अंदाजे उत्पन्नावर असणारा देय कराची पडताळणी करतील, याखेरीज मागील तीन वर्षांचा देय कर, विद्यमान दायित्व व आगाऊ करभरणा या निकषांवर आधारित विद्यमान व अंदाजित करदायित्व निश्चित करतील. करदात्याला मागील चार वर्षांतील प्रासिका विवरणपत्र भरण्याची अट आहे. या सर्वांच्या आधारे मूल्यांकन अधिकारी प्रमाणपत्र जारी करायचे की नाही हे ठरवू शकतात. प्रमाणपत्र जारी करायचे असेल, तर ते विशिष्ट कालावधीसाठीच असते. या सुविधेचा करदात्यांनी जरूर लाभ घ्यावा.

प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी..

प्रासिकर संचालनालयाच्या अधिसूचचेनुसार प्रथम करदात्याला 'ट्रेसेस' (www.tdscpc.gov.in) वर 'पॅन' सह नोंदणी करणे आवश्यक आहे. लॉग-इन केल्यानंतर, कलम १९७ अंतर्गत शून्य किंवा कमी 'टीडीएस' प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी फॉर्म १३ पूर्ण भरून व डिजिटलसह सहीचा वापर करून तो दाखल करणे आवश्यक आहे. त्यासाठी पुढील प्रक्रिया करणे आवश्यक आहे.

- १) ट्रेसेसमध्ये लॉग इन करा आणि स्टेटमेंट्स/फॉर्म टॅब अंतर्गत फॉर्म १३ साठी विनंती निवडा
- २) फॉर्म १३ मध्ये मागितलेली सर्व माहिती योग्य तपशील भरा.
- ३) योग्य कागदपत्रे अपलोड करून डिजिटल स्वाक्षरी किंवा ईव्हीसी वापरून फॉर्म दाखल करा.
- ४) पुढील प्रक्रिया स्वयंचलित असेल. करकपात न करणाऱ्याची वा कमी दराने करण्याची परवानगी देणारे 'प्रमाणपत्र' जे व्यक्ती करकपात करित आहे, तिला परस्पर विभागामार्फत दिले जाईल.

ज्येष्ठांनी कर कसा वाचवावा?

वार्षिक व्याज देणारी मुदत ठेवी असो किंवा तिमाही, अर्धवार्षिक तत्त्वावर व्याज देणारी मुदत ठेवीचा प्रकार असो, यावर प्रत्येक आर्थिक वर्षात मिळणाऱ्या व्याजावर कर भरावाच लागतो. हा कर गुंतवणूकदारांच्या कराच्या स्लॅबनुसार आकारला जातो.

कर बचत मुदत ठेवीतून ज्येष्ठ नागरिक कर सवलत मिळवू शकतात. ज्येष्ठांनी कर बचतीसाठी कर बचत योजनेत किती पैसे ठेवावेत, हे जाणून घेऊ.

कर बचत ठेवी आपल्याला प्रासिकर अधिनियम १९६१ च्या कलम ८०सी नुसार दीड लाखापर्यंत कर वाचविण्यास मदत करते. या ठेवीवर मिळणारे व्याज हे करपात्र असते. अर्थात आपण ज्येष्ठ नागरिक असाल तर काही सवलतीमुळे कर बचत ठेवीच्या माध्यमातून करमुक्त परतावा मिळवण्याचा एक मार्ग आहे. हे तंत्र कसे काम करते आणि संपूर्णपणे करमुक्त परतावा मिळवण्यासाठी ज्येष्ठ नागरिकांनी किती गुंतवणूक करावयाची हवी, हे जाणून घेऊ. दरमहा व्याज देणारी किंवा वार्षिक व्याज देणारी मुदत ठेव असणारी योजना असली तरी आपल्याला प्रत्येक आर्थिक वर्षात मिळणाऱ्या व्याजावर कर भरावा लागतो. ज्येष्ठ नागरिकांना दिलेल्या काही सवलती वगळता हे व्याज गुंतवणूकदारांच्या टॅक्स स्लॅबनुसार करपात्र असते.

ज्येष्ठांच्या ठेवीवरील कर कपातीचे नियम

ज्येष्ठ नागरिक किंवा ६० वर्षे किंवा त्यापेक्षा अधिक वयोगटातील लोकांना प्रासिकर कायदा ८०सी नुसार दीड लाखापर्यंत कर बचत करण्याची सवलत आहे. शिवाय ते प्रत्येक आर्थिक वर्षात अतिरिक्त ५० हजारांपर्यंत कर कपातीचा दावा करू शकतात. प्रासिकर अधिनियम १९६१ च्या कलम ८० टीटीबी नुसार एकूण उत्पन्नाच्यामध्ये हा अतिरिक्त बचत देणारा कायदा आहे. हा कायदा कर बचत मुदत ठेवीवर मिळणाऱ्या व्याजांवर लागू होतो. लक्षात ठेवा, प्रत्येक आर्थिक वर्षात ५० हजारांची मर्यादा ही बँकेत जमा असलेली रक्कम म्हणजे बचत खाते असो किंवा मुदत ठेवी असो, पोस्टातील बचत योजना किंवा बँकिंग व्यवसायात असलेल्या सहकारी बँक असो तेथील ठेवींवर मिळणाऱ्या व्याजावर हा नियम लागू होतो. म्हणजे को-ऑपरेटिव्ह सोसायटी बँक, सहकारी बँक भूमीविकास बँक आदी. कलम ८० टीटीबी पासून कमाल फायदा मिळवण्यासाठी ज्येष्ठ नागरिकांनी अशी गुंतवणूक करावी की त्यातून मिळणारे

व्याज हे ५० हजारांपेक्षा कमीच राहिल किंवा आसपास राहिल. अर्थात, बहुतांश ज्येष्ठांचे जीवन हे प्रामुख्याने व्याजावर मिळणाऱ्या पैशावर अवलंबून असते. त्यामुळे ५० हजारांची मर्यादा ही पुरेशी राहू शकत नाही.

किती गुंतवणूक हवी ?

कर बचतीचा फायदा घेण्यासाठी आपण केवळ दीड लाखापर्यंतच गुंतवणूक करू शकता; पण सर्व पैसा एकाच ठिकाणी गुंतवण्यापेक्षा त्याची विभागणी करा आणि दरवर्षी टप्प्याटप्प्याने कर बचत योजनेत गुंतवणूक करा जेणेकरून पूर्णपणे करसवलत मिळेल. हे तंत्र कसे काम करेल, हे जाणून घेऊ! सर्व कर बचत मुदत ठेवीचा कालावधी हा पाच वर्षे निश्चित असतो. आपण दरवर्षी कर बचत मुदत ठेव खरेदी केली, तर त्याची मॅच्युरिटी दरवर्षी एक वर्षांने पुढे जाईल. सध्याच्या काळात अनेक नामांकित बँका ज्येष्ठ नागरिकांसाठी कर बचत मुदत ठेवीवर ७ ते ७.७५ टक्के व्याज देत आहेत. यानुसार ८० टीटीबीनुसार ५० हजारांची वार्षिक सवलतीची मर्यादा ओलांडली जाणार नाही, अशा रितीने पाच वर्षांसाठी गुंतवणूक योजना आखावी लागेल. हे गणित समजून घेण्यासाठी आगामी काळात ७ टक्के व्याज मिळत राहिल आणि हाच दर पुढेही सुरूच राहिल असे आपण गृहीत धरले आहे.

उदा. ज्येष्ठ नागरिक कर बचत मुदत ठेवीवर ७ टक्के व्याजदर दिले जात आहे. याप्रमाणे १ लाख २० हजार ५४६ रुपये गुंतवले असतील, तर त्यावर तिमाहीच्या आधारावर व्याज आकारणी होते. पहिल्या वर्षाच्या अखेरीस त्यावर ८,६६२ रुपये व्याज मिळेल. ही मर्यादा ५० हजारांच्या आत आहे. त्यामुळे त्यावर कोणताही कर भरावा लागणार नाही. शिवाय बँक या स्रोतावर कर कपात (टीडीएस) करणार नाही. कारण ही रक्कम टीडीएसच्या आत आहे (ज्येष्ठ नागरिकांसाठी ठेवीवरील व्याज एका आर्थिक वर्षात ५० हजारांपेक्षा कमी असेल तर टीडीएस आकारला जात नाही) दुसऱ्या वर्षी १,२९,२०९ रुपयांना (पहिल्या वर्षाचे व्याज आणि मूळ रक्कम) पुन्हा मुदत ठेवीत गुंतवले जाईल. आता दुसऱ्या वर्षी त्याच रकमेवर ७ टक्के दराने व्याज आकारणी होत असेल तर त्याला १७,९४७ रुपये व्याज मिळेल. यानुसार गुंतवणूकदार कलम ८० टीटीबी नुसार प्रासिकर कपातीसाठी दावा करू शकतो. त्यावर टीडीएसही आकारला जाणार नाही.

कार्ड स्वाईप करताय; सावधान !

सायबर गुन्हेगारांकडून विविध प्रकारे ऑनलाईन आर्थिक फसवणूकीचा प्रकार सुरूच आहे; मात्र डेबिट कार्ड, क्रेडिट कार्ड स्वाईप करताना खबरदारी घेणे तितकेच गरजेचे आहे. अन्यथा फसवणूकीलाही सामोरे जावे लागू शकते. शॉपिंग मॉल, पेट्रोल पंप, मेडिकल अशा वेगवेगळ्या ठिकाणी पॉईंट ऑफ सेल (पीओएस) यंत्राद्वारे डेबिट, क्रेडिट कार्डचा वापर करताना अधिक काळजी घेणे आवश्यक आहे.

डेबिट/कार्ड म्हणजे काय ?

डेबिट कार्ड :- डेबिट कार्डद्वारे त्याच्या बँक खात्यात उपलब्ध रकमेतून पैसे खर्च करण्याची परवानगी बँकेकडून दिली जाते. यासाठी एक विशिष्ट गोपनीय (पिन) क्रमांक दिलेला असतो. त्याचा वापर केल्याशिवाय कुठलाही आर्थिक व्यवहार पूर्ण होत नाही.

क्रेडिट कार्ड :- एखाद्या फायनान्स कंपनी अथवा संस्थेकडून क्रेडिट कार्ड दिलेले असते. विविध उत्पादने व वस्तू खरेदी करण्यासाठी अर्थसहाय्य ती संस्था या कार्डाच्या माध्यमातून करत असते.

सीव्हीव्ही क्रमांक जपून वापरावा :- डेबिट कार्ड किंवा क्रेडिट पाठीमागील बाजूस असलेला तीन अंकी क्रमांक हा त्या कार्डाचा सीव्हीव्ही क्रमांक असतो. ऑनलाईन खरेदी करताना या क्रमांकाचा वापर केल्याशिवाय आर्थिक व्यवहार पूर्ण होत नाही. त्यावेळी हा क्रमांक टाकणे अनिवार्य असते. यामुळे ज्या ऑनलाईन संकेतस्थळाद्वारे आपण खरेदी करत आहोत ते

संकेतस्थळ अधिकृत असल्याची खात्री अगोदर करायला हवी. **फसवणूक झाल्यास या क्रमांकावर कॉल करा :-** ऑनलाईन फसवणूक केली तर त्याची माहिती तातडीने जवळच्या सायबर पोलीस ठाण्याला द्यावी. त्यासाठी १९३० हा हेल्पलाईन क्रमांक किंवा शहर सायबर पोलिसांच्या ०२५३-२३०५२२६ या क्रमांकावर संपर्क साधावा. ऑनलाईन कार्डचा वापर करत खरेदी करताना किंवा कुठल्याही ऑनलाईन व्यवहार करताना फसवणूक झाल्यास या क्रमांकावर संपर्क साधून मदत मिळवावी. तत्पूर्वी आपल्या संबंधित बँकेच्या हेल्पलाईन क्रमांकावर संपर्क साधून माहिती घ्यावी.

अशी घ्यावी खबरदारी :- ● तुमचा पिन क्रमांक लक्षात ठेवा, तो कोणालाही कोणत्याही स्वरूपात शेअर करू नका.

● कार्ड हरवले किंवा चोरी झाले, तर त्याची माहिती तत्काळ बँकेला कळवावी.

● व्यवहार करताना कार्डवर लक्ष ठेवा, कार्डची अदलाबदल होण्याचा व क्लोन करण्याचा धोका संभवतो.

● संशयास्पद ठिकाणी डेबिट, क्रेडिट कार्ड स्वाईप करणे टाळावे.

● ऑनलाईन व्यवहारात डेबिट कार्ड क्रमांक अथवा सीव्हीव्ही क्रमांक ही गोपनीय माहिती वेबसाईटवर सेव्ह करणे टाळा.

● एकदा तुम्ही तुमचे ऑनलाईन बँकिंग व्यवहार पूर्ण केल्यावर 'लॉग ऑफ' पर्याय निवडावा.

साभार : दैनिक लोकमत

एटीएमद्वारे पैसे काढताय? होऊ शकते तुमची फसवणूक

सावधान : डेबिट कार्डाची अदलाबदल करून घातला जातो गंडा

ऑनलाईन डिजिटल पेमेंट्स ॲप्लिकेशनचा अलीकडे वापर जरी वाढलेला असला तरी अद्यापही विविध बँकांच्या एटीएम केंद्रात जाऊन डेबिट कार्डाद्वारे पैसे काढणाऱ्यांचे प्रमाण फारसे काही कमी झालेले नाही. यामुळे एटीएम केंद्रांमध्ये काही भामट्यांकडून फसवणुकीचे प्रकार केले जात आहेत. एटीएममधून पैसे काढणाऱ्यांची दिशाभूल करत रक्कम पळविली जाते. एटीएम केंद्रांची आवश्यकता अजूनही लोकांना भासते कारण खिशात काही प्रमाणात रोख रक्कम ठेवण्यास प्रत्येक जण प्राधान्य देतो. यामुळे एटीएम केंद्रात फसवणुकीचे प्रकार अजूनही थांबलेले नाहीत. काही भामट्यांकडून वृद्ध आजी-आजोबा यांना हेरून त्यांची दिशाभूल करत डेबिट कार्डाची अदलाबदल करून गोपनीय क्रमांक जाणून घेत रक्कम परस्पर लांबविण्याचे प्रकार घडतात.

फसवणुकीच्या तक्रारी अधूनमधून येतात...

नाशिक शहर पोलीस आयुक्तालयाच्या हद्दीत एटीएम केंद्रात फसवणूक झाल्याच्या तक्रारी अधूनमधून वेगवेगळ्या पोलीस ठाण्यांकडे प्राप्त होत असतात. काही दिवसांपूर्वी नाशिकरोड भागात एका एटीएम केंद्रात यंत्रामध्ये कार्ड अडकल्यामुळे आजोबांना मदत करण्याचा बहाणा करत भामट्यांनी जुने दुसरे कार्ड हाती देत त्यांचे अस्सल कार्ड लांबवले होते. त्या कार्डाचा वापर करत २० हजार रुपये भामट्यांनी लांबविल्याची तक्रार नाशिकरोड पोलीस ठाण्यात प्राप्त झाली होती.

अशी होऊ शकते फसवणूक :-

१) एटीएममध्ये पैसे अडकत आहेत

एटीएम केंद्रात काही भामटे ग्राहक बनून प्रवेश करतात. यावेळी त्यांच्या हालचालींकडे बारकाईने लक्ष द्यायला हवे. त्यांच्याकडे काही बनावट डेबिट कार्डदेखील असतात. एटीएम यंत्र खराब आहे किंवा त्यामध्ये पैसे अडकून जात असल्याचे कारणे देत ते दिशाभूल करण्याचा प्रयत्न करतात. मुळात यंत्रात पैसे वगैरे अडकत नाही, तर ते पुन्हा बँक खात्यावर जमा होतात, हे लक्षात घेणे आवश्यक आहे.

२) कॅश बाहेर घेते तेथे पट्टी तर लावलेली नाही ना ?

एटीएम यंत्रामधून ज्या ठिकाणाहून नोटा बाहेर येतात त्या ठिकाणी काही भामट्यांकडून अगोदरच नजर चुकवून एक काळी पट्टीदेखील लावली जाते. यामुळे नोटा बाहेर अर्धवट येतात पण त्या दिसत नाही, आणि लोकांना वाटते की नोटा आल्याच नाही; मात्र त्या आलेल्या असतात. पट्टीमुळे त्या लक्षात येत नाही.

अशी घ्या काळजी

- एटीएम केंद्रात फसवणूक टाळण्यासाठी काळजीपूर्वक हाताळणी गरजेची आहे.
- आपल्या डेबिट कार्डाचा पासवर्ड कोणालाही सांगू नये.
- एटीएममध्ये आपल्याशिवाय दुसरा कोणी व्यक्ती नाही ना याची खात्री बाळगा.
- पैसे काढतांना तेथे कुठल्याही अनोळखी व्यक्तीची मदत घेणे टाळा.
- तांत्रिक अडचणी भासल्यास बँकेने नेमलेल्या सुरक्षा रक्षकाची मदत घ्यावी.

साभार : दैनिक लोकमत

‘लोन ऑप्स’ पासून सावध रहा ऑप्सचा वापर करून केली जाऊ शकते फसवणूक

स्मार्टफोन वापरणाऱ्या प्रत्येकाला दररोज कर्ज देणाऱ्या ऑप्सकडून मेसेज केले जातात किंवा फोन तरी केला जातो. मात्र कोणत्याही कागदपत्रांशिवाय स्वस्तात कर्ज देण्याचं आमिष दाखवणाऱ्या या ऑप्सपासून सावध रहाणे गरजेचे आहे.

सध्या किरकोळ रकमेचे ऑनलाईन कर्ज देणाऱ्या जाहिराती जवळपास सर्वच सोशल मिडियावर येत आहेत. गरजू लोकांना कर्ज देणारे अनेक ऑप्स आता प्ले स्टोअरवर आहेत. हे ऑप्स गरजूंना फक्त आधार कार्डवर किंवा फक्त पॅनकार्डवर कर्ज, विना हमीदार कर्ज देतात. कर्ज देण्याची रक्कम काही हजारांपासून ते लाखो रुपयांपर्यंत असू शकते. एकीकडे कर्ज देण्यासाठी बँका भरपूर कागदपत्रे मागतात. त्यानंतर त्या कागदपत्रांची पडताळणी करतात. या प्रक्रियेत बराच वेळ आणि पैसा खर्च होतो. मात्र दुसरीकडे या ऑप्सकडून तुलनेने कमी त्रासात कर्ज मिळते. कारण यात फक्त ज्याला कर्ज हवे आहे त्याच्या बँकेचे तपशील आणि आधार कार्ड, पॅन कार्ड मागितले जाते. ही कागदपत्रे दिल्यानंतर काही मिनिटांतच कर्जाची रक्कम कर्जदाराच्या बँक खात्यात जमा होते. हे सर्व जितके सोपे आणि सहज दिसते तितकाच त्यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर धोका असतो. कारण इथूनच ग्राहकांच्या फसवणूकीला खरी सुरुवात झालेली असते. असे कर्ज समाजात कर्जदाराची अतोनात बदनामी तर करतेच, प्रसंगी कर्जदाराच्या आयुष्याशी खेळदेखील ठरू शकते. झटपट आणि विनासायास कर्ज मिळण्याच्या या जाळ्यात तरूणाई मोठ्या प्रमाणात अडकते आहे.

ऑप्सचा वापर करून अशी केली जाऊ शकते फसवणूक :

- हे लोन ऑप्स डाऊनलोड केल्यानंतर काही परवानग्या वापरकर्त्याकडून मागितल्या जातात आणि वापरकर्ते कुठल्याही गोष्टींची शहानिशा न करता मागितलेल्या सर्व परवानग्या ऑप्सला पुरवतात. मग या ऑप्सद्वारे कॉन्टॅक्ट लिस्टसोबत फोटो, व्हिडीओ आणि लोकेशन्सवर नजर ठेवली जाते. तसेच तुम्ही वापरलेला पैसा, केलेले व्यवहार अशा सर्व गोष्टींवरदेखील नजर ठेवली जाते.

- पाच हजार रुपयांचं कर्ज घेतलं तर प्रोसेसिंग फीस आणि इतर चार्ज लावत या कंपनी कर्जदाराच्या हातात केवळ अडीच हजार रुपये टेकवतात. मात्र परतफेड करतेवेळी कर्जदाराला सात दिवसांत पाच हजार रुपये द्यावे लागतात.

- सात दिवसांत घेतलेले कर्ज फेडायचे असते, परंतु पाचव्या किंवा सहाव्या दिवसापासूनच ऑप्सकडून पैसे मागण्यासाठी तगादा लावला जातो.

- परतफेडीच्या ठरलेल्या मुदतीपेक्षा उशीर झाला तर प्रत्येक दिवसाच्या दंडाची रक्कम खूप मोठी असते. त्यामुळे कर्जदार जी रक्कम कर्ज म्हणून घेतो त्या रकमेपेक्षा व्याजाचा एक हप्ता मोठा असतो आणि कर्जदाराने संपूर्ण पैसे परत केले तरीदेखील ते पैसे मागत असतात. पुढे ते कर्जदाराच्या मोबाईलमधून कर्जदाराच्या जवळच्या नातेवाईकांचा मोबाईल नंतर घेऊन त्यांना कर्जदाराचे मॉर्फ केलेले अश्लील फोटो पाठवून कर्जदाराची बदनामी करतात.

- हे ऑप्स डाऊनलोड करताना कर्जदाराकडून कॉन्टॅक्ट आणि मेसेजरची परवानगी मागितली जाते. त्यामुळे हे ऑप्स कर्जदाराची सगळी कॉन्टॅक्ट लिस्ट चोरी करतात.

- वसुलीच्या वेळी कर्जदाराचे फोन कॉलला प्रतिसाद दिला नाही तर कर्जदाराच्या कॉन्टॅक्ट लिस्टमधील प्रत्येकाला कर्जदार फ्रॉड असल्याचा मेसेज जातो. वसुलीसाठी शिवीगाळ आणि धमकीदेखील दिली जाते.

- हे ऑप्स वापरकर्त्यांचा पर्सनल डेटा चोरून तो विकून भरपूर पैसा कमावतात. अनेक कर्जदारांवर धमक्यांच्या फोनला, बदनामीला कंटाळून आत्महत्या करण्याची वेळ येते.

काय काळजी घ्यावी ?

- अनोळखी ऑप्स डाऊनलोड करू नका.
- डाऊनलोड केलेल्या अनोळखी ऑप्सना तुमच्या मोबाईलच्या कॉन्टॅक्ट लिस्टचा तसेच फोन गॅलरीचा अॅक्सेस देऊ नका.
- धमक्या आल्यास घाबरून न जाता सायबर पोलिसांकडे तक्रार नोंदवा.

साभार : दैनिक दिव्य मराठी

महाराष्ट्र राज्य नागरी सहकारी बँकस् परिषद २०२३-२४

सहकार परिषद वृत्तांत

(शनिवार, २७ व रविवार २८ जानेवारी २०२४)

प्रधानमंत्री मा.ना. नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली व केंद्रीय सहकार मंत्री मा. ना. अमित शाह यांच्या मार्गदर्शनानुसार देशात सहकार क्षेत्राच्या माध्यमातून विकास घडवून आणण्यासाठी अनेक सकारात्मक पावले उचलण्यात आली आहेत. या नुसारच महाराष्ट्र राज्यातील सहकार क्षेत्राच्या विकासासाठी केंद्र सरकार आवश्यक ते सर्व सहकार्य करणार आहे, असे प्रतिपादन केंद्रीय सहकार राज्यमंत्री मा.ना.बी.एल. वर्मा यांनी केले.

दि नाशिक जिल्हा नागरी सहकारी बँकस् असोसिएशन नाशिक आयोजित दादासाहेब गायकवाड सभागृह, नाशिक येथे दोन दिवसीय महाराष्ट्र राज्य नागरी सहकारी बँक परिषद २०२३-२४ चे आयोजन करण्यात आले होते.

सहकार परिषदेच्या उद्घाटनप्रसंगी केंद्रीय सहकार राज्यमंत्री मा.ना.बी.एल. वर्मा बोलत होते. यावेळी केंद्रीय आरोग्य व कुटुंब कल्याण तथा आदिवासी विभाग राज्यमंत्री व सहकार परिषदेच्या स्वागताध्यक्षा मा.ना.डॉ. भारती पवार, राज्याचे सहकार मंत्री मा.ना. दिलीप वळसे-पाटील, राज्याचे सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री तथा पालकमंत्री मा.ना. दादाजी भुसे, खासदार मा.श्री.हेमंत गोडसे, महाराष्ट्र राज्याचे सहकार आयुक्त व निबंधक मा.श्री. अनिल कवडे, एनसीयुआय, नवी दिल्ली या संस्थेचे अध्यक्ष मा.श्री. दिलीप संघाणी, नॅफकब, नवी दिल्ली या संस्थेचे अध्यक्ष मा.श्री. ज्योतिंद्र मेहता सहकार परिषदेचे अध्यक्ष व निमंत्रक मा.श्री. विश्वास ठाकूर यांच्यासह राज्यातील विविध नागरी सहकारी बँकांचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, संचालक, मुख्य कार्य. अधिकारी, सरव्यवस्थापक वरिष्ठ पदाधिकारी असे २ हजारांहून अधिक प्रतिनिधी यावेळी उपस्थित होते.

केंद्रीय राज्यमंत्री मा.ना. बी.एल. वर्मा म्हणाले की, सहकारातून समृद्धी घडवून आणण्याच्या उद्देशाने केंद्र सरकारने

स्वतंत्र सहकार विभागाची निर्मिती करण्यात आली आहे. या विभागाच्या माध्यमातून सामान्य जनतेला आर्थिक आधार मिळण्यासाठी मदत होत आहे. राज्यात सहकार विभागाला येणाऱ्या अडचणी समजून घेऊन त्यावर उपाययोजना करण्याच्या दृष्टीने केंद्र सरकार नेहमीच प्रयत्नशील राहणार आहे.

आज सहकार क्षेत्र आपल्या अपेक्षेच्या पलीकडे विकासात्मक वाटचाल करत आहे. कोट्यवधी शेतकरी, वंचित, मागास, दलित, गरीब आणि उपेक्षित माता-भगिनींच्या विकासाचा मार्ग मोकळा करण्याचे काम करत आहे. त्याद्वारे माननीय पंतप्रधान यांच्या स्वप्नातील सर्वांचे स्वप्न पूर्ण होत आहे. 'सबका साथ-सबका विकास-सबका विश्वास' प्रत्येकाच्या प्रयत्नातून हे ध्येय साध्य केले जाऊ शकते.

माननीय पंतप्रधान मा.ना. नरेंद्रजी मोदी यांच्या मार्गदर्शनाखाली आणि आदरणीय सहकार मंत्री मा.ना. अमितभाई शाह यांच्या दूरदृष्टी आणि अथक परिश्रमाने सहकारी बँकांना त्यांच्या व्यवसायात येणाऱ्या अडचणी दूर करण्यासाठी आणि सुलभतेला चालना देण्यासाठी अनेक महत्त्वपूर्ण निर्णय घेण्यात आले. सहकाराच्या तत्वांनुसार काम करणाऱ्या नागरी सहकारी बँकांनी कोट्यवधी लोकांचा आर्थिक समावेश करण्यात आणि समाजाच्या तळागाळापर्यंत आर्थिक प्रगतीमध्ये महत्त्वाची भूमिका बजावली आहे.

नागरी सहकारी बँकांना अजूनही त्यांच्या पूर्ण क्षमतेने काम करायचे आहे आणि त्यासाठी त्यांना करावे लागेल.

०१. आर्थिकदृष्ट्या अधिक मजबूत व्हावे लागेल.
०२. आधुनिकीकरण करावे लागेल.
०३. एक मजबूत ब्रँड बनण्यासाठी आम्हाला आमची क्षमता वाढवावी लागेल.
०४. अधिकाधिक लोकांना सभासद करून आपला व्यवसाय वाढवावा लागेल.

या परिषदेत झालेल्या चर्चेतून सहकारावर आधारित विकासाचे मॉडेल मांडता येईल, त्यानुसार काम करून सहकारी बँका आपला व्यवसाय, आर्थिक ताकद आणि आधुनिकता वाढवून सध्याच्या आव्हानांना तोंड देऊ शकतील, समृद्धी आणण्यात यशस्वी होतील, अशी आशा आहे.

मा.ना.डॉ. भारती पवार आपल्या स्वागताध्यक्षीय भाषणात म्हणाल्या की, या दोन दिवसीय परिषदेच्या माध्यमातून सहकार क्षेत्रातील बँकांना येणाऱ्या अडचणी व सूचना यावर उपाययोजना करण्यासाठी प्रयत्न करण्यात येणार आहेत. बँकिंग क्षेत्रात डिजिटलायझेशनमुळे खूप मोठे सकारात्मक बदल झाले आहेत. सहकारातून समृद्धी यातूनच नागरी सहकारी बँकांना आर्थिक पाठबळ देऊन सक्षम करण्यासाठी केंद्र सरकारच्या सहकार मंत्रालयाची मदत होत आहे. आतापर्यंत साधारण २८ कोटी जनधन योजनेची बँक खाती उघडण्यात आली आहेत. याचा खूप लाभ होत आहे. तसेच नाशिक जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेला अडचणीतून बाहेर काढण्यासाठी सहकार्य करावे.

महाराष्ट्र राज्याचे सहकार मंत्री मा.ना. दिलीप वळसे पाटील म्हणाले की, देशामध्ये विशेषतः महाराष्ट्रामध्ये सहकार व सहकारी संस्थांची उज्वल अशी परंपरा असून या संस्थांनी सहकार क्षेत्राच्या माध्यमातून देशाच्या विकासामध्ये मोठे योगदान दिलेले आहे. सध्या जगामध्ये आर्थिक तसेच माहिती व तंत्रज्ञान क्षेत्रामध्ये मोठ्या प्रमाणात बदल होत आहेत. आजच्या युगामध्ये डिजीटायझेशन ही काळाची गरज आहे. सहकारी संस्थांच्या भवितव्याच्या दृष्टीने सर्वच संस्थांनी आधुनिक तंत्रज्ञान स्वीकारणे आवश्यक असून त्यासाठी भांडवल उभारणी खूप महत्त्वाची आहे. संस्थेचे संचालक व कर्मचारी यांनीही या तंत्रज्ञानाची माहिती घेऊन प्रशिक्षित होण्याची गरज आहे. आर्थिक साक्षरतेचे वाढते प्रमाण लक्षात घेऊन आर्थिक क्षेत्रात काम करणाऱ्या सहकारी संस्थांना विशेष महत्त्व प्राप्त झाले आहे. महाराष्ट्र हे देशातील सहकारी संस्थांची संख्या व योगदान या दृष्टिकोनातून अग्रगण्य राज्य आहे. राज्यातील विकासामध्ये सहकारी बँका, पतसंस्था, विविध कार्यकारी सेवा सहकारी संस्था, साखर कारखाने, सूतगिरण्या, दुध संस्था अशा अनेकविध ५६ प्रकारच्या संस्थांनी राज्यातील जनतेला समृद्ध करण्यासाठी प्रयत्न करीत आहेत. ग्रामीण भागामधून शेती व ग्रामीण विकासाच्या अनुषंगाने आवश्यक असणारा पत, वस्तु व सेवा पुरवठा याबाबत विशेषत्वाने काम करण्यात येत आहे. राज्यातील पतसंस्थांमध्ये ठेवीदारांच्या ठेवींना संरक्षण

मिळण्यासाठी राज्य शासनाने योजना तयार केली आहे. राज्य शासन यामध्ये १०० कोटी इतकी रक्कम देणार असून या संस्थांच्या बळकटीकरणासाठी केंद्र सरकारचेही योगदान मिळाल्यास या ठेवींना संरक्षण देण्याच्या रकमेमध्ये वाढ करणे शक्य होईल. या अनुषंगाने केंद्र सरकारने या व्यवस्थेसाठी किमान १०० कोटी रुपये द्यावेत, अशी मागणी या सहकार परिषदेच्या निमित्ताने करतो आहे.

परिषदेचे मुख्य आधारस्तंभ खा. हेमंत गोडसे म्हणाले की, सर्वसामान्य माणसाच्या जगण्याचा पर्याय म्हणजे सहकार आहे हे सहकार धुरीणांनी आपल्या कर्तृत्वातून सिद्ध केले आहे. तीच परंपरा आपण पुढे नेत आहोत हे निश्चितच अभिमानास्पद आहे. नाशिक येथे संपन्न होत असलेली ही सहकार परिषद भारताच्या सहकार चळवळीला नवी दिशा देणारी ठरणार आहे हे मी अभिमानाने नमूद करतो.

नाशिकचे पालकमंत्री मा.ना. दादाजी भुसे म्हणाले की, सर्वसामान्य माणसाचे जगणे सुखकर व्हावे यासाठी महाराष्ट्रातील व देशातील सहकाराचे ज्ञान असणाऱ्या व्यक्तींनी सहकाराची सुरुवात केली, त्याचे आज वटवृक्षात रुपांतर झाले आहे. त्याचप्रमाणे सहकार क्षेत्राच्या चळवळीत महाराष्ट्र नेहमीच अग्रेसर राहिला आहे, राज्यातील असे एकही गाव किंवा खेडे नाही जिथे सहकार क्षेत्राचा स्पर्श झालेला नाही. सहकारी बँकांनी आपल्या व्यवस्थापन प्रणालीत आमूलाग्र बदल केले असून हे बदल आजही सातत्याने सुरू आहेत, ही बाब कौतुकास्पद आहे. त्याचप्रमाणे राष्ट्रीयकृत बँकांच्या दर्जात्मक बँकिंग सेवांप्रमाणेच नागरी सहकारी बँकादेखील एटीएम टेलीबँकिंग, इंटरनेट बँकिंग, कोअर बँकिंग, मोबाईल बँकिंग आदी सेवा देण्यात अग्रेसर आहेत. स्पर्धेच्या युगात टिकण्यासाठी अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा अंगीकार करणे नागरी सहकारी बँकांसाठी अत्यावश्यक झाले आहे. सहकार परिषदेच्या माध्यमातून नागरी सहकारी बँकांच्या विकासाला हातभार लागावा, तसेच सहकार चळवळ जनसामान्यांपर्यंत पोहचण्यासाठी प्रत्येकाने प्रयत्न करावेत. या सहकार क्षेत्राला पाठबळ देण्यासाठी राज्य शासन कटिबद्ध असल्याची ग्वाही देतो.

यावेळी कार्यक्रमादरम्यान प्रधानमंत्री मा.ना. नरेंद्रजी मोदी व केंद्रीय सहकार मंत्री मा.ना. अमितभाई शाह यांनी महाराष्ट्र राज्य नागरी सहकारी बँक परिषदेला दिलेल्या शुभेच्छा संदेशाचे सादरीकरणद्वारे वाचन करण्यात आले.

सहकार परिषदेचे निमंत्रक मा. विश्वास ठाकूर म्हणाले की, या परिषदेसाठी राज्यातील ३६ जिल्ह्यांमधील २७२

तालुक्यांमधून लोक आले आहेत. 'सहकारातून समृद्धी' हा या परिषदेचा उद्देश आहे. नागरी सहकारी बँकांची वाटचाल अतिशय मजबूत असून बँकांच्या विकासात्मक वाटचाल उत्तम आहे. बँकांच्या ठेवी, कर्ज व नफ्यात भरघोस वाढ झाली असून नागरी बँका ह्या ग्रामीण व शहरी भागातील अर्थकारणाचा नवा पर्याय ठरला आहे. नाशिकमध्ये संपन्न होत असलेली सहकार परिषद बँकिंग क्षेत्रातील नव्या आव्हानांचा सामना करण्यासाठीच्या प्रयत्नांचा भाग आहे.

सहकार परिषदेचे अध्यक्ष मा. अजय ब्रम्हेचा म्हणाले की, सहकार विभागाची काही अपप्रवृत्तींनी वाट लावली असून या प्रवृत्ती मात्र उजळ माथ्याने वावरत आहेत. त्यांच्यावर कठोर कारवाईची तरतूद करावी अशी अपेक्षा यांनी व्यक्त केली. तसेच नागरी सहकारी बँकांना शिस्त लावणे व पारदर्शक जाणीवेतून कामकाज करण्याची गरज असल्याचे प्रतिपादित केली.

एनसीयुआय, नवी दिल्ली या संस्थेचे अध्यक्ष मा. दिलीप संघाणी म्हणाले की, 'सहकार से समृद्धी तक' ही केंद्र सरकारची घोषणा अत्यंत चांगली असून त्यामुळे देशाच्या विकासाला चालना मिळणार आहे. परंतु रिझर्व बँक ऑफ इंडिया म्हणजेच आरबीआयचे काही कठोर नियम आहेत. त्यासाठी राज्य आणि केंद्र सरकारने चर्चा करून त्यातून तोडगा काढणे गरजेचे आहे. राष्ट्रीयकृत बँकांना अनेक सोयी सुविधा मिळतात, त्या नागरी सहकारी बँकांना देखील मिळाल्यास या बँकांना ऊर्जितावस्था प्राप्त होईल आणि या बँका बंद पडणार नाहीत, नागरी सहकारी बँकांना स्वायत्तता मिळाल्यास त्यांची विकासाच्या दिशेने वाटचाल सुरू होईल. यासाठी बँकिंग क्षेत्रातील भेदभाव दूर करावेत, असेही ते म्हणाले.

नॅशनल फेडरेशन ऑफ अर्बन को-ऑप बँक्स अँड क्रेडिट सोसायटी, नवी दिल्ली या संस्थेचे अध्यक्ष मा. ज्योतिंद्र मेहता म्हणाले की, सहकारी बँकिंग क्षेत्राची रचना हळूहळू बदलत आहे. ग्रामीण पातळीवर क्षेत्रात प्रत्येक गावामध्ये नागरी बँकांची आवश्यकता भासू लागली. आहे कारण याच बँका खऱ्या अर्थाने शहरी आणि ग्रामीण विकासासाठी मोठ्या प्रमाणावर योगदान देतात. विशेषतः कोणतेही गावात एक लाखाचे कर्ज देण्यासाठी नागरी सहकारी बँका नेहमीच तयार असतात. या उलट इतर बँकांचे मात्र नियम कठोर आहेत, असेही ते म्हणाले. छोट्या छोट्या बँका मोठे कार्य करित असल्याने या बँका बंद होऊ नये म्हणून त्यांना सोयी देणे गरजेचे सोयी सुविधा सवलती देणे गरजेचे आहे त्यांना प्रोत्साहन मिळण्यासाठी प्रयत्न व्हावेत.

यावेळी सहकार परिषदेचे अध्यक्ष व निमंत्रक मा.श्री. विश्वास ठाकूर यांचा सहकार परिषदेच्या यशस्वी आयोजनाबद्दल विशेष सन्मान मा.ना. बी.एल. वर्मा यांच्या हस्ते करण्यात आला. तसेच सहकार भारतीच्यावतीने मा.श्री. विवेक जुगादे यांनीही सहकार परिषदेच्या उत्कृष्ट आयोजनाबद्दल मा.श्री. विश्वास ठाकूर यांचा सन्मान केला.

उद्घाटन सोहळ्याचे सूत्रसंचलन मा.श्री. वसंतराव खैरनार व मा.डॉ. सुलभा कोरे यांनी केले. कार्यक्रमाचे आभार प्रदर्शन असोसिएशनच्या संचालिका व परिषदेच्या समन्वयक मा.डॉ. शशिताई आहिरे यांनी केले.

या सहकार परिषदेमध्ये सहकारी बँकिंग क्षेत्रातील विविध विषयांवरील एकूण ६ परिसंवादांचे आयोजन करण्यात आले होते. या परिसंवादांमध्ये सहभागी झालेल्या तज्ज्ञ मान्यवरांनी आपले विचार मांडले.

०१) परिसंवादाचा विषय : नागरी सहकारी बँकांपुढील आव्हाने शनिवार, २७ जानेवारी २०२४

अध्यक्ष - मा.श्री. सत्यनारायण लोहिया, अध्यक्ष-मराठवाडा अर्बन को-ऑप. असो.लि:- नागरी सहकारी बँकांवर कितीही आव्हाने आली तरी त्यावर मात करण्यासाठी सामाजिक, विश्वासाहर्ता, टिकवणे महत्त्वाचे आहे. विश्वासाहर्ता हाच आमचा प्राण आहे. सर्व संचालक, पदाधिकारी कर्मचारी यांची ही जबाबदारी आहे. सामाजिक चारित्र्य राखणेही तितकेच महत्त्वाचे आहे. पवित्र काम आम्ही करत आहोत. नियम कितीही कठोर होऊ द्या. त्यांचा स्वीकार करून आम्ही विश्वासाहर्तेच्या बळावर १००% टिकून राहू नाहीतर अधःपतन होईल.

वक्ते - मा.श्री. शैलेश कोतमिरे, अपर आयुक्त-मा. सहकार आयुक्त व निबंधक कार्यालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे :- नागरी सहकारी बँकांनी काळाच्या वेगाबरोबर बदलले पाहिजे. सक्षमता वाढवणे गरजेचे आहे. डिजिटलायझेशन डिजिटल व्यवहार १३ हजार कोटी डिजिटल व्यवहार मार्च २०२३ अखेर होते. २०२४ अखेर १६ हजार कोटी घेतील असा अंदाज आहे. तसेच UPI व्यवहार २६ कोटी रोज होतात. १०० कोटीचे व्यवहार मार्च २०२४ मध्ये होतील. नागरी सहकारी बँकांचे डिजिटल व्यवहार गतीमानतेने झाले पाहिजे. आजकाल खेड्यापाड्यात क्युआर कोड पान टपरीवरदेखील आहे. सहकारी बँकांनी बंदिस्त व्यवहार करण्यापेक्षा उच्च तंत्रज्ञानाची मदत घेऊन बँकिंग करावे. फिजिकल टू डिजिटल असा प्रवास करावा. स्वायत्तता व स्वातंत्र्याचा स्वीकार करावा.

वक्ते - मा.श्री. रविंद्र दुरुगकर, अध्यक्ष-विदर्भ अर्बन बँक्स को-ऑप. असो. लि., नागपूर :- सहकारात युवा पिढी, सक्षम पिढी निर्माण करणे आपल्यासमोर आव्हान आहे. युवा पिढीचा सहकारात नगण्य सहभाग आहे. युवापिढीला सहकारात आणणे गरजेचे आहे त्याकडे जाणीवपूर्वक लक्ष द्यावे. सन २०२८-३० मध्ये या ठिकाणी बसलले २५% लोक निवृत्त होणार आहेत. त्यासाठी सहकारात नवीन पिढी निर्माण करणे हे क्रमप्राप्त झाले आहे.

भविष्यातील तंत्रज्ञानाची आव्हाने पेलण्याची ताकद आपल्यात निर्माण होण्यासाठी बँकिंग साक्षरतेचा प्रसार करण्यासाठी संघटित प्रयत्नांची आवश्यकता आहे. सहकार क्षेत्र मजबूत करायचे असेल तर कमकुवत बँकेचे दुसऱ्या सुदृढ बँकेत विलीनीकरण करून सशक्त बँक निर्माण केली पाहिजे.

मॉडरेटर (नियंत्रक) : मा. रूपा देसाई-जगताप,

संचालिका-अंबरनाथ जयहिंद को-ऑप. बँक लि., अंबरनाथ, जि. ठाणे

०२) परिसंवादाचा विषय : अम्ब्रेला ऑर्गनायझेशन आणि सहकारी बँका

शनिवार, २७ जानेवारी २०२४

अध्यक्ष - मा. श्री. ज्योतिंद्र मेहता, अध्यक्ष-नॅफकब, नवी दिल्ली :- सहकाराच्या मुळाशी आपण जोडले गेलो आहोत. येणाऱ्या नव्या शतकाची गरज म्हणजे अम्ब्रेला ऑर्गनायझेशन आहे. नव्या पिढीला सहकारात आणण्यासाठी व त्याला कृतीशील दिशा देण्यासाठी या सहकार परिषदेच्या आयोजनाचा हेतू आहे. अम्ब्रेला ऑर्गनायझेशनची सुरुवात आम्ही यशस्वीपणे केली आहे. नव्या शतकाकडे आपल्याला जायचे आहे. त्यासाठी काही बँकांनी गुंतवणूकही केली आहे. अम्ब्रेलाच्या माध्यमातून नागरी सहकारी बँकांना आर्थिक आधार, तंत्रज्ञान सुविधा, ट्रेझरी सपोर्ट, गुंतवणूक सल्ला, क्षमता विकास, सेल्फ रेग्युलेशनी ऑर्गनायझेशनसाठी बळ दिले जाईल. यात आता फक्त आपण भारताचे आर्थिक मॉडेल म्हणून याला जगासमोर आणणार आहोत.

वक्ते - मा.श्री. शरद गांगल, अध्यक्ष-दि ठाणे जनता सहकारी (टीजेएसबी) बँक लि., ठाणे :- अम्ब्रेला ऑर्गनायझेशन आपल्याला मिळालेलं वरदान आहे. या विषयातील तज्ज्ञ त्याला दिशा देऊ शकतात कारण त्यांच्याकडे तशाप्रकारच्या साधनसामुग्रीची उपलब्धता असते. सभासद म्हणून आपण मागणी करायला पाहिजे. टिअर-१, टिअर-२ च्या बँकांपासून सर्व्हिस देण्यासाठी अम्ब्रेला ऑर्गनायझेशनने

सुरुवात करावी. सॉफ्टवेअरच्या आधुनिकी-करणासाठी विशेष लक्ष द्यावे. धोरण तयार करावे. टीअर-३ व टीअर-४ बँकांना नेतृत्व विकास व ग्राहक सेवेविषयी प्रशिक्षण द्यावे. मूल्य निर्धारण केंद्र सुरू करावे.

वक्ते - मा. अॅड. सुभाष मोहिते, अध्यक्ष-पुणे जिल्हा नागरी सहकारी बँक्स असो. लि., पुणे

आज बँकिंग स्पर्धेत व्याजाची जीवघेणी स्पर्धा सुरू आहे. ठेवीचे व्याज भिन्न आहे, कर्जाचे व्याज तेच आहे. स्मॉल फायनान्स बँका जनतेपर्यंत पोहोचल्या आहेत. छोटे ग्राहक स्मॉल फायनान्स बँकांनी आपल्याकडे ओढले आहेत. तुमचा रिटेल ग्राहक त्यांनी नेला आहे. परंपरागत बँकिंगला आपण महत्त्व देत आहोत. नव्या पिढीला बँकिंगकडे आणण्यासाठी प्रयत्न करत नाही. नव्या पिढीला आकर्षित करण्यासाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाशिवाय तुम्हाला पर्याय नाही. त्यासाठी तुम्हाला सक्षमता वाढवावी लागेल किंवा मदतीसाठी तुमच्या पाठीमागे कोणी उभे राहिले पाहिजे यासाठी अम्ब्रेला ऑर्गनायझेशन आहे.

वक्ते - मा. श्री. प्रंचित पोरेड्वीवार, अध्यक्ष-दि गडचिरोली जिल्हा मध्यवर्ती सह. बँक लि.

अम्ब्रेला ऑर्गनायझेशन ही बँकांना अडचणीच्या काळात मदत करणारी एक मध्यवर्ती संस्था आहे. याला रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया व केंद्र सरकारचा संपूर्ण पाठिंबा आहे. कर्मचाऱ्यांना आधुनिक प्रशिक्षण देण्याचे कामही यातून होणार आहे. पाच हजार कोटींची बँक टेक्नोलॉजीवर सहज खर्च करू शकेल पण १०० कोटींच्या बँकेवर मर्यादा येतात. त्यासाठी मदत, डाटा सेंटर, डिझायनींग साठी मदत रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया व केंद्र शासन, गंभीरपणे काम करत आहे, याची ही प्रचिती आहे त्यांना सहकारातून समृद्धी आणायची आहे.

मॉडरेटर (नियंत्रक) : मा.श्री. वसंतराव खैरनार,

संचालक-गोदावरी अर्बन को-ऑप. बँक लि., नाशिक

०३) परिसंवादाचा विषय : बँकिंग रेग्युलेशन अॅक्ट व नागरी सहकारी बँका

रविवार, २८ जानेवारी २०२४

अध्यक्ष - मा.श्री. मिलिंद काळे, अध्यक्ष-कॉसमॉस को-ऑप. बँक लि., पुणे :- कुठलाही कायदा त्रासदायक असतो, अडचणीचा असतो ही मानसिकता बदलायला हवी. त्या कायद्याच्या उपयुक्ततेविषयी, सकारात्मक विचार करावा. कायद्यातून संस्थेच्या हिताचा विचार केलेला असतो याची जाणीव प्रत्येकाने ठेवावी. बँकेचा मुख्य कार्यकारी अधिकारी हा

व्यवस्थापनाच्या सोयीचा असावा असा अनेक ठिकाणी विचार असतो. रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने ठेवीदारांच्या सभासदांच्या हिताच्यादृष्टीने कायदे केले आहेत. ते समाजहिताच्या दृष्टीनेही महत्त्वाचे आहेत. कुठलीही बँक अडचणीत येणं म्हणजे भागभांडवलाला धक्का लागणे असते. त्यासाठी बँकेच्या व्यवहारात पारदर्शकता राखणे दिवसेंदिवस जबाबदारीची नवी जाणीव निर्माण करणारे आहे.

वक्ते - मा.श्री. जयवंत जालगांवकर, अध्यक्ष-दापोली अर्बन को-ऑप बँक लि., दापोली:- रिझर्व्ह बँकेने दिलेल्या नियमांचे पालन करणे आपल्याला बंधनकारक आहे. ८ वर्ष संचालक पदावर असावे असा कायदा केला आहे. मी माझी बँक चालविण्यास सक्षम आहे हा आत्मविश्वास प्रत्येकाने निर्माण करणे गरजेचे आहे. रिझर्व्ह बँकेने किती कायदे केले तरी भय बाळगण्याचे कारण नाही. त्यासाठी प्रत्येक संचालकाने आत्मपरीक्षण करावे. आर्थिक शिस्त राखावी.

वक्ते - मा.श्री. लक्ष्मण संगेवार, उपाध्यक्ष-नांदेड मर्चंटस् को-ऑप. बँक लि., नांदेड :- लहान बँकांनी सुदृढीकरणासाठी आपल्या व्यवस्थापनात बदल करायला हवेत. आधुनिक माहिती तंत्रज्ञानाचा स्वीकार करण्यासाठी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाच्या नियमांचे पालन करणे गरजेचे आहे. आर्थिक नियोजन करून बँकेला तंत्रज्ञान कुशल कसे करता येईल. यासाठी व्यवस्थापनाने प्रयत्न करणे बँकेच्या हिताचे आहे.

वक्ते - मा.श्री. आनंद कटके, जिल्हा उपनिबंधक, नागरी सहकारी बँक विभाग, मा. सहकार आयुक्त व निबंधक कार्यालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे :- बँकिंग क्षेत्रातील तज्ज्ञांनी एकत्र येऊन हा कायदा केला आहे. सहकारात सक्षम स्पर्धा निर्माण व्हावी आणि त्या अनुषंगाने नागरी सहकारी बँका गतीमानतेने कार्यरत रहाव्या हा या कायद्याचा उद्देश आहे. बँकांचे लायसन्स रद्द होत आहेत. त्याविषयी प्रत्येकाने आत्मपरीक्षण करण्याची गरज आहे. नागरी सहकारी बँकांच्या व्यवस्थापनात कमतरता काय आहेत? बँकांची आर्थिकस्थिती सुधारण्यासाठी काय करता येईल? हा विचार करायला हवा.

मॉडरेटर (नियंत्रक) : मा.श्री. अजय ब्रम्हेचा, अध्यक्ष-दि महाराष्ट्र अर्बन को-ऑप. बँक्स फेड. लि., मुंबई

०४) परिसंवादाचा विषय : केंद्रीय सहकार मंत्रालय; सहकाराची नवी दिशा :-

रविवार, २८ जानेवारी २०२४

अध्यक्ष - मा. श्री. अतुल खिरवडकर, मुख्य

कार्यकारी अधिकारी-नॅशनल अर्बन को-ऑप. फायनान्स अँड डेव्हलपमेंट कार्पोरेशन लि., नवी दिल्ली

बँकिंगमध्ये आम्हाला सकारात्मक बदल हवाय असे सांगण्याचा प्रयत्न सहकार मंत्रालय करते आहे. सहकार मंत्रालयामुळे परिस्थितीत आमूलाग्र बदलली ही वस्तुस्थिती आहे. मी अंब्रेला ऑर्गनायझेशनचा मुख्य कार्यकारी अधिकारी झालो. त्याचा मोठा फायदा कुठला असेल तर रिझर्व्ह बँकेच्या वरिष्ठांशी काही मुद्यांवर थेटपणे चर्चा करता आली.

सहकारी बँक क्षेत्राला खात्री देतो की, रिझर्व्ह बँकेचा दृष्टिकोन निश्चितपणे बदलतो आहे. 'यु विल बी सॅरो' अर्थात सेल्फ रेग्युलेटरी ऑर्गनायझेशन आहात. ज्याला आपण घरचा वैदु देखील म्हणू शकतो. रेग्युलेशनचे बरेसचे विषय पुढील पाच सहा वर्षांत अंब्रेलाकडे येणार आहेत. त्यामुळे मंत्रालय आता खंबीरपणे अंब्रेला ऑर्गनायझेशनच्या मागे उभी आहे. अंब्रेला ऑर्गनायझेशनमध्ये असलेली आताची मंडळी मोठे व्यावसायिक आहेत. सर्वात मोठा फायदा आपल्याला होणार आहे. तुम्हाला कुठल्या ना कुठल्या विषयांकरिता कुणाची तरी मदत हवी असते. असे २७ विषय आहेत ज्यामध्ये सेक्टरला आपल्याला मदत करता येणार आहे.

वक्ते - मा.प्रा. संजय भेंडे, अध्यक्ष-नागपूर नागरिक सहकारी बँक लि., नागपूर :- केंद्रीय सहकार मंत्रालय सक्षमतेने काम करत आहे. सहकारातून समृद्धी हा नारा देऊन देशातील सहकारातील प्रश्नांचा गांभीर्याने विचार करण्यात येत आहे व ते सोडवण्यासाठी गतीमानतेने प्रयत्न सुरू आहेत. अडीच वर्षांच्या कालावधीत अनेक परिवर्तन आपण अनुभवतो आहोत.

छोट्या बँकांना हात देणाऱ्या संस्था ह्या नागरी बँका आहेत. देशाच्या बँकिंग क्षेत्रात योगदान वाढवा यासाठी-माझी बँक उत्कृष्टच असेल जनसामान्यांना सेवा देणारी बँक असेल. संपूर्ण सहकार क्षेत्र विकसित गतीमान, प्रगतीशील होण्यासाठी सामूहिक प्रयत्नांची गरज आहे.

वक्ते - मा.श्री. अविनाश जोशी, माजी अधिकारी-रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया :- सहकारी क्षेत्र सक्षम, बळकट, पारदर्शी आणि विश्वस्ताचे भूमिकेतून काम करणारे संचालकांच्या हाती असावे हीच या नव्या मंत्रालयाची अपेक्षा आहे. नागरी सहकारी बँकांना कुठलाही आधार नाही. पैशाचा आधार नाही. अंब्रेला ऑर्गनायझेशनसारखी संघटना उभी राहिली ती सहकार मंत्रालयाच्या पाठिंब्यामुळे. ती आपल्याला भांडवल असो, तंत्रज्ञान असो मानव संसाधनाशी संबंधित विषय असोत त्याला

ती निश्चितच सहकार्य देईल. आपण सहकाराची ७ मूलतत्त्वे सोबत घेऊन आपला व्यवसाय करायचा आहे. हा व्यवसाय करत असतांना व्यापारी बँकांपेक्षा अनेक प्रकारच्या अडचणी आहेत. मनुष्यबळाची गरज अपुरी पडते. ती टिकवणे अवघड आहे हे काम प्रशिक्षित मनुष्यबळ निर्माण करण्याचे काम सहकार मंत्रालय करणार आहे. नागरी सहकारी बँका व ग्रामीण सहकारी पतसंस्था यातून आर्थिक सहकार निर्माण झाला आहे.

मॉडरेटर (नियंत्रक) : मा.श्री. हेमंत धात्रक,

संचालक-नासिक मर्चंटस् को-ऑप. बँक लि., नाशिक

०५) परिसंवादाचा विषय : सहकार चिंतन व शाश्वत मूल्यांची विश्वासाह परंपरा :-

रविवार, २८ जानेवारी २०२४

अध्यक्ष - मा.श्री. अनिल कवडे (आयएसएस),

सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सहकाराची फार मोठी परंपरा आपल्याला आहे. येणारा काळ हा आधुनिक तंत्रज्ञानाचा, तीव्र स्पर्धेचा आहे. या काळाची आव्हाने स्वीकारण्यासाठी आपण सक्षम आहोत का? यात आपण टिकणार का? समृद्ध होणार का? अशी आव्हाने आपल्यासमोर आहेत.

सहकार किंवा बँकिंग व्यवस्था रोजचा जीवन व्यवहार हा मूल्य व्यवस्थेवर आधारीत आहे. आजच्या भौतिक, गतीमान जीवनशैलीत या मूल्यांची जोपासना करणे गरजेचे आहे. नागरी सहकारी बँका ह्या सर्वसामान्यांचे जीवनमान उंचावणारी साधने आहेत. त्यातून जनतेचे जीवनमान उंचावण्यास मदत होत असते. त्यासाठी सहकारी संस्थांनी आर्थिक शिस्त पाळणे महत्त्वाचे आहे हा सामाजिक जाणिवेचाच भाग असून त्यात प्रत्येकाने योगदान देणे कर्तव्य आहे. त्यासाठी जीवन व्यवहारात पारदर्शकता आणणे महत्त्वाचे आहे. कुठलीही प्रतिष्ठा आपण करत असलेल्या कामातून निर्माण करावी. सहकाराचा पाया हा सद्भावना, सुविचार व सुसंवादात आहे. श्रद्धा व निष्ठा हा सहकाराचा पाया आहे. कुठलीही संस्था प्रामाणिकपणा सचोटी या बळांवर टिकत असते त्यासाठी परंपरेकडून सहकार धुरीणांकडून आलेला वारसा आपण जपावा.

वक्त्या - मा.सौ. वैशाली आवाडे, संचालिका-जवाहर सहकारी बँक लि., हुपरी, ता. हातकणंगले, जि. कोल्हापूर उदारीकरणामुळे जग जवळ आले, आंतरराष्ट्रीय बाजारपेठ निर्माण झाली. आज तरुण पिढी सहकारात येत नाही.

भांडवलशाही अर्थ-व्यवस्थेमध्ये सहकाराची अर्थव्यवस्था टिकवणे महत्त्वाचे आहे. त्यासाठी सहकाराची मूलतत्त्वे सोबत घेऊन सभासदांचा आर्थिक विकास करणे महत्त्वाचे आहे. त्याचबरोबर संस्थेचा आर्थिक विकासही महत्त्वाचा आहे. पुढच्या शतकाचे सहकारातले व्हिजन आपण ठेवले पाहिजे सहकारापुढे अनेक आव्हाने आहेत. संस्थेला झालेल्या नफ्याची वाटणी समप्रमाणात सभासदांना झाली पाहिजे.

सभासदांना प्रशिक्षण, गुड गव्हर्नन्स या गोष्टींचा विचार करणे महत्त्वाचे आहे. कॉसमॉस बँक, सारस्वत बँक या सहकारातील बँका आदर्श म्हणून समोर आहेत. त्यांची दूरदृष्टी किती महत्त्वाची होती हेही आपण लक्षात घेतले पाहिजे. त्या बँका बदलत्या अर्थकारणाला सामोरे गेल्या. काळाची मागणी आपण ओळखली पाहिजे. कोरोना पूर्वीचा काळ व कोरोना नंतरचा काळ अशी अर्थकारणाची विभागणी आपण करू शकतो. आर्थिक परिवर्तन, लोकसंख्या हे प्रश्न आहेत. जागतिकीकरण, व्यावसायीकरण हा प्रश्न आहे. स्पर्धेशी आपण सामर्थ्याने सामना करायला हवा. ग्राहकांसाठी नवनवीन योजना पोहोचवायला हव्यात. तरुणांना सहकारात आणा.

वक्ते - मा. श्री. श्रीराम देशपांडे, संचालक-जळगांव जनता सहकारी बँक लि., जळगांव

सहकाराचा मुख्य उद्देशच सर्वसमावेशक विकास हा आहे. समाजातील मोठ्या समूहाला आवश्यक वस्तू आणि सेवा माफक दरामध्ये उपलब्ध करून देणे हा सहकारी संस्थांचा उद्देश असतो. सभासदांना आर्थिक शिस्तीची सवय लावून आर्थिक उन्नतीचा पर्याय उपलब्ध करून देणे हे सुद्धा सहकाराचे एक उद्दिष्ट आहे. अनेक व्यक्तींनी एकत्र येऊन आणि आर्थिक संसाधनांची सामूहिक उभारणी करून सर्वांच्या गरजांची पूर्तता करण्याचा प्रयत्न सहकारात होत असतो. भांडवली आणि अर्थ केंद्रित व्यवस्थेत सर्वसामान्य माणसाच्या हिताची जोपासना करण्याचा प्रयत्न सहकाराद्वारे केला जातो. सहकारी संस्थांच्या आधारे सभासदांना आवश्यक पुरेसे भांडवल, त्यांच्या वस्तू आणि सेवांना बाजारपेठ, सहज सोपे तंत्रज्ञान, स्वस्त सुलभ वित्त पुरवठा, आवश्यक भौतिक संसाधनांची उपलब्धता आणि सरकारी मदत व प्रोत्साहने उपलब्ध होऊ शकतात. सभासदांच्या सामूहिक विकासासाठी या सर्व घटकांची आवश्यकता असते आणि सहकारी संस्थांद्वारे याची पूर्तता होऊ शकते. यामुळेच सहकारातील सभासदांना आपला सामूहिक, शाश्वत व समावेशक विकास करून घेणे शक्य होते.

वक्ते - मा.श्री. सिताराम आडसुळ, संचालक-अभ्युदय को-ऑप. बँक लि., मुंबई

अस्तित्वाचे आव्हान, मोठमोठ्या बँकांशी स्पर्धा करण्याचे आव्हान आपल्यासमोर आहे. त्यासाठी काही गोष्टी महत्त्वाच्या आहेत. प्रामुख्याने आपल्या बँकेतील संचालक मंडळ नेतृत्व खंबीर असायला हवे. एकजिनसी, एकदिलाने काम करणारे पाहिजे. उत्तम व्यवसाय व्यवस्थापन हवे यामुळे आर्थिक भविष्य उत्तम लाभेल. आपण जो पैसा घेतो तो उधार-उसनवारीने घेतलेला असतो. आपला पैसा हा नफ्यातून शिल्लक राहिलेला आपला असतो. या पैशाचे आपण ट्रस्टी आहोत. त्याचा विनियोग उत्तम झाला पाहिजे. आधुनिकीकरणाची कास धरली पाहिजे. आधुनिक तंत्रज्ञानाचा, डिजिटल बँकिंगचा स्वीकार केला पाहिजे. अधिकारी, कर्मचारी वर्ग प्रशिक्षित असला पाहिजे. ग्राहक वर्गाला सेवा उच्च दर्जाची असावी, ग्राहक समाधानी असावा.

'कस्टमर केअर' असा शब्द आता रूढ झाला आहे व आता तर कस्टमर डिलाईट ग्राहकांचे समाधान ही संकल्पना आली आहे. ग्राहकांना जपणे संस्थेच्या हितासाठी आहे. आजचं जग ग्राहकाभोवती फिरत आहे. ज्याचे ग्राहक जास्त ती संस्था श्रीमंत, सबल असे मानले जाते. माझा ग्राहक, माझा कर्मचारी वर्ग, माझा व्यवसाय सांभाळण्याचा प्रयत्न करावा. सहकाराची मूलतत्त्वे जपून संस्थेचा विकास व प्रगती करावी.

वक्ते - मा.श्री. अजय मुंदडा, अध्यक्ष-यवतमाळ अर्बन को-ऑप. बँक लि., यवतमाळ

सहकार शाश्वत ठेवायचा असेल तर सहकारी संस्थांनी आपली ध्येयधोरणे व नियम निश्चित करणे आवश्यक आहे. अनेक लोकांनी संसाधनांनी पछाडलेला भारत कुठे डिजिटल क्रांती करू कणार? असा प्रश्नही निर्माण केला होता. आजचं युग तंत्रज्ञानाचे युग आहे, रोख व्यवहाराच्या जागी डिजिटल व्यवहारामध्ये भारत जगामध्ये पहिल्या क्रमांकावर पोहोचला आहे. भारताबद्दल गरिबी व अशिक्षितपणा अशी सर्वासमोर छाप होती. त्यामुळे आर्थिक साक्षरता अतिशय आवश्यक आहे. ज्याप्रमाणे बँकांमध्ये बदल होत आहे, बँकिंग परिस्थिती ही बदलली त्याचप्रमाणे लोकांमध्येसुद्धा बदल होत जातात हे लक्षात घेतले पाहिजे. त्यामुळे आपला जो ग्राहक आहे तो अधिकाधिक आर्थिक साक्षर कसा करता येईल व त्यांचेसाठी जनजागृतीचे कार्यक्रम कसे घेता येईल याचाही विचार व्हावा. आर्थिक साक्षरता म्हणजे काय? आर्थिक साक्षरता म्हणजे पैसे

सांभाळण्याची क्षमता. अधिक माहितीपूर्ण आर्थिक निर्णय घेण्याची क्षमता, पैसे आणि कर्जाचे प्रभावी व्यवस्थापन, बजेटची प्रभावी निर्मिती इत्यादी आर्थिक साक्षर होण्याचे फायदे आहेत. हे बोलण्यामागे एकच उद्देश आहे, ग्राहकाला आता केंद्रस्थानी ठेवावे लागेल.

मॉडरेटर (नियंत्रक) : मा.श्री. विश्वास ठाकूर,

अध्यक्ष, न्युबा, नाशिक व निमंत्रक-महाराष्ट्र राज्य नागरी सहकारी बँकस् परिषद २०२३-२४

०६) परिसंवादाचा विषय : डिजिटल क्रांतीचे फलित-

व्यापार, व्याप्ती, वर्तमान :-

रविवार, २८ जानेवारी २०२४

अध्यक्ष - मा. श्री. रवीकिरण मंकीकर

चेअरमन-आरकेएम कन्सल्टंटस्, मुंबई

नव्या पिढीला सहकारात आणण्यासाठी आपल्याला खूप कष्ट लागतील. सर्व सुविधा आता मोबाईलवर हव्या ही मागणी आहे. त्यासाठी ते देण्यासाठी आम्ही सक्षम आहोत का? त्यांचे इन्फ्रास्ट्रक्चर आमच्याकडे आहे का? हा विचारही महत्त्वाचा आहे. कमीत-कमी वेळात ग्राहकाला कर्ज देण्याची सुविधा उपलब्ध करून द्यायला हवी. यात खाजगी बँका आघाडीवर आहेत कारण त्यासाठी त्यांनी यंत्रणा उभी केली आहे. त्यातून निर्णय घेण्यास ते विलंब लावत नाही. तंत्रज्ञानाचा वापर करून Customer Evaluation करण्याची गरज आहे त्याचा फायदा Customer Eco System असल्याने कर्ज वसुलीला ही अडचण येत नाही.

बँकांनी दिवसभरात किती व्यवहार होतात आणि त्यातील किती डिजिटल होतात यावर लक्ष ठेवावे त्यातून मनुष्यबळाची गरज किती हे लक्षात येते. डिजिटल क्रांतीचा उपयोग पेमेंट बरोबर डिजिटल बिझनेस ऑपरेशन्ससाठी आपण लक्ष दिले पाहिजे.

वक्ते - मा.श्री. मिलिंद आरोलकर, संचालक-महाराष्ट्र अर्बन को-ऑप. बँकस् फेड. लि.

आपण सर्वच सहकाराच्या माध्यमातून सामाजिक, आर्थिक समावेशन (इन्क्लुजन) साठी अनेक वर्षे आपण कार्यरत आहोत. सहकार ही आपली Value system आहे आणि बँकिंग हा व्यवसाय आहे. यासाठी आपल्या व्यावसायिक दृष्टिकोन ठेवावा लागेल कारण समोर आव्हाने आहेत. त्याला सहकारी बँकिंग अपवाद नाही. पुढील ५ वर्षांत बँकिंगमध्ये काय

बदल होतील. ग्राहकांच्या काय गरजा असतील, त्यांच्या कुठल्या प्रकारच्या सेवा देणे गरजेचे आहे; या मानसिकतेचा आपण विचार करावा.

अनेक गोष्टी बदलतात २५ वर्षांपासून जो आपला ग्राहक आहे तो आज ५० वर्षांचा झालेला आहे. पुढील १० वर्षांत तो साठीचा होईल. युवा ग्राहक जो आज आर्थिक सक्षम आहे तो नागरी सहकारी बँकांकडे येतोय का? तो जर आपल्याकडे आला नाही तर आपण बँकिंगच्या स्पर्धेतून बाहेर जाऊ. यासाठी डिजिटल क्रांतीकडे जावे लागेल. डिजिटल क्रांती ही उद्याची गोष्ट नाही ती आजची गोष्ट आहे.

वक्ते - मा. श्री. अजय निकुंभ, आय.टी. कन्सल्टंट, सायबर सुरक्षा तज्ज्ञ

मोबाईल बँकिंग आपण सुरू केले आहे त्याचबरोबर युपीआय सर्व्हरला पर सेकंद दहा हजार ट्रान्सेक्शन होत असतात. हे डिजिटल क्रांतीच्या यशस्वीतेचे प्रतिक आहे. एटीएमची क्रांती आपण बघतोच आहे. निओ बँकेचा उल्लेख झाला. फक्त एका व्यक्तीवर बँकिंग करता येत आहे. सेंट्रल बँक डिजिटल करन्सी (CBDC) ची सुविधा काही बँकांनी सुरू केलेली आहे.

आर्टिफिशल इंटेलिजन्स, मशिन लर्निंगमध्ये क्रांतीची सुरुवात झाली आहे. अमेरिकेत क्रेडिट सोसायटी कर्ज देतात ते अॅग्रीमेंट चेक करण्यासाठी बराच कालावधी लावतात. पुण्यातील एका कंपनीने आर्टिफिशल इंटेलिजन्स, मशिन लर्निंग सॉफ्टवेअर तयार केले आहे. अॅग्रीमेंट ३ मिनिटांत चेक होते. दिवसभरात ५०० हून अधिक अॅग्रीमेंट चेक होतात, लोन डिस्बर्स होतात या वेगाने डिजिटल क्रांतीची वाटचाल सुरू आहे. त्यासाठी सुरक्षित राहणे गरजेचे आहे.

वक्ते - मा.श्री. विवेक जुगादे, संचालक-शिक्षक सहकारी बँक लि., नागपूर

कोरोनानंतर डिजिटलायझेशनला खऱ्या अर्थाने वळण मिळाले. डिजिटलायझेशनमुळे देशाची गंगाजळी वाढली व त्याचा उपयोग देशाच्या विकासात्मक गतीला होत आहे. त्यामुळे देशाचे आधुनिक चित्र समोर आले आहे. जगात आज भारत तरुण देश मानला जातो. भारतातील तरुण पिढीचे सरासरी वय २७.२ वर्ष इतके आहे. त्यामुळे तरुण पिढीला सहकार क्षेत्रात आणणे आपल्यासर्वांची जबाबदारी आहे. तसेच सहकारी बँकांमध्ये आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून तरुण पिढीपर्यंत जास्तीत- जास्त वेगाने कसे पोहचता येईल यासाठी प्रयत्न करावे. युवा

पिढीला बँकेच्या संचालक मंडळात सामावून घ्यावे व त्यांचे विचार जाणून घ्यावे व त्यांना व्यासपीठ उपलब्ध करून द्यावे, ही सहकाराची गरज आहे.

वक्ते - मा. श्री. राजन सोनटक्के, मुख्य कार्यकारी अधिकारी-अकोला अर्बन को-ऑप. बँक लि., अकोला

बँका कॉम्प्युटराईज्ड झाल्या ती डिजिटल क्रांतीची सुरुवात होती. नंतर डाटा एकत्रीकरण (कन्सॉलिडेशन) सिस्टिम आली.

बँकेचे संचालक, अधिकारी, कर्मचारी यांनी बँकेच्या आधुनिकीकरणात पुढाकार घेतला पाहिजे. राष्ट्रीयकृत बँकेत ठरलेल्या साच्यात मी नोकरी केली. इथे त्याबाहेर आहे डिजिटल बँकिंगमध्ये सुरक्षितता हा महत्त्वाचा विषय आहे. ज्येष्ठ नागरिक, तरुण वर्ग हेही बँकेचे ग्राहक आहेत. तंत्रज्ञानाचा स्वीकार हा बँकेचा मुख्य आधार आहे ही जाणीव ठेवणे गरजेचे आहे. ज्येष्ठ नागरिकांशी संवाद आणि संपर्काच्या माध्यमातून बँकांशी जोडून घ्या. तेही डिजिटलचे ग्राहक होतील. आव्हानांचा सामना करण्याची जिद्द निर्माण करा.

आज अनेक बँका सीबीएस प्रणालीवर कार्यरत असून डिजिटल टुल्स आणि प्लॅटफॉर्मने सहकारी बँकांमधील कामकाजाची कार्यक्षमता वाढवली आहे. अनेक मॅन्युअल प्रक्रियांच्या ऑटोमेशनमुळे त्रुटी कमी झाल्या आहेत, वेग वाढला आहे आणि सेवा गुणवत्ता सुधारली आहे.

मॉडरेटर (नियंत्रक) : मा.श्री. अशोक तापडीया, संचालक-बिझनेस को-ऑप. बँक लि., नाशिकरोड या सहकार परिषदेचा समारोप सोहळा रविवार २८ जानेवारी २०२४ रोजी संपन्न झाला. याप्रसंगी महाराष्ट्र राज्याचे सहकार आयुक्त व निबंधक मा.श्री.अनिल कवडे आणि कॉर्पोरेट कन्सल्टंट व अर्थतज्ज्ञ मा. श्री. उदय तारदळकर यांनी उपस्थितांना मार्गदर्शन केले.

मा. श्री. उदय तारदळकर, कॉर्पोरेट कन्सल्टंट व अर्थतज्ज्ञ

सहकाराला १०४ वर्षांची मोठी परंपरा आहे. आपण काही जागतिक उदाहरणे घेतली तर जागतिक सहकारामध्ये अमूल सारखी अशी संस्था आहे जी सहकारातून पुढे आली. महाराष्ट्रात बँकांव्यतिरिक्त विविध सहकारी संस्थांनी मोठ्या प्रमाणावर सुबत्ता दिली आहे. अशा सहकाराचे महत्त्व आपण जेव्हा ठेवतो तेव्हा पुढे जातांना आपणापुढे आव्हाने आहेत.

भारत हा तरुणांचा देश आहे. या तरुणाईला जास्तीत जास्त डिजिटल व्यवहारच करावेसे वाटतात आणि आपण जर डिजिटल व्यवहारात मागे पडलो तर मग आपले काही खरे नाही. या सगळ्या स्पर्धेमध्ये तर त्यादृष्टीने जर विचार केला तर आपण काही आकडेवारी बघू UPI ची एकूण आपले जे नियामक आहे रिझर्व्ह बँक आहे यांच्या मनात काय आहे आणि आपण काय केलं पाहिजे. अर्बन को-ऑप. बँक म्हणून साधारण ऑक्टोबर २०१९ मध्ये एका महिन्यात UPI द्वारे १ अब्ज व्यवहार झाले होते आणि हे ऑक्टोबर २०१९ म्हणजे कोरोनाच्या आधी म्हणजे सर्व ऐच्छिक व्यवहार होते आणि साधारण फेब्रुवारी २०२० मध्ये एका दिवसात UPI द्वारे ५ कोटी व्यवहार झालेत. आपल्याकडे ५ महिन्यांपासून कोरोनाची लागण झाली. या सगळ्यामध्ये एक लक्षात आलं की, जे वॉलेट्स वापरतात त्यांना साधारण १ टक्का शुल्क त्या UPI व्यवहारात लागू झाले अर्थात त्यासाठी ग्राहकांसाठी कुठलाही बोजा आजपर्यंत आलेला नाही.

नागरी सहकारी बँकांसमोर मोठ्या समस्या आहेत त्या समस्यांवर मात करण्यासाठी आपण काय करणार हा एक महत्त्वाचा मुद्दा आहे. त्याकरिता स्वयंशिस्त महत्त्वाची आहे ती आपल्याकडे ठेवलीच पाहिजे. प्रशासन आणि व्यवस्थापन यांची सांगड घातली गेली पाहिजे. आर्थिक स्थिती गंभीर होऊ नये म्हणून आपल्या सगळ्या कर्मचाऱ्यांना विश्वासात घेऊन पुढे गेलं पाहिजे. अम्ब्रेला ऑर्गनायझेशन थोड्या दिवसांत पूर्णपणे कार्यरत होईल त्याचा एकूण फायदा कसा करून घ्यायचा? आपण कमी पडतोय की भांडवल कमी पडते आहे म्हणून ते घेण्यापेक्षा सुदृढीकरणासाठी जास्त करून घ्यायचे आणि हे सुदृढीकरण करतांना आपण जबाबदारीने काम केले पाहिजे.

रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शनानुसार २०२५ पर्यंत बँकांचे २५% व्यवहार धनादेशाद्वारे होतील. तरुणाईला डिजिटल व्यवहार करायचे आहेत. २०२५ पर्यंतची अल्पवेळ लक्षात घेता डिजिटल प्लॅटफॉर्मवर स्वार होणे आता गरजेचे आहे. भारतीयांची २०२३ मध्ये २९.३० लाख कोटींची गुंतवणूक होती. त्यापैकी १०.२६ लाख कोटी रुपये मुदतठेवीत होते. यामुळे ठेवीकडे कल कायम आहे. व्याजदर कमी होणार असल्याने सहकारी बँकांपुढे आव्हान आहे. नॉन बँकिंग फायनान्स कंपन्या सहकारी बँकांच्या स्पर्धक आहे. कर्मचाऱ्यांना कौशल्य प्रशिक्षणातून वाढवावे लागेल. डिजिटल क्रांतीत आपल्याला झोकून द्यावे लागेल.

मा.श्री. अनिल कवडे (आयएसएस), सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सहकाराची मुहूर्तमेढ महाराष्ट्रात रोवली असून तिने विविध क्षेत्रात पाळेमुळे रोवली आहेत. गृहनिर्माण संस्थांपासून ते पाणी वाटप संस्थांपर्यंत हे क्षेत्र विस्तारले आहे. सहकारी बँका आज आघाडीवर आहेत. मात्र बँकांच्या संचालकांनी आहे तेथेच न थांबता आत्मपरीक्षण करण्याची गरज आहे.

सहकारी बँकांच्या प्रतिनिधींनी आपण जेथे आहोत, तेथे समाधानी आहोत असे म्हणून चालणार नाही. तंत्रज्ञानाची कास धरून मार्गक्रमण करण्याची गरज आहे. जीवनाचा प्रत्येक अध्याय हा सहकारावर अवलंबून आहे. आपल्या भौतिक प्रगतीत सहकाराचा मोठा वाटा असल्याने विसरून चालणार नाही. 'जो जे वांछिल, तो ते लाभो' हे सहकाराचे उद्दिष्ट आहे. अनेकांचे दुःख दूर करण्याची ताकद सहकारात आहे. राज्यातीलच नव्हे तर जगभरातील सहकाराचा पाया सद्भावना, सत्कर्म व संवादातून जात असतो.

प्रत्येक संचालक हजारो ठेवीदारांच्या हिताशी निगडित असतो. आम्ही कुठे चुकतो व काय केले पाहिजे याचा अभ्यास केल्याशिवाय पुढे जाता येणे अवघड असते. नागरी सहकारी बँकांनी कासा, सीडी रेशो यासारखे रेशो सांभाळले पाहिजे. कामात सहजता, सुलभता, पारदर्शकता कशी येईल हे पहावे. मध्यमवर्गीय आपल्यासाठी संधीच्या रूपात उपलब्ध आहे. त्याला कर्ज द्यायला हवे. त्यांनाही समृद्धीकडे नेता येईल.

महाराष्ट्रातल्या जेवढ्या नागरी सहकारी बँका आहेत त्या सर्वांचे क्यूआर कोड सगळ्यांकडे गेले पाहिजेत. राज्यातल्या सर्व नागरी बँकांचे क्यूआर कोड लोकांकडे गेले पाहिजेत. त्या माध्यमातून त्यांचं तुमच्याकडे करंट अकाउंट, सेव्हिंग अकाउंट आलं पाहिजे. त्यांचा एक ट्रॅक रेकॉर्ड तयार केला पाहिजे. त्यांचा कर्ज पत मर्यादा आणि पत ठरविण्याच्या दृष्टिकोनातून मी अनेक बँकांमध्ये बघितलं की सीडी रेशो आपला ६० ते ७० टक्के पाहिजे. आजही आपण किती ठेवी गोळा केल्या यावर चर्चा करण्यात अर्थ नाही. बँकेची नफा क्षमता, कर्ज देणं, व्याजाचं उत्पन्न वाढवणं महत्त्वाचे आहे. जर नुसते डिपॉझीट गोळा केले आणि ते कर्ज म्हणून वितरीत केले नाही तर त्याचा काही उपयोग नाही. आधी सांगितल्याप्रमाणे ५० टक्के २५ लाखांच्या आंत पाहिजे मी म्हणेल ते तुमच्या माध्यमातून जर द्यायचं असेल तर छोट्या माणसांपर्यंत आपण जाणं, त्यांना सभासद करून घेणं, त्यांचे जॉइंट लायबिलिटी ग्रुप तयार करणे आणि त्यांना कर्ज देणे

हे गरिबी हटाओ मधला महत्वाचा मुद्दा आहे. तुमच्या माध्यमातून तो व्हायला पाहिजे. आपल्या संपूर्ण व्यवस्थेमध्ये कर्ज देण्याच्या, गरजांची पत तपासण्याच्या सगळ्या पद्धतींमध्ये आपल्याला सहजता कशी आणता येईल, सुलभता कशी आणता येईल, पारदर्शकता कशी आणता येईल, परिणामकारता कशी आणता येईल, विश्वासार्हता कशी आणता येईल हे आपण बघण्याची फार मोठी गरज आहे.

मा.श्री. विश्वास ठाकूर, अध्यक्ष व निमंत्रक

सहकार परिषदेच्या निमित्ताने नाशिकमध्ये सहकाराचा कुंभमेळा भरला होता. नागरी सहकारी बँकांचे प्रश्न सोडविण्यासाठी संघटीतपणे एकत्र आले होते. त्यातून सहकाराची खरी ताकद लक्षात येते. नागरी सहकारी बँकांच्या आधुनिकीकरणासाठी काय करता येईल तसेच व्यवस्थापनातील नवनव्या बदलांचा स्वीकार करण्यासाठी काय संधी आहेत? त्यावरही परिषदेत अभ्यासपूर्ण चर्चा झाली. त्याचा उपयोग नागरी सहकारी बँकांना होईल व सहकारी बँकांच्या प्रगतीला गतीमानता येईल.

नागरी सहकारी बँकांसाठी कौशल्य, ज्ञान, अनुभव यांची सांगड घालून बँकिंग क्षेत्राचे क्षितिज विस्तारता येईल व ग्राहकांना उत्तम सेवा कशी देता येईल. या विषयी प्रत्येकाने सजग राहण्याचे तंत्रज्ञानाचा अवलंब करून मनुष्यबळाचा वापर योग्य पद्धतीने करण्यासाठी प्रशिक्षण कार्यशाळांच्या माध्यमातून बँकांनी प्रयत्न करावेत; ती काळाची गरज आहे.

सहकार क्षेत्रातील आव्हानांची चर्चा होणे गरजेचे असून त्यावर उपाय शोधून त्याचा विकासासाठी कसा वापर करता येईल त्यावर प्रत्येकाने जाणीवपूर्वक योगदान द्यावे. नागरी सहकारी बँकांचा विकास हा सामूहिक प्रयत्नांतून होत असल्यामुळे तो शाश्वत विकासाचा मार्ग आहे.

सहकार परिषदेच्या निमित्ताने सहकार परिषदेचे अध्यक्ष अजय ब्रम्हेचा यांनी केंद्र/राज्य सरकार व रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया यांचेकडे नागरी सहकारी बँकांचे प्रलंबित असलेले प्रश्न/अपेक्षा यांच्या ठरावाचे वाचन केले व उपस्थितांनी त्यास अनुमोदन दिले.

'अर्थविध' या स्मरणिकेच्या मुखपृष्ठाचे प्रकाशन यावेळी करण्यात आले. समारोप सोहळ्याचे सूत्रसंचलन डॉ. स्मिता मालपुरे-वाकेकर यांनी केले. सहकार परिषदेच्या निमित्ताने कॉसमॉस को-ऑप. बँकेचे मिलिंद गाडगीळ यांनी 'सहकाराची हास्य गॅलरी' हा बँकिंग क्षेत्रावर आधारीत मनोरंजनात्मक कार्यक्रम सादर केला. तसेच 'महाराष्ट्राची लावणीधारा' हा सांस्कृतिक कार्यक्रम सादर करण्यात आला.

सहकार परिषदेत महाराष्ट्रातील नागरी सहकारी बँकांच्या सहभागी झालेल्या प्रतिनिधींना सहभागपत्र व भेटवस्तू देण्यात आली.

सहकार परिषदेसाठी प्रायोजक म्हणून दीपक बिल्डर्स अँड डेव्हलपर्स कॉसमॉस को-ऑप. बँक लि., सारस्वत को-ऑप. बँक लि., रिलायन्स इंडस्ट्रिज लिमिटेड, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि., सिक्व्युअर टेक आय टी सोल्युशन्स प्रा.लि., ईएसडीएस सॉफ्टवेअर सोल्युशन्स, सीआयओ न्युज, स्टेट बँक ऑफ इंडिया, सिडको, महाराष्ट्र, विश्वास को-ऑप. बँक लि., नाशिक, रेडिओ विश्वास ९०.८ कम्युनिटी रेडिओ, महाराष्ट्र शासनाचा सहकार विभाग यांचे मोलाचे सहकार्य लाभले.

सहकार परिषदेच्या निमित्ताने भारतातील विविध माहिती व तंत्रज्ञान क्षेत्रातील कंपन्या तसेच बँकिंग क्षेत्रातील आधुनिकीकरणासाठी लागणाऱ्या उत्पादनांचे अनेक स्टॉल्स उभारण्यात आले होते.

सभासदांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

- ०१) सभासदांनी नाव, पत्ता, मोबाईल, दूरध्वनी, ई-मेल इत्यादी बदलले असतील तर त्यांनी बँकेच्या मुख्य कार्यालयातील शेअर्स विभागात/ नजीकच्या शाखेत लेखी स्वरूपात कळवावे.
- ०२) ज्या सभासदांनी के.वाय.सी. नॉर्सची पूर्तता केलेली नसेल त्यांनी आपला अद्ययावत फोटो, फोटो आयडी, पॅनकार्ड व आधारकार्डची सेल्फ अटेस्टेड झेरॉक्स प्रत बँकेस देऊन सहकार्य करावे.
- ०३) ज्या सभासदांनी अद्याप वारसाची नोंद केली नसेल त्यांनी वारस नोंदीचा अर्ज बँकेकडे द्यावा.
- ०४) ज्या सभासदांनी आपले भाग दाखले (शेअर्स सर्टिफिकेट) घेतले नसतील त्यांनी बँकेच्या कामकाजाच्या वेळेत ती मुख्य कार्यालयातून घेऊन जावीत.
- ०५) सभासदांचे ओळखपत्र/शेअर सर्टिफिकेट गहाळ झाल्यास बँकेला लेखी कळवावे.
- ०६) सुधारित पोटनियमानुसार प्रत्येक सभासदाचे बँकेत चालू/बचत खाते असणे आवश्यक आहे.
- ०७) बँकेकडून जलद सेवा मिळण्याच्यादृष्टीने बँकेत येतांना पासबुक, ठेव पावत्या व इतर आवश्यक कागदपत्रे बरोबर आणावीत.
- ०८) सभासद/ग्राहकांच्या खात्यातील रकमेच्या सुरक्षेच्यादृष्टीने तसेच बँकेच्या विविध नवीन योजनांची माहिती सभासद ग्राहकांपर्यंत पोहोचवण्याच्यादृष्टीने बँकेमार्फत ग्राहकांना एसएमएस पाठविण्यात येतात. तरी सभासद ग्राहकांनी त्यांचे अद्ययावत मोबाईल व व्हॉट्सअप क्रमांक संबंधित शाखांमध्ये खाते क्रमांकासह लेखी कळवून नोंद करून घ्यावी.
- ०९) बँकेच्या सर्वांगीण प्रगतीसाठी सर्व सभासदांना विनंती की, आपले सर्व व्यवहार विश्वास को-ऑप.बँकेतूनच करावे. तसेच आपले नातेवाईक, मित्र यांचेही खाते विश्वास को-ऑप.बँकेत उघडण्यासाठी आग्रह धरावा.
- १०) बँकेत ठेवलेल्या रु.५ लाखापर्यंतच्या ठेवींना ठेव विमा महामंडळाद्वारे विम्याचे संरक्षण देण्यात आलेले आहे.
- ११) कर्ज मिळविण्यातील विलंब टाळण्यासाठी कर्ज मागणी अर्जातील संपूर्ण माहिती अचूक भरावी तसेच त्यासोबत आवश्यक ती कागदपत्रे जोडावी म्हणजे कर्ज मंजूर होणे सुलभ होईल.
- १२) आपण कर्जदार असाल तर आपली कर्जफेड वेळेवर व मुदतीत करा. ज्या कारणासाठी कर्ज घेतले असेल, त्यासाठीच त्याचा विनियोग करा.
- १३) आपण कर्जाने घेतलेल्या वस्तूची कागदपत्रे (उदा. वाहनाची स्टॅम्प रिसिट, बिल, विमा, आर.सी. बुक इत्यादी) त्वरित बँकेत जमा करा.
- १४) बँकेस नजरगहाण करून दिलेल्या मालाची यादी दरमहा ५ तारखेच्या आत बँकेत सादर करावी.
- १५) नियमितपणे कर्जफेड केल्यास त्याचा लाभ आपल्यासारख्या अन्य गरजू सदस्यांना होईल, हे नेहमी लक्षात असू द्या. आपले कर्ज जर थकित असेल तर थकित कर्ज व व्याजाची रक्कम बँकेत भरणा करून थकबाकी कमी होण्यासाठी सहकार्य करावे.
- १६) आपण ज्यांना जामीन आहात, ते कर्जदार वेळचेवेळी कर्जाचे हप्ते भरतात किंवा नाही त्याकडे कृपया लक्ष द्या.
- १७) नवीन एटीएमकार्डसाठी आपली मागणी खाते उघडतानाच नोंदवा.
- १८) आपले एटीएम कार्ड क्रमांक व पिन क्रमांक इत्यादी माहिती गुप्त ठेवा.
- १९) एटीएम कार्ड हरविल्यास बँकेला त्वरित संपर्क साधून माहिती द्यावी.
- २०) आपल्या मोबाईलवर/ई-मेलवर आलेला वन टाईम पासवर्ड (ओ.टी.पी.) कुणालाही सांगू नये. बँक अशी माहिती कधीही विचारत नाही.
- २१) आपली स्वाक्षरी केलेला कोरा चेक कधीही व कोणासही देऊ नये.
- २२) चेकची रक्कम, दिनांक व स्वीकारकर्ता यांची नेहमी नोंद स्वतःकडे ठेवावी.
- २३) खात्यात भरावयाचा चेक नेहमी क्रॉस करावा तसेच बँकेचे व्यवहार शक्यतो स्वतः करावे.
- २४) आपल्या खात्यातील दिलेले चेक परत जाणार नाही, याची काळजी घ्या. कारण चेक न वटणे, हा शिक्षापात्र गुन्हा आहे.
- २५) तुमचे चेकबुक, जमा स्लीप व पासबुक सुरक्षित ठिकाणी ठेवावे.
- २६) कोणत्याही अनोळखी व्यक्तीला बँकेत खाते उघडण्यासाठी ओळख देऊ नये, हे जबाबदारीचे काम आहे.
- २७) बँकेतून रोख रक्कम काढताना रक्कम मिळाल्यावर सदरची रक्कम बरोबर असल्याची खात्री करावी.
- २८) बँकेत असताना तुमचे पैसे पडल्याचे सांगणाऱ्या व्यक्तीमुळे लक्ष विचलित होऊ देऊ नका.
- २९) पैसे मोजण्यासाठी अनोळखी व्यक्तीची मदत घेऊ नका. तसेच आपल्यावर कोणी पाळत ठेवत नाही ना, याची खातरजमा करा.
- ३०) पासबुकात जमा व नावे नोंदी व्यवस्थित झाल्याची खात्री करावी. काहीही शंका असल्यास शाखाधिकारी यांच्याशी संपर्क साधावा.
- ३१) आपल्या खात्यावर नियमित व्यवहार करा. १० वर्षे व्यवहार नसलेल्या बँकेतील कोणत्याही खात्यातील रकमा (दि डिपॉझिट एज्युकेशन व अवेअरनेस फंड स्कीम २०१४) (डीफ) योजनेअंतर्गत रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, मुंबई यांचेकडे वर्ग केली जातात.
- ३२) आपल्या बहुमोल सूचना व तक्रारी लेखी स्वरूपात सूचना पेटीत किंवा संचालकांकडे द्याव्यात.

विश्वास को-ऑप. बँक लि., नाशिक - शाखा विस्तार

क्र.	शाखेचे नाव	पत्ता	सूचना/सोबाईल क्रमांक/ईमेल	सुट्टीचा दिवस	देवनिविन कामकाजाची वेळ
१	सावकरनगर शाखा स्थापना : २५ मार्च १९९७	तळमजला, विश्वविश्वास पार्क, स्वा.सावकरनगर, गंगापूर रोड, नाशिक-४२२ ०१३.	(०२५३) २३०५६००/०१/०२ २३४१५०८. ७०३०९११२०२९ snbranch@vishwasbank.com	नाही	सोमवार ते शुक्रवार : सकाळी ९ ते रात्री ९ । कॅश काउंटर : सकाळी ९ ते रात्री ८ शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ रविवार : सकाळी ९.३० ते दुपारी ३ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते दुपारी २.३० लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
२	रिवार कांजा शाखा स्थापना : २१ मे २०००	२. रत्नमनोहर संकुल, अहिल्यादेवी होळकर पुरानवळ, रिवार कांजा, नाशिक-४२२ ००१.	(०२५३) २३०५६१०, २५०३९४५ ७०३०९११२०३० rkbranch@vishwasbank.com	रविवार	सोमवार ते शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ । लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
३	मुंगई नाका शाखा स्थापना १७ जून २००१	विश्वयोती, गोविंद नगर, प्रकाश स्टेशन पंपामार्ग, मुंगई नाका, नाशिक-४२२ ००९.	(०२५३) २३०५६१०, २५०२९४४ ७०३०९११२०३१ mnbranch@vishwasbank.com	नाही	सोमवार ते शुक्रवार : सकाळी ८ ते रात्री १०.०० कॅश काउंटर : सकाळी ८ ते दुपारी ३.१५ व दुपारी ४.१५ ते रात्री ९.०० शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ रविवार : सकाळी ९.३० ते दुपारी ३ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते दुपारी २.३० लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
४	एच.पी.टी.कॉलेजरोड शाखा स्थापना २१ जानेवारी २००३	शॉप नं. ५७/७५/७६, वर्सन मार्केट, कॅनडा कॉर्नर, एच.पी.टी.कॉलेज रोड, नाशिक-४२२ ००५.	(०२५३) २३०५६१३, २३११६५८ ७०३०९११२०३२ hpbranch@vishwasbank.com	नाही	सोमवार ते शुक्रवार : सकाळी ९ ते रात्री ९ । कॅश काउंटर : सकाळी ९ ते रात्री ८ शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ रविवार : सकाळी ९.३० ते दुपारी ३ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते दुपारी २.३० लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
५	नाशिक-सूना रोड शाखा स्थापना २० जुलै २००३	शॉप नं. १, सावरा अपार्टमेंट, अशोका चौक, पखाल रोड कॉर्नर, नाशिक-४२२ ०११.	(०२५३) २३०५६१४, २५०३९५५ ७०३०९११२०३३ npbranch@vishwasbank.com	रविवार	सोमवार ते शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ । लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
६	खुटवडनगर शाखा स्थापना १४ एप्रिल २०११	शॉप नं. २ व ३, राजश्री अँब्लेन्स, आय.टी.आय. अंबड लिंक रोड, खुटवडनगर, कामटवाडे, नाशिक-४२२ ००८.	(०२५३) २३०७२८२८ / ७७६७००३३५ ७०३०९११२०३५ khwadbranch@vishwasbank.com	रविवार	सोमवार ते शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ । लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
७	इंदिरानगर शाखा स्थापना १४ एप्रिल २०११	शॉप नं. ९ व १०, महालक्ष्मी एन्क्लेव्ह अपार्टमेंट, इंदिरानगर-पाथडीरोड, कॅम्ब्रिज शाळेजवळ, इंदिरानगर, नाशिक-४२२ ००९.	(०२५३) २३०७२८२, ७०३०९१२०३६ indbranch@vishwasbank.com	रविवार	सोमवार ते शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ । लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
८	म्हसळ रोड शाखा स्थापना १५ जुलै २०१२	शॉप नं. २, ३ व ४, हवा महल, आकाश पेट्रोल पंपामार्ग, दिंडोरीरोड, म्हसळ, नाशिक-४२२००४.	(०२५३) २३०५६१५, ७०३०९१२०३७ mhasrulbranch@vishwasbank.com	रविवार	सोमवार ते शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ । लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
९	पंचवटी शाखा स्थापना १५ जुलै २०१५	शॉप नं. ७ व ८, फ्लोरा हार्डवेअर, अमृतधाम, विडी कामगारनगर, के.के. वाघ इंजिनीअरिंग कॉलेजच्यापुढे, पंचवटी, नाशिक-४२२००३.	(०२५३) २५०११५५ / ९१५१७०१०० ७०३०९११२०३८ panbranch@vishwasbank.com	रविवार	सोमवार ते शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ । लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
१०	पाथडी फाटा शाखा स्थापना १५ जुलै २०१६	शॉप नं. १, प्लॉट नं. ५ आणि ६, सर्व्हे नं. ३२४, समुद्री अपार्टमेंट, पाथडी-देवठाली रोड, नाशिक-४२२ ०१०	(०२५३) २३०८८८८, ७०३०९१२०३९ pathardbranch@vishwasbank.com	रविवार	सोमवार ते शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ । लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
११	चांदरी शाखा स्थापना : ८ फेब्रुवारी २००९ (१६ सप्टेंबर २०१९ पासून चांदरी येथे स्थलांतर)	बंगला नं. ११, नंदनवन हिल्स, निर्माण ग्रीन कॉटेज, यु.चांदरी, पो. मातोरी, ता.वि.नाशिक-४२२००३	मोबा.७३५०० २३८८८, ७०३०९१२०३४ chandshibranch@vishwasbank.com	रविवार	सोमवार ते शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ । लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
१२	सातसूर शाखा स्थापना ०१ जानेवारी २०२४	१३५८, महापट्ट हॉसिंग कॉलनी, आंबड छाया बस स्टॉप, साई सकल, सातसूर, नाशिक- ४२२००७.	(०२५३) २३८०००१, ८३८००१०३०१ satbranch@vishwasbank.com	रविवार	सोमवार ते शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ । लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०
१३	नाशिकरोड शाखा स्थापना ०१ मे २०२४	शॉप नं. ११ व १२, हनुमंता नगर, विठ्ठल मंगल कार्यालयाच्या बाजूला लोखंडे मळा, नाशिकरोड, नाशिक-४२२१०१.	(०२५३) २९७८३६३, ८३८००१४७८३ nashikroadbranch@vishwasbank.com	रविवार	सोमवार ते शनिवार : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ६ । कॅश काउंटर : सकाळी ९.३० ते सायंकाळी ५ । लंच टाईम : दुपारी १ ते १.३०

पिझाव्ह बँक ऑफ इंडिया यांच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार बँकेचे कामकाज ग्राहकांसाठी दरमहा दुसरा व चौथा शनिवार बंद राहिल.
टिप : १) सांगणकीय सॉफ्टवेअर, हार्डवेअर, मेटेनन्स, स्टाफ ट्रेनिंग असल्यास शनिवार व रविवार या दिवशी केंद्र कार्यालय व शाखा यांचे कामकाज बंद होऊ शकतो.
२) बँकेचे सर्व स्टाम्फसाठी प्रशिक्षण असल्यास किंवा नूतन शाखा लोकार्पण सोहळा असल्यास शाखा व प्रशासकीय कार्यालयाच्या वेळेत बंद होऊ शकतो.

नातं विश्वासाचं, प्रेमाचं, आपुलकीचं अविरत सेवेचं...

नमस्कार,

आर्थिक पारदर्शकता, विश्वास, सेवा या त्रिसुत्रीवर उभी असलेली विश्वास को-ऑप. बँक लि., नाशिक दि. २५ मार्च १९९७ रोजी स्थापन झाली. ग्राहकांना सर्वोत्तम, दर्जेदार व तत्पर सेवा देणे ही बँकेची वैशिष्ट्ये आहेत. त्याचबरोबर आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर व आदर्श व्यवस्थापन हे बँकेचे वेगळेपण आहे. बँकेच्या १३ शाखा, १ मुख्य कार्यालय, १० हजार सभासद आणि ९०१ कोटींची उलाढाल ही बँकेच्या यशस्वितेची २७ वर्षांतील अभिमानास्पद वाटचाल.

आपल्या सर्व कर्जांच्या गरजा एकाच छताखाली ...

गृहकर्ज 10.25%	सोनेतारण कर्ज 9.50%	हमेबंदी कर्ज 11.00%	वाहन खरेदी कर्ज 10.75%	गाळा खरेदी 10.75%
जुने वाहन खरेदी 11.00%	एलआयसी पॉलिसी 11.50%	शैक्षणिक कर्ज 10.99%	कॅशक्रेडिट 12.99%	

टिप : रिअल इस्टेट कॅश क्रेडिट कर्ज १४.००%, रिअल इस्टेट हमेबंदी कर्ज १३.५०%
हमेबंदी कर्जासाठी :- ५ वर्षांपर्यंत ११.००%, ५ वर्ष १ दिवस ते १० वर्षांपर्यंत ११.२५% व
१० वर्ष १ दिवस ते १३ वर्ष ११.५०%

* शैक्षणिक कर्ज :- रू. १ लाखाच्या आत १२.४९%, मुलींसाठी व्याजदरात ०.५०% सुट

विश्वास बँक आपली आर्थिक उद्दिष्टे पूर्ण करण्यासाठी विविध दर्जेदार,
सुरक्षित सेवा देण्यासाठी कटिबद्ध आहे.

- पर्सनल बँकींग ● कोअर बँकींग ● विश्वास बँक ऑप (View Only) ● आर.टी.जी.एस. ● एन.ई.एफ.टी. सुविधा
- प्रधानमंत्री सुरक्षा विमा योजना ● प्रधानमंत्री जीवन ज्योती योजना ● किशोर विश्व योजना ● ऑनलाईन टॅक्स भरणा
- लॉकर्स सुविधा ● डेली कलेक्शन ● फ्रँकींग सुविधा ● BBPS सुविधा

संस्थापक अध्यक्ष - विश्वास जयदेव ठाकूर

विश्वास को-ऑप. बँक लि. नाशिक

विश्वविश्वास पार्क, सावरकरनगर, गंगापूर रोड, नाशिक-४२२ ०१३.

फोन : (0253) 2305600 to 2305604 व्हॉट्सऑप : 91300 20888

ई-मेल : vishwasbank@gmail.com, वेबसाईट : www.vishwasbank.com,

फेसबुक : www.facebook.com/vishwasbankofficial, इंस्टाग्राम : @vishwas_bank, ट्विटर : @vishwas_bank

नात्यांचे सर्व्हिसिंग

नात्यांचे सर्व्हिसिंग या पुस्तकातील छोट्या गोष्टींच्या माध्यमातून लेखक विश्वास ठाकूर यांनी काही सुखद, दुःखद अनुभवांचे कथन केलेले आहे. या छोट्या गोष्टी नाडलेल्या, पीडलेल्या, हतबल, हताश, दुःखाहत, गैरफायदा घेऊ इच्छिणाऱ्या, स्वार्थ साधणाऱ्या अशा भिन्न भिन्न व्यक्तींच्या आहेत. त्यांच्या वर्तनाच्या आणि मनाच्या पृष्ठस्तरापलीकडे काय काय दडलेले आहे; याचा शोध घेण्याचे आवाहन त्या वाचकाला करतात. या पंचवीस गोष्टींमधून मानवी स्वभावाचे आणि वर्तनाचे अनेक नमुने पाहायला मिळतात. त्यांच्याशी बँकेच्या निमित्ताने नाते जोडून असलेला लेखक वेगवेगळ्या प्रसंगांत माणसं जोडून टेवण्याचा प्रयत्न करतो; कारण 'माणसं तोडायची नाहीत, आपल्याकडून ती तुटू द्यायची नाहीत; किंबहुना ती उभी करायचीत' हा लेखकाचा जीवनमंत्र आहे. तो मंत्र आपल्याला या अनुभवकथनातून ऐकू येत राहातो. माणसांकडे पाहताना आपली दृष्टी कशी असावी याचेही सूचन हे पुस्तक करते. बँकिंग क्षेत्रातल्या व्यक्तीने अशाप्रकारे आपल्या अनुभवाची समृद्धता मराठी साहित्यात आणणे हेही आनंददायक आहे.

- वसंत आबाजी डहाके

शब्द महार

प/का/श/न

नात्यांचे सर्व्हिसिंग | विश्वास जयदेव ठाकूर | शब्दमल्लार प्रकाशन

किंमत
९९९
रुपये

विश्वास जयदेव ठाकूर

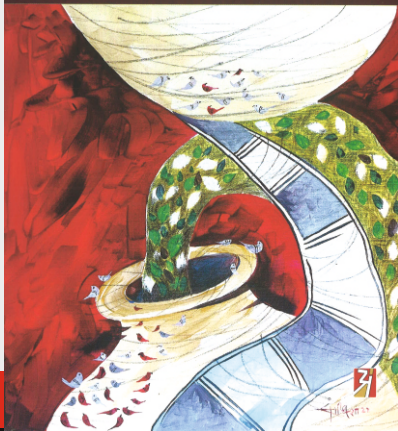
- महाराष्ट्रातील नामवंत १००हून अधिक साहित्यिकांनी गौरविलेला कथासंग्रह ●
- ३ वर्षांच्या कालावधीत १७ आवृत्या आणि २५,०००हून अधिक खपाचा उच्चांक केलेला एकमेव कथासंग्रह ●
- बँकेमुळे लेखकाच्या आयुष्यात आलेल्या विविध स्वभावाच्या, वर्तनाच्या माणसांशी जुळवून घेत, चांगले संबंध प्रस्थापित करतांना आलेल्या अनुभवांचे कथन करणारा हा कथासंग्रह ●

‘नात्यांचे सर्व्हिसिंग’ आता हिंदीत

रिश्तों की सर्विसिंग

विश्वास जयदेव ठाकूर

अनुवाद : सुलभा कोरे

विश्वास जयदेव ठाकूर
लिखित...

नात्यांचे सर्व्हिसिंग मराठी बरोबरच हिंदीतही उपलब्ध झालेले आहे. नात्यांचे सर्व्हिसिंगच्या आतापर्यंत १७ आवृत्या प्रकाशित झालेल्या असून १८ व्या आवृत्तीकडे पुस्तकाची वाटचाल सुरु आहे. २५ हजारांहून अधिक प्रतींचा खप आजपर्यंत झालेला आहे. १०० हून अधिक ज्येष्ठ साहित्यिक व वाचकांनी पुस्तकावर अभ्यासपूर्ण भाष्य केले आहे.